

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
Provozně ekonomická fakulta

**VYUŽITÍ DAŇOVÝCH RÁJŮ V MEZINÁRODNÍM
DAŇOVÉM PLÁNOVÁNÍ**

Diplomová práce

Vedoucí práce:
doc. Ing. Danuše Nerudová, Ph.D.

Vypracoval:
Bc. Vojtěch Kameníček

Brno 2012

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem svoji diplomovou práci „Využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování“ vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím literatury, kterou uvádím v seznamu použité literatury.

V Brně dne 20. května 2012

.....

podpis

PODĚKOVÁNÍ

Velmi rád bych poděkoval své vedoucí doc. Ing. Danuši Nerudové, Ph.D., za velké množství rad a připomínek, za metodické a odborné vedení při zpracování diplomové práce.

ABSTRAKT

KAMENÍČEK, V. *Využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování*. Diplomová práce. Brno, 2012.

Diplomová práce se zabývá tématem využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování. V první části práce jsou popsána teoretická východiska mezinárodního daňového plánování včetně problematiky daňových rájů. Následně je ze získaných poznatků provedena komparační analýza jednotlivých daňových rájů s ohledem na jejich škodlivost. Hlavní část práce se věnuje analýze využívání kyperské společnosti v holdingové struktuře a její dopad na daňovou povinnost celé společnosti.

Tato diplomová práce může být určitým návodem pro společnosti, které uvažují o založení společnosti v daňovém ráji, uvažují o optimalizaci své daňové povinnosti či jen hledají další způsoby jak zefektivnit svoje podnikání.

Klíčová slova: mezinárodní daňové plánování, daňový ráj, offshore, onshore, Kypr, smlouvy o zamezení dvojího zdanění.

ABSTRACT

KAMENICEK, V. *The utilization of the tax havens in the international tax planning*. Diploma thesis. Brno, 2012.

This thesis deals with the utilization of the tax havens in the international tax planning. In the first part of the thesis are described the theoretical background of international tax planning issues including tax havens. On the basis of gained knowledge is performed comparative analysis of various tax havens in view of their harmfulness. The main part is devoted to analysis of the use of Cyprus holding company structure and its impact on the tax liability of the entire company.

This thesis may be a guide for companies which are considering about setting up a company in a tax haven, looking to optimize their tax obligations or just looking for other ways to streamline their business.

Keywords: international tax planning, tax haven, offshore, onshore, Cyprus, double tax treaties.

OBSAH

1	ÚVOD	8
2	CÍL PRÁCE	9
3	METODIKA	11
4	MEZINÁRODNÍ DAŇOVÉ PLÁNOVÁNÍ	12
4.1	Původ a principy mezinárodního daňového plánování	12
4.2	Subjekty mezinárodního daňového plánování	13
4.2.1	Beneficiát	13
4.2.2	Poradce	14
4.2.3	Poskytovatel	14
4.2.4	Regulátor	14
4.2.5	Registr společností	15
4.2.6	Banka	15
4.2.7	Zakládané společnosti a entity	17
4.2.8	Třetí osoby	17
4.3	Daňově zvýhodněné subjekty	18
4.3.1	Offshore společnosti	18
4.3.2	Partnership	20
4.3.3	Trusty	20
4.3.4	Nadace	22
4.3.5	Pojišťovny	22
4.3.6	Banky	23
4.3.7	Investiční fondy	24
4.3.8	Hybridní společnosti	25
5	OFFSHORE A ONSHORE PODNIKÁNÍ – DAŇOVÉ RÁJE	26
5.1	Offshore podnikání	26
5.2	Onshore podnikání	26
5.3	Daňové ráje	27
5.4	Motivy offshore podnikání	29
5.5	Současnost	29
6	ZÁKLADNÍ METODY VYUŽITÍ DAŇOVĚ ZVÝHODNĚNÝCH SUBJEKTŮ	34
6.1	Převod výrobků a služeb	34
6.1.1	Problematika převodních cen	34
6.1.2	Metody stanovení transferových cen	35
6.2	Půjčky	36
6.3	Faktoring	36
6.4	Pohledávky	36
6.5	Pronájem	37
6.6	Podílení se na nákladech	37

6.7	Holdiny	37
6.8	Bankovní činnost	38
6.9	Pojišťovací činnost.....	38
6.10	Licence a ochranné známky	38
6.11	Služby nakupované v zahraničí	38
6.12	Registrace lodí	39
6.13	Změna občanství nebo trvalého pobytu	39
6.14	Výroba.....	39
6.15	Držba majetku.....	39
7	BOJ PROTI DAŇOVÝM RÁJŮM.....	40
7.1	Přístup organizací k daňovým rájům	40
7.1.1	Přístup FATF	40
7.1.2	Přístup OECD	41
7.1.3	Přístup EU	43
7.1.4	Přístup USA	44
7.2	Metody omezování mezinárodního daňového plánování	44
7.2.1	Srážkové daně	45
7.2.2	Zdaňování společnosti podle místa odkud je řízena a vznik stálé provozovny	46
7.2.3	Převod majetku a přemístění sídla společnosti, případně části jejích aktivit.....	47
7.2.4	Kumulace zisků v dceřiných společnostech	48
7.2.5	Politika převodních cen.....	49
7.2.6	Převod příjmu na jiný druh příjmu.....	49
7.2.7	Využívání smluv o zamezení dvojího zdanění rezidenty	50
7.2.8	Administrativní metody	51
8	SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ	52
8.1	Historie.....	52
8.2	Model OSN	52
8.3	Model OECD	53
8.4	Model USA	54
8.5	Model Evropské unie	55
8.6	Česká republika a smlouvy o zamezení dvojího zdanění	55
8.7	Metody zamezení dvojího zdanění	56
8.7.1	Metoda vynětí	57
8.7.2	Metoda zápočtu.....	58
8.7.3	Metoda zahrnutí daně do nákladů.....	58
9	IDENTIFIKACE HLAVNÍCH ONSHORE A OFFSHORE CENTER	59
9.1	Světová onshore centra	59
9.1.1	Lucembursko.....	59
9.1.2	Malta	59
9.1.3	Švýcarsko.....	60

9.1.4	Velká Británie	60
9.1.5	USA - Delaware	61
9.2	Světová offshore centra	61
9.2.1	Bahamy	61
9.2.2	Belize	62
9.2.3	Kajmanské ostrovy	62
9.2.4	Lichtenštejnsko	63
9.2.5	Panama	63
9.2.6	Seychely	64
10	KLASIFIKACE DAŇOVÝCH RÁJŮ DLE STUPNĚ ŠKODLIVOSTI	65
11	ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI NA KYPRU	72
11.1	Kyperská republika	72
11.2	Daňová soustava	73
11.2.1	Přímé daně	73
11.2.2	nepřímé daně	78
11.3	Současná hospodářská situace včetně nových daňových opatření	79
11.4	Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyperskou republikou	81
11.5	Kyperské společnosti	82
11.5.1	Založení společnosti s ručením omezeným	83
11.6	Praktický příklad	87
11.6.1	Zdanění bez využití kyperské společnosti	88
11.6.2	Zdanění s využitím kyperské společnosti	91
11.6.3	Porovnání české a kyperské holdingové struktury	95
11.6.4	Využití kyperské společnosti při výstavbě a prodeji nemovitosti	96
12	ZÁVĚR	99
13	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	101
14	SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ	106
15	SEZNAM ZKRATEK	107
16	PŘÍLOHY	108

1 ÚVOD

Vzhledem k přetrvávající finanční a hospodářské krizi jsou národní rozpočty a daňové systémy mnoha zemí pod rostoucím tlakem. Zvyšuje se tak potřeba mezinárodní spolupráce v oblasti daní a tvorby společných norem, které jsou čím dál častěji předmětem mezinárodních jednání.

Zvyšující se hospodářská integrace trhů označována jako tzv. globalizace, která je vedena technologickými změnami a liberalizací politiky, poskytuje ekonomickým subjektům velké příležitosti. Mnoho zemím se na základě globalizace podařilo dosáhnout značných zisků. Odhaduje se, že zemím EU globalizace přispěla alespoň z jedné pětiny k růstu příjmů zaznamenaných od druhé světové války. Existují ale i negativní sociální a ekonomické dopady globalizace. Země se například mohou stát zranitelnějšími v případě hospodářských turbulencí, jak je zřejmé v současnosti. Dále jsou mnohem více vystaveny případům vyhýbání se placení daní a daňovým únikům.

Ve světě, kde se peníze mohou volně pohybovat přes hranice, mohou „daňové ráje“ a nedostatečně regulovaná mezinárodní finanční centra, která odmítají přijmout zásady transparentnosti a výměny informací, zjednodušit či dokonce podněcovat daňové podvody a vyhýbání se placení daní. Takové chování ale negativně ovlivňuje daňovou suverenitu jiných zemí a snižuje jejich příjmy. Podle odhadu OECD z roku 2008, se do daňových rájů v celém světě investoval kapitál ve výši 5 000 až 7 000 miliard USD¹. Vzhledem k tomu, že národní rozpočty a s nimi spojené sociální a jiné politiky jsou pod silným tlakem, jedná se o velmi závažný problém. Bylo by ale kontraproduktivní odmítnout globalizaci a uzavřít trhy kvůli těmto negativním účinkům.

EU se například snaží zvládnout účinky globalizace prostřednictvím smluv se třetími zeměmi, zahrnujícími společné normy a spolupráci týkající se i daňové oblasti. Spravedlivé a účinné daňové systémy sehrávají zásadní roli nejen při zabezpečení rovných podmínek subjektů, pokud jde o hospodářské a obchodní vztahy, ale také zajištěním finanční základny pro veřejné výdaje. Řádná správa v daňové oblasti je tedy nejen základním prostředkem boje proti přeshraničním daňovým podvodům a únikům, ale může také posílit boj proti praní špinavých peněz, korupci a financování terorismu.

Je zřejmé, že panuje stále širší celosvětová shoda o potřebě trvalé koordinované reakce na tento problém prostřednictvím vzájemně se doplňujících iniciativ v oblasti finanční regulace a zdanění.

¹ Z prohlášení pana Angela Gurríy, generálního tajemníka OECD, na pařížské konferenci o boji proti mezinárodním daňovým únikům a vyhýbání se daňové povinnosti v roce 2008. [39]

2 CÍL PRÁCE

Diplomová práce se zabývá tématem využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování. S rostoucí globalizací a rozšiřujícím se světovým trhem, dochází k růstu tlaku, kterému podniky musí čelit z důvodu zvyšující se konkurence. Společnosti se snaží nalézt jakékoli možnosti, jak být lepší než konkurence a obstát v tomto tvrdém prostředí. Významnou položkou, kterou podniky berou v potaz, je výše daňové zatížení a vlastnosti podnikatelského prostředí. Jestli je to možné, tak se podniky snaží vybírat takové prostředí, které je vhodné pro jejich druh podnikání, má stabilní prostředí a další vlastnosti, ke kterým vlastníci přihlíží. Jedním z důležitých parametrů je právě zdanění, kdy firmy preferují co možná nejnižší daň, protože jsou pro ně nákladem, který jim kráčí jejich zisky. Z těchto důvodů zde existují snahy se daním vyhnout a vytvořit si takovou firemní strukturu, aby k jejich placení nedocházelo či alespoň došlo k jeho omezení.

V první části práce se zabývám teoretickými poznatky o výhodách mezinárodního daňového plánování a s tím spojené využití daňových rájů. Nejprve bude vysvětlen původ a principy mezinárodního daňového plánování s charakterizací nejdůležitějších subjektů včetně jejich zvýhodněných forem. Dále bude objasněn rozdíl mezi offshore a onshore podnikáním s důrazem na jejich využití jako daňový ráj. Daňové ráje rozdělím dle jejich charakteru, popíšu jejich historii, nejdůležitější vlastnosti a motivy pro jejich využití. Poté popíši současný stav, jak z hlediska světového, tak z hlediska českého pojetí a uvedu příklady českých firem se sídlem v daňovém ráji a pokusím se naznačit příčiny jejich odchodu. Následně budou popsány základní metody využití daňově zvýhodněných subjektů v mezinárodním daňovém plánování. Dále pokládám za důležité uvést přístup světových organizací k existenci daňových rájů a základní metody, jak se vyspělé státy snaží zamezit odlivu svých daňových příjmů. Proto zde budou popsány i smlouvy o zamezení dvojího zdanění z hlediska jednotlivých modelů a metod se zaměřím na Českou republiku. Nakonec budou identifikovány nejvyhledávanější onshore a offshore centra z řad českých podnikatelů.

V druhé části práce budou porovnány jednotlivé daňové ráje, kdy bude provedena jejich komparace na základě určitých kritérií s důrazem na jejich škodlivost v mezinárodním daňovém plánování. Škodlivost se bere z hlediska vlivu na ostatní státy, kdy dochází odlivu daní z vyspělých států do preferenčních daňových režimů.

Zaměřuji se na založení společnosti na Kypru, který patří mezi nejvýhodnější evropské jurisdikce. Důvodem je také jeho rostoucí obliba a zájem z řad českých podnikatelů. Bude popsán jeho daňový systém včetně charakteristiky podnikatelského prostředí. Dále zde budou uvedeny základní případy, kde budou nastíněny konkrétní situace využití kyperských firem k daňové optimalizaci.

Cílem diplomové práce je na základě provedené komparační analýzy, zhodnotit míru výhodnosti zapojení kyperské mateřské společnosti do podnikatelské struktury a její

dopad na daňovou povinnost celé společnosti. Položil jsem si otázku: „**Je výhodné využívat kyperské firmy českými podnikateli?**“ Na tuto otázku se pokusím odpovědět v závěrečné části práce.

Tato diplomová práce může být určitým návodem pro společnosti, které uvažují o založení společnosti v daňovém ráji, uvažují o optimalizaci své daňové povinnosti či jen hledají další způsoby jak zefektivnit svoje podnikání.

3 METODIKA

Ve své diplomové práci jsem čerpal informace a poznatky zejména ze zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů ve znění pozdějších předpisů aktuálních k 1. lednu 2012, ze směrnic Evropské unie, ze Smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyprskou republikou. Dále mi byly nápomocny odborné knižní a internetové zdroje, které jsou uvedeny v kapitole č. 13 Seznamu použité literatury.

Při řešení problematiky diplomové práce bylo použito několik vědeckých metod jako analýza, abstrakce, deskripce, komparace či syntéza. V rámci práce se jednotlivé metody prolínají a doplňují.

Analýza je vědecká metoda, kdy dochází k rozkladu celku na jednotlivé části, odděluje se podstatné od nepodstatného, jde se od složitého k jednoduššímu, s cílem nalézt vnitřní vazby. Této metoda byla použita zejména v praktické části, kdy se u jednotlivých příkladů analyzoval dopad zapojení zahraničních holdingových struktur na daňovou povinnost české společnosti. Opačným postupem je metoda **syntézy**, která představuje proces spojování více částí do jednoho celku. Této metody je využito v závěrečné části práce, kde jsou zhodnoceny jednotlivé řešené příklady.

Další použitou metodou je metoda **deskripce**, která popisuje obecně platné zásady a fakta. Metoda je využita zejména v teoretické části práce, kde jsou popsány základní pojmy, subjekty, daňové ráje a jejich využití v mezinárodním daňovém plánování včetně přístupu mezinárodních organizací a problematiky smluv o zamezení dvojího zdanění.

V práci byla využita také **komparativní metoda**, která zjišťuje podrobnosti a rozdíly mezi určitými jevy, vzorky či soubory dat. Metodu jsem použil v praktické části práce, kde jsem porovnával jednotlivé daňové ráje. Metodu jsem také použil v části s modelovými příklady, kde jsem porovnával výsledky zdanění české a zahraniční holdingové struktury.

V případě kapitoly 10, kde jsem sestavoval klasifikaci daňových rájů dle stupně škodlivosti, bylo využito **multikriteriální analýzy**. Jedná se o analýzu, při které je hodnoceno více kritérií. Jednotlivým kritériím jsou přiřazeny váhy, které musí být stanoveny s ohledem na důležitost v rámci všech kritérií. Z výsledného hodnocení multikriteriální analýzy byl sestaven žebříček nejškodlivějších daňových rájů.

Abstrakce je využito v teoretické i praktické části práce, kdy byly zanedbány určité skutečnosti, které by přesahovali již rámec této práce. Jelikož je problematika mezinárodního daňového plánování dosti rozsáhlá, soustředil jsem se v teoretické části na nejpodstatnější fakta a informace. V praktické části jsem se zaměřil při tvorbě žebříčku na určitá kritéria, která jsem považoval za nejdůležitější a ostatní kritéria nebyla brána v potaz.

4 MEZINÁRODNÍ DAŇOVÉ PLÁNOVÁNÍ

Mezinárodní daňové plánování představuje činnost podnikatelského subjektu, který se snaží využívat daňově výhodných ustanovení v zákonech jednotlivých zemích. Základem úspěšného podnikání je dosažení výhody oproti svým konkurentům. Podnikatelé se tak snaží v dnešním globalizovaném prostředí, vyhledávat konkurenční výhody po celém světě. Je důležité si uvědomit, že daně představují náklad, který se většina podnikatelů snaží minimalizovat a dosáhnout tak větší konkurenceschopnosti a potažmo zisku.

4.1 Původ a principy mezinárodního daňového plánování

Začátky daňového plánování se datují do dvacátých až třicátých let 20. století, kdy byly v Karibiku položeny základy legislativy umožňující registraci společností s daňovým osvobozením. Této možnosti následně začaly využívat bohaté rodiny z celého světa, které na rady svých právníků a poradců, převáděly zisky a podíly svých společností právě do těchto destinací. Spolu s těmito rodinami začaly daňové oázy využívat i velké světové společnosti. Svě místo zde mělo rovněž uspořádání majetku do trustů a jejich správa ve prospěch jmenovaných osob. Od šedesátých let začíná narůstat počet velkých firem, které využívají tyto daňové oázy. Postupem času se stále objevují komplexnější plány optimalizace zisků společností. Legislativa v jednotlivých jurisdikcích se zdokonalovala tak, aby odpovídala stále vzrůstajícím a sofistikovanějším potřebám mezinárodního daňového plánování.

Jak docházelo ke zdokonalování procesů a postupů zakládání takových společností, rostla i poptávka nejen velkých a bohatých korporací, ale i menších společností. Na tuto poptávku reagovaly firmy, které nabízely zakládání společností v daňových oázách a jejich správu za velmi výhodných podmínek a přijatelných nákladů. Konec devadesátých let a pád železné opony byl silným impulzem pro hledání efektivních nástrojů mezinárodního obchodu. Konkurenční boj se stával stále tvrdším a potřeba snižování nákladů vedla ke stále větší oblibě daňové výhodných destinací.

Objem držených prostředků přímo či nepřímo kontrolovaných subjekty z daňových oáz je odhadován na 60 % z celkového světového objemu zdrojů. Některé odhady dokonce mluví o větším poměru. Jelikož některé země se snaží krýt vlastníky společností či vůbec nespolupracují, je složité přesně odhadnout tento poměr. Některé daňové oázy se zařadily mezi největší světová finanční centra. Důvodem je nulová či minimální zdanění příjmů, absence srážkových daní, minimum regulací a omezení, ochrana majetku či utajení informací.

Velký rozmach offshore podnikání se stal nebezpečným určitým skupinám, které si uvědomily ztrátu svého vlivu. Proto se ve druhé polovině devadesátých let začala šířit kampaň proti daňovým oázám s cílem kriminalizovat jejich využívání. Na základě těchto tlaků a kritiky došlo k některým úpravám legislativy, tak aby bylo zabráněno praní špinavých peněz a legalizaci výnosů z trestné činnosti. Začátek jednadvacátého století je poznamenán pokračujícím tlakem na daňové oázy ze strany mezinárodních organizací.

Dochází k další vlně novelizací legislativy směrem k větší regulaci a transparentnosti. V poslední době je snahou kriminalizovat nejen daňové úniky, což je bezesporu správné a legitimní, ale též tzv. daňovou optimalizaci, která zahrnuje daňové plánování včetně vyhnutí se daním. Na obranu daňových oáz vystupují nezávislá centra a sdružení, která poukazují na jejich využitelnost pro soutěž jednotlivých ekonomických systémů. Argumentují výrazným snížením daňové zátěže ve většině vyspělých zemích právě na základě konkurence daňových oáz a zdůrazňují potřebu zachovat daňovou soutěž i do budoucna. [3]

S příchodem hospodářské světové krize a problémem vysokých veřejných schodků opět došlo k růstu popularity využívání daňově spřízněných jurisdikcí. Státy, zvláště evropské, přecházejí s celou řadou nástrojů, jak zvýšit příjmy veřejných financí. Dochází k růstu sazeb či zavádění nových daní. Firmy se snaží najít způsob, jak ochránit své zisky v těchto špatných časech. Toto jednání se ale nelíbí státům, které přicházejí o své daňové příjmy a snaží se tak, co možná nejvíce omezit odliv daňových výnosů mimo danou zemi.

4.2 Subjekty mezinárodního daňového plánování

4.2.1 Beneficiát

Beneficiát je fyzická osoba, která je tzv. bezprostředním vlastníkem společnosti či struktury. Jedná se o osobu či osoby, která je skutečným vlastníkem bez ohledu na skutečnost zapsané např. v registru společností. Tato osoba zpravidla přímo či nepřímo přes právníky či poradce dává pokyny a instrukce správcům společnosti. S osobou beneficiáta, jeho obchody a zázemím, souvisí tzv. due diligence. Lze ji chápat jako proces komplexního poznání, zmapování, analyzování a interpretace informací o prověřovaném subjektu. [32] Na základě tohoto finančního prověření klienta lze říci, zda jsou jeho obchodní aktivity v souladu se zákonem a rovněž zda je zamýšlené použití offshore společnosti či struktury legitimní.

Proces due diligence zpravidla zahrnuje vyplnění dotazníku potenciálním klientem, s uvedením jména a příjmení, kontaktních údajů, informace o zamýšlené firmě či struktuře, oblast působení offshore společnosti, plánované obraty, atd. Klient může být požádán o předložení různých dokumentů, které ověří a prokážou pravdivost vyplněných formulářů. Dále je klient prověřen z dostupných veřejných zdrojů, jako jsou registry společností, úpadců, konkursů, dlužníků atd. Pokud jsou všechny údaje vyhodnoceny pozitivně, je možné klienta společností přijmout. Je třeba zdůraznit, že údaje o klientech jsou drženy v offshore jurisdikcích pod přísným utajením. [3]

Jedním z důležitých faktorů při rozhodování o daňovém plánování je daňová rezidence klienta. Je možné, že klient může v místě své jurisdikce podléhat různým zákonům, které omezují využívání offshore společností nebo nařizují různé formy povolovacích řízení či oznamovacích povinností. Dalším příkladem může být např. zavádění agresivní legislativy, jejíž cílem je zdanit všechny platby směřující do vyjmenovaných offshore společností. Proto si klient musí vybírat takovou jurisdikci,

kteřá bude splňovat jeho potřeby a nebude podléhat restrikcím či omezením státu, kde má daňovou rezidenci.

4.2.2 Poradce

Poradce, optimálně tým odborných poradců, zpravidla představuje společnost, která se zabývá mezinárodním daňovým plánováním. Poradce z poskytovatelské společnosti navrhne podle záměru klienta založení společností ve vhodných jurisdikcích, případně i celkové schéma daňového plánování, tak aby vyhovovala jeho sektoru podnikání.

4.2.3 Poskytovatel

Poskytovatel představuje zpravidla licencovaného poskytovatele offshore služeb. Offshore business a jeho poskytovatelé nebyly do nedávné doby vůbec regulováni. Proto v mnoha zemích byla přijata legislativa na regulaci a podporu těchto služeb. Poskytovatelé musí pro obdržení licence k vykonání své činnosti splnit řadu náročných kritérií.

Kontrola, regulace a prověřování se týká zejména:

- akcionářů, vlastníků poskytovatele služeb,
- dostatečného finančního zázemí poskytovatele,
- zajištění poskytovatele formou profesionálního pojištění,
- management poskytovatele (vzdělání, trestní bezúhonnost, kredibilita),
- zaměstnanců poskytovatele,
- práce poskytovatele, zejména provádění due diligence.

Důležitým faktorem je místo poskytování služeb a administrace struktur. Většina zemí má ve své legislativě specifická ustanovení o místě řízení a kontroly, která umožňují subjekty řízené a kontrolované v místě považovat za daňové rezidenty. Z těchto důvodů je administrace struktur prováděna z tzv. fiskálně neutrálních zemí, která takové ustanovení nemají a naopak administraci struktur umožňují. Důležitým hlediskem při výběru vhodného poskytovatele offshore služeb, by měla být pozice na trhu. Zjistit pozici je pro klienta složité, protože poskytovatele zpravidla nezveřejňují počty prodaných společností či své hospodářské výsledky. Dalším kritériem je tržní zaměření. Klient zpravidla hledá poskytovatele, jehož rozsah služeb a jejich cena budou korespondovat s jeho potřebami. Na trhu existuje řada společností, která se zaměřuje např. na bohaté fyzické osoby, sportovce, hvězdy, na střední či velké společnosti. [3]

4.2.4 Regulátor

Regulátor je orgán, který dohlíží na činnost poskytovatelů offshore služeb. Tímto orgánem bývá tzv. Komise pro finanční služby, která kromě dohledu nad poskytovateli dohlíží také na investiční fondy a společnosti. Působnost komise je stanovena zákonem či ustanovením o komisi a zákonem či ustanovením o poskytovatelích offshore služeb. Legislativa je v různých jurisdikcích rozdílná avšak vždy upravuje základní funkce a pravomoci, kterými jsou přijímány a zkoumány žádosti o licence, jejich schvalování a vystavení, proces

kontroly i odejmutí licence. Některé společnosti se z důvodu licencování přesídlily do jiné jurisdikce, kde licencování ještě není či jsou jeho podmínky měkčí. [3]

4.2.5 Registr společností

Registr společností je stanoven zákonem či ustanovením o Registru společností či ustanovením o jednotlivých subjektech. Legislativa je v různých jurisdikcích rozdílná avšak vždy upravuje jeho funkce a pravomoci. Registr má za úkol poskytovat standardní činnosti, jako jsou registrace všech právních forem, poskytování údajů o těchto subjektech, registrování zástav vůči subjektům v registru, knihování výročních zpráv, zaplacení poplatků včetně výběru fixní roční daně, atd.

Jestliže subjekty nesplní povinnosti stanovené místními zákony vůči registru, vystavují se nebezpečí sankcí ze strany registru. Tyto sankce jsou rozdílné dle jurisdikce a způsobu porušení zákona. Při neplnění povinností vůči registru hrozí subjektu, který neplní své závazky, vyškrtnutí z registru společností. Tato doba bývá v různých jurisdikcích různá, zpravidla se pohybuje mezi 6 až 12 měsíci. V případě vyškrtnutí ztrácí společnost právní subjektivitu a tedy schopnost jednat a uzavírat kontrakty. [3]

4.2.6 Banka

Bankovní spojení a banka je jednou z nejdůležitějších částí struktury. Zajišťuje inkaso plateb pro offshore strukturu. Klient tedy musí dobře zvážit, na jakém místě založí účet pro potřeby své offshore společnosti. Dobrý poskytovatel nabídne svým klientům z několika možností vybrat si banku, tak aby vyhovovala potřebám klienta. Založení bankovního účtu v některých destinacích není jednoduchým úkolem, protože i banky si velmi důkladně vybírají své klienty pro operace s offshore strukturami. Proto zajistit pro klienta bankovní účet je složité a výběr je omezený.

Mezinárodní poskytovatelé mají s bankami uzavřené dohody o kooperaci a díky dlouhodobé spolupráci, jsou schopny klienty do banky doporučit. Banky klienta na doporučení zpravidla přijmou, ale na oplátku požadují od poskytovatelů určité formy záruky, tak aby klient offshore struktury banku nezneužil k nelegitimním účelům a nezpůsobil bance problémy.

Při výběru banky se klient musí rozhodnout, kde by měla být banka umístěna a co je pro něho nejvýhodnější. Rozhodnutí o umístění není jednoduché. Záleží na rozsahu potřebných služeb, stabilitě jurisdikce, na dostupnosti, na míře utajení bankovních informací, časovému pásmu, jazyku, atd. Otevření bankovního účtu pro potřeby offshore struktury mimo svoji domovskou zemi má pro mnoho výhod a eliminuje se tak riziko rozbití celé struktury následkem kontrolní činnosti domácích kontrolních úřadů. Výhodou je legislativa, která nabízí robustní ustanovení o utajení bankovních informací. Další výhodou je většinou snadná možnost otevření účtu, kontrola na dálku prostřednictvím internetového bankovníctví či absence všech forem srážkových daní. Mezi nevýhody může patřit jejich značná vzdálenost, jestliže je klient nucen vykovat osobní návštěvu. Největší nevýhodou lze spatřovat ve faktu, že jakákoli platba do typické offshore jurisdikce může

zvýšit zájem ze strany kontrolních úřadů, jen z toho důvodu, že se jeví nápadnou. Mezi typické offshore jurisdikce pro offshore bankovníctví patří ostrovy v Karibiku, Bahamy, Kajmany a jiné. [3]

Druhou možností je onshore banka. Ta je zpravidla umístěna v dobrých jurisdikcích, s vhodnými zákony a ustanoveními, která umožňují poskytování služeb nerezidentům a utajení jejich bankovních informací. Své služby banka nabízí zejména prostřednictvím osobního bankéře, který spravuje účet klienta. Výhodou je možnost provádět transakce v měně domovské země klienta a zamezit tak kursovým rizikům. Další výhodou je image onshore banky a její umístění ve standardní zemi, protože se operace nestávají předmětem zvláštní pozornosti. Nevýhodou onshore jurisdikcí je skutečnost, že legislativa těchto států je napadána ze strany konkurenčních zemí, které by rády zastavili odliv finančních prostředků do těchto zemí. Mezi typické země s onshore legislativou patří zejména Lucembursko, Rakousko, Švýcarsko či Velká Británie.

Při navazování obchodní spolupráce s novým či neznámým partnerem představují důležitý nástroj tzv. bankovní reference. Bankovní reference mají velkou vypovídací schopnost, díky které si může účastník obchodního vztahu ověřit důvěryhodnost svého obchodního partnera. Obvykle reference obsahují identifikaci klienta, údaj o době trvání obchodního vztahu a stručnou charakteristiku klienta. Často prvotním a hlavním impulzem otevření bankovního účtu je bankovní tajemství a utajení bankovních informací. V posledních letech byly všechny tzv. anonymní účty změněny a vlastník byl identifikován. V případě, že klient používá účet legitimně a nezneužívá ho k trestné činnosti, tak se zpravidla nemusí bát prolomení bankovního tajemství. V případě žádosti o poskytnutí bankovních informací záleží, jestli má daná jurisdikce uzavřenou smlouvu o právní pomoci. Na jejím základě rozhoduje o prolomení informací místní soud, který hodnotí důvody pro vydání informací. Pokud však jde o daňové plánování, soudy v drtivé většině rozhodují, že žádné údaje poskytnuty nebudou.

Celkový proces zakládání účtu není jednoduchý. Pokud klient není zajímavým klientem velkého bankovního domu, je založení účtu pro offshore společnost dosti komplikované. Lze tedy doporučit, aby si klienti zajistili otevření bankovního účtu při registraci či koupi společnosti u poskytovatele, kteří umí zpravidla zajistit jeho otevření bez nutnosti osobní návštěvy banky. Požadavky na založení bankovního účtu se liší dle jurisdikce, mezi hlavní zejména patří bankovní reference klienta, žádost o vyplnění včetně ostatních formulářů a dokumenty od offshore společnosti. Klient by měl komunikovat se svým bankéřem otevřeně a s důvěrou. Pro klienta je výhodné, když bankéř pozná pozadí obchodů klienta a může tak lépe pomoci při řešení nestandardních operací.

Banky jsou ze zákona podrobeny velmi přísné regulaci a zákonům, např. jako proti praní špinavých peněz a mají povinnost oznamovat veškeré podezřelé transakce. Většina bank provádí, jako i poskytovatelé offshore služeb, tzv. due diligence. Jednotlivé procedury se liší dle typu bank, jurisdikce, poskytovaných služeb, velikosti a druhu klienta či jeho domovské jurisdikce, ale zpravidla jsou v rámci due diligence požadovány následující

informace: bankovní reference klienta, informace o klientově finančním zázemí a objemu majetku, informace o obchodních aktivitách, atd. V případě že je klient uveden do banky poskytovatelskou organizací, která má dobré renomé a dlouhodobě s bankou spolupracuje, míra due diligence je ze strany banky nižší. Informace, které klient bankéři v rámci due diligence poskytne, jsou předmětem bankovního tajemství a jsou určeny jen omezenému okruhu pracovníků. V dobrých jurisdikcích je vyzrazení informací velmi přísně trestáno, jak finanční sankcí tak odnětím svobody. V posledních letech banky musely zavést řadu nových procedur, které vyplynuly z nově přijatých zákonů proti praní špinavých peněz a zpřísnění regulace a dohledu v bankovním sektoru. Z tohoto důvodu byla zřízena nová oddělení, díky kterým došlo k nárůstu nákladů na vedení jednotlivých bankovních účtů. Aby si banky kompenzovaly tyto nárůsty nákladů, došlo ke změnám podmínek poskytování bankovních služeb. Noví klienti jsou zpravidla povinni držet minimální zůstatky na svých účtech či dosahovat minimální výše obrátu, tak aby byl klient pro banku zajímavý. [3]

4.2.7 Zakládání společností a entity

Mezi další subjekty mezinárodního plánování patří samotné zakládání společností. Některé společnosti jsou typické právní subjekty, které lze využít pro účely daňového plánování. Dále existují subjekty jako např. partnerships a trusts, tedy entity, které v českém právním systému nemají přímý ekvivalent. Mezi daňově výhodné subjekty patří dále také nadace či tzv. hybridní společnosti, které v sobě spojují znaky výše uvedených forem. Jednotlivým formou daňově zvýhodněných subjektů budou věnována samostatná kapitola.

4.2.8 Třetí osoby

Třetí osoby představují subjekty, se kterými přichází offshore struktura do styku, v rámci obchodních vztahů. Těmito subjekty jsou klasické obchodní společnosti - výrobci, dodavatelé a odběratelé. Mimo tyto základní subjekty jsou třetími subjekty vůči struktuře dodavatelé služeb jako např. spediční společnosti, společnosti provozující sklady, zajišťující celní deklarace, reklamní agentury apod. Při procesu daňového plánování a při přípravě struktury, je třeba pečlivě prozkoumat vztahy s těmito třetími osobami.

Je důležité mít na paměti, že offshore společnosti jsou reálně existujícím právním subjektem, který se zabývá běžnými obchodními činnostmi. Pro hladký a bezproblémový chod vytvářené struktury je nezbytné, zvolit vhodnou jurisdikci vzhledem k lokalizaci třetích osob a teritoriu obchodní činnosti. Zároveň je třeba nastavit strukturu vůči třetím subjektům tak, aby nebylo možné strukturu napadnout např. z hlediska spřízněných osob, střetu zájmu či vedení místa a kontroly. Nejčastější chybou je, kdy klient jedná zároveň jak za offshore strukturu tak třetí subjekt. V takovém případě, pokud dojde k napadení struktury, je její obhájení problematické a často i nemožné. Pro takové případy je pro klienta výhodnější, když je struktura řízena tzv. nominee directors – poskytnutí jednatelů. Poskytnutí jednatelů jsou klasickou offshore, ale i onshore službou. Je to osoba, která vykonává právní akty za společnost na základě pokynů vlastníků. Hlavním důvodem

využití těchto osob je anonymity vlastnictví. Tato služba je běžně dostupná i v ČR, kde ji z výše uvedených důvodů, využívá řada podnikatelů, kteří chtějí skrýt své vlastnictví. [3]

4.3 Daňově zvýhodněné subjekty

4.3.1 Offshore společnosti

Offshore společnosti představují nejpoužívanější formu podnikání v mezinárodním daňovém plánování. Mezi hlavní příčiny této obliby je jednodušší a rychlejší proces založení, nižší náklady, univerzálnější použití při daňovém plánování, atd.

Společnosti využívané v rámci daňového plánování můžeme dělit podle různých kritérií do nepřeberného množství skupin. Legislativa v offshore jurisdikcích podléhá stejně jako v jiných zemích změnám, které odrážejí mezinárodní vývoj a potřeby daňového plánování společností. Také soutěživost a konkurence mezi jednotlivými zeměmi vedou k vývoji nových produktů, pro něž zákonodárci vytvářejí příslušné právní rámce.

Podle postavení, vyplývajícího z právních předpisů, které v jednotlivých offshore centrech upravují problematiku vzniku a existence právnických osob, lze offshore společnosti přibližně rozdělit do dvou kategorií: [12]

- **Společnosti založené podle speciálních zákonů**

Většina zemí, která jsou využívána pro mezinárodní daňové plánování, umožňuje založení daňově zvýhodněných společností podle zákona odlišného od těch, podle kterých se zakládají a zdaňují společnosti domácí, tj. společnosti podnikající na území daného státu. V praxi to funguje tak, že daná země má minimálně dva zákony týkající se obchodních společností, přičemž jeden z nich upravuje domácí společnosti a druhý vznik, fungování a zákon offshore společností.

Offshore společnosti založené v souladu s tímto zákonem se nazývají international business companies nebo-li mezinárodní obchodní společnosti. IBC společnosti využívají množství výhod pramenících z liberálního ustanovení zákona výměnou za omezení možnosti podnikání na území, kde jsou založeny. První takový zákon vznikl v roce 1984 na Britských Panenských ostrovech. Po jeho ověření a fungování, přistoupily k přejetí těchto zákonů i ostatní státy v karibské oblasti – Anguilla, Antigue a Bermudy, Bahamy atd., které si jejich přijetím zajistily pravidelný příjem do státního rozpočtu.

Mezinárodní obchodní společnosti, které vznikají podle těchto či jim podobných zákonů, mají tyto charakteristické znaky: [13]

a) *osvobození od daňové povinnosti*

Daň z příjmů je nahrazena paušálním ročním poplatkem, jehož výše je nezávislá na výši dosaženého příjmu.

b) *absence povinnosti předkládat úřadům účetní výkazy*

Společnost nemusí vést účetnictví a tak veškerou evidenci a administrativu zpracovává výhradně pro svoji vlastní potřebu.

c) *zákaz podnikat nebo generovat příjmy na území státu, kde je IBC založena*

Na základě tohoto omezení se liší společnosti založené na základě „domácího“ zákona, který upravuje podnikání na území státu, kdy byly založeny a odvádí tam daň z příjmu.

d) *povinnost mít v zemi, kde je IBC založena, tzv. registračního agenta a registrované sídlo*

Registrační agent představuje specializovanou firmu, poskytovatel, která odpovídá za správu IBC společnosti. Jedná v zájmu subjektu a působí jako kontaktní osoba se státními úřady. Registrované sídlo je obvykle nutné mít v místě založení. Přes sídlo probíhá formální komunikace společnosti či se zde uchovávají případné účetní knihy a výkazy.

e) *vysoký stupeň anonymity vlastníků a členů statutárních orgánů IBC společnosti*

Jména vlastníků a statutárních zástupců se zpravidla nezapisují do obchodního rejstříku nebo přístup, k těmto údajům, není veřejně dostupný.

- **Společnosti založené podle všeobecného zákona o společnostech**

V daném případě jsou offshore společnosti založeny podle právního předpisu, kterým se řídí všechny společnosti. Díky splnění určitých podmínek se však na rozdíl od domácích subjektů, mohou těžit daňovými výhodami, často v podobě snížení sazby daně z příjmů či úplného osvobození od daně. Společnosti, vzniklé podle všeobecného zákona, můžeme dělit na společnosti:

a) *nerezidentní společnosti*

Těmto společnostem je snížena či úplně odstraněna daňová povinnost s ohledem na příjmy dosažené v zahraničí. Společnost pak zaplatí daň ze zisků nebo daň ve formě paušálního poplatku. Nerezidentní společnosti zpravidla nesmějí podnikat ani vytvářet příjmy v zemi založení, ale existují i země, které toto omezení neaplikují. V takovém případě, pak společnost může dosahovat příjmů ze zdrojů na území daného státu, z nichž odvádí daň v plné výši.

V některých zemích se mohou na nerezidentské společnosti vztahovat určitá omezení:

- její jednatele musí být nerezidenty,
- beneficianti společnosti musí být nerezidenty,
- společnosti nesmí mít bankovní účet v zemi založení.

Mezi nejoblíbenější země, kde se nerezidentské společnosti zakládají, jsou Kajmanské ostrovy, Gibraltar, Panama, Hong Kong, Velká Británie či Irsko.

b) *daňově osvobozené společnosti*

Stejně jako předchozí společnosti, tak ani tyto společnosti, nejsou založeny na základě speciálního zákona. Jejich zvláštní daňový status jim není přiznán automaticky, ale až na základě splnění určitých podmínek a po dohodě nebo po podání žádosti kompetentnímu orgánu (zpravidla správce rejstříku).

Takto daňově osvobozené společnosti se zakládají např. na Jersey, Gibraltaru či ostrově Man. Do této skupiny by šly také zařadit státy, které poskytují velkým zahraničním společnostem daňové úlevy a prázdiny, při splnění různých podmínek.

4.3.2 Partnership

Petrovič a kol. definují partnership jako společenství dvou či více osob, které spojuje své finanční zdroje, schopnosti a profesní talent jednotlivých společníků (partners) s cílem dosáhnout společnou podnikatelskou aktivitou zisku. Tento zisk se pak v souladu se vzájemnou dohodou těchto osob rozděluje. Partnership nebo-li „sdružení“ je produktem angloamerického práva.

Angloamerické právní řády rozeznávají dva základní druhy:

- *general partnership* - všichni společníci mají stejné postavení. Neomezeně ručí za veškeré závazky společnosti celým svým majetkem, a pokud společenská smlouva nestanoví jinak, mají stejné právo podílet se na řízení a rozhodování.
- *limited partnership* - alespoň jeden ze společníků ručí za závazky partnership neomezeně a alespoň jeden společník ručí pouze do výše svého vkladu. Limited partner nemůže zasahovat do správy a řízení partnership, je jakýsi pasivní investor, který má nárok jen na podíl ze zisku, kterého partnership dosáhne.

Partnership se zakládá smlouvou uzavřenou mezi alespoň mezi dvěma osobami. Smlouva může být uzavřena jak písemně, tak ústně. Při zakládání je nezbytná důvěra mezi jednotlivými společníky, jelikož partneři, kteří za závazky partnership ručí neomezeně, se této odpovědnosti nemohou zprostit. Výhodou tohoto způsobu podnikání je neexistence jakékoli formální organizační struktury. Se založením partnership nejsou spojeny výrazné finanční náklady, jak je běžné u ostatních druhů společností. Další výhodou je existence mnohem menší míry publicity než v ostatních příkladech.

Podnikání formou partnership, je také spojeno s celou řadou daňových výhod. V řadě zemí se na partnerships zpravidla vztahuje pouze nízký paušální poplatek nahrazující daň z příjmu, v dalších zemích (např. USA) se příjmy partnership zdaňují až na úrovni jednotlivých společníků. Nevýhodou může být neomezené osobní ručení či nejistá doba trvání, kdy partnership zaniká v případě smrti kteréhokoli z partnerů. [13]

4.3.3 Trusty

Trust neboli „svěřenství“ je obecně definován jako vztah mezi osobami a majetkem. Prostřednictvím tohoto vztahu je majetek předán osobě (trustee), která jej bude spravovat a řídit ve prospěch druhých osob, podle podmínek písemné dohody (trustové smlouvy), která stanoví, jak má být majetek spravován a jak s ním má být zacházeno. Termín „trust“

se týká právních vztahů vytvořených osobou, která jej zakládá, kdy je majetek postaven pod kontrolu svěřenského správce v zájmu beneficianta nebo ke stanovenému cíli. [8]

Svěřenství je nyní jedním z nejdůležitějších a nejpružnějších právních nástrojů v mezinárodním daňovém plánování. Hlavními cíly při založení svěřenectví jsou: [22]

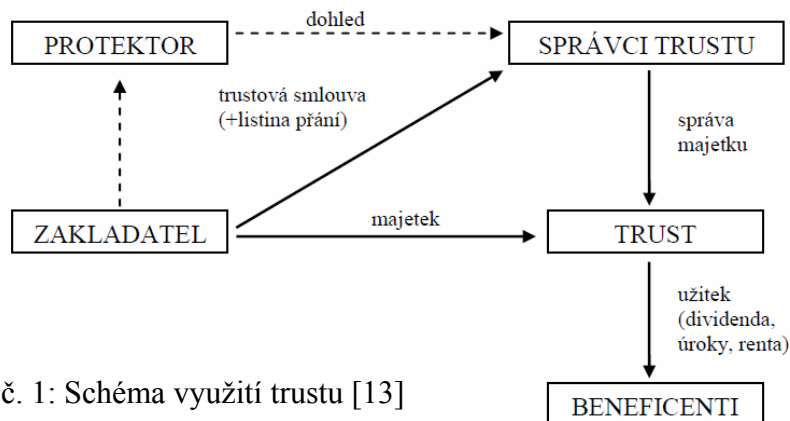
- ochrana osobního vlastnictví před jakýmkoli nárokem ze strany třetích osob (v případě komplikovaných rozvodů, soudních sporů, atd.),
- řešení problémů týkajících se následnictví (eliminace dědických či majetkových daní),
- záruka široké volnosti jednání s vlastnictvím specifických majetků,
- dosažení daňových úspor,
- disponování majetkem pro dobročinné účely.

Trustová smlouva se podobá závěti, s výjimkou skutečnosti, že se stává platnou již během života a ne až po smrti zakladatele. Majetek vložený do trustu přestává tvořit součást majetku zakladatele, jelikož se právní vlastnictví na základě trustového vztahu převádí na správce trustu. Pro některé zakladatele je tato skutečnost nevýhodou, protože ztrácí vlastnická práva ke svému majetku. Správce a současně beneficiant nemůže být jedna osoba. Takové uspořádání by odporovalo základnímu pojetí trustu. Existují dva způsoby, díky kterým si může zakladatel udržet určitý vliv nad převedeným majetkem. Jedná se o funkci tzv. protektora a možnost předání tzv. listiny přání (letter of wishes).

Osobu protektora si volí zakladatel trustu v případě, že chce mít na trust trvalejší vliv. Protektor může být kdokoli, nejčastěji dobrý přítel či člen rodiny, který má povinnost být ve spojení se správcem trustu a dohlížet, aby byla plněna přání zakladatele tak, jak jsou zachycena v trustové smlouvě. Práva a povinnosti protektora jsou dány podmínkami při jeho jmenování. Důležitá rozhodnutí musí být předložena ke schválení protektorovi, který může v případě nespokojenosti správce zbavit funkce a jmenovat nového.

Listina přání je nezávazný dokument, který vyjadřuje přání zakladatele, aniž by zavazoval správce trustu k jejich plnění. Listina přání by měla mít důvěrný charakter, jeho obsah by měl být znám pouze zakladateli a správci, nikoli však beneficiantovi nebo třetí straně. [13]

Z daňového hlediska jsou trusty dobře přijímány na Bermudách, Bahamách, Kajmanských ostrovech a Lichtenštejnsku.

Obrázek č. 1: Schéma využití trustu [13]

4.3.4 Nadace

Nadace (foundation) je jedním z typických instrumentů mezinárodního daňového plánování. Nadace je právnická osoba, která je zakládána za určitým účelem. Nadace může být založena fyzickou osobou, společností nebo jiným sdružením osob. Z důvodu anonymity bývá všeobecně zakládána prostřednictvím zmocněnce. Nadace se zřizuje zakládací listinou, která musí obsahovat ověřené podpisy zakladatelů, jméno a adresu nadace, dobu platnosti, určení aktiv vložených do nadace, její organizaci, určení vložených aktiv atd. Existují církevní nadace, charitativní nadace, rodinné nadace či smíšené nadace. Rodinná nadace se stává právnickou osobou i bez registrace v obchodním rejstříku, čímž zaručuje zakladateli úplnou anonymitu. [22]

Nadace nabízí analogické výhody jako trust, a to z důvodu změny vlastnictví. Práva možných dědiců, věřitelů a jiných třetích stran jsou proti takové struktuře těžko uplatnitelná, protože v důsledku rozdělení vlastnictví nemohou být aktiva nadace považována za součást majetku zakladatele.

Jelikož je podobnost mezi nadací a trustem, Petrovič a kol. uvádí následující základní rozdíly:

- nadace je právnická osoba jasně definovaná příslušnými zákony, zatímco trust je v podstatě vztahem dvou osob,
- trustový vztah je na rozdíl od trvání nadace omezen,
- nadace má omezené použití, nelze tedy jako trust použít např. k obchodním účelům,
- v případě nadace může být majetek spravován přímo zakladatelem, což je u trustu nemožné,
- beneficianti trustu jsou ekvivalentními vlastníky majetku, zatímco země, ve kterých se setkáme s nadací, tento typ vlastnictví neuznává.

Mezi země, kde je nadace nejčastěji využívají z důvodu mezinárodního daňového plánování, jsou Lichtenštejnsko, Švýcarsko a Panama. V těchto zemích nemá žádný úřad právo nadace kontrolovat, protože zde neexistují žádná zákonná pravidla upravující využití majetku poskytnutého zakladatelem.

4.3.5 Pojišťovny

Offshore pojišťovny představují pojišťovací společnosti podnikající v zemi, kde je výrazně nižší regulace činnosti, než je tomu běžné ve vyspělých zemích. Donedávna byla registrace v některých jurisdikcích poměrně volná a na licencování těchto subjektů nebyly uvaleny žádné požadavky. Nyní je registrace podmíněna získáním licence podle zamýšleného rozsahu činnosti. Licence jsou rozděleny do pěti tříd na neomezenou, všeobecnou, asociační, skupinovou a rodinnou. Náklady registrace a jednotlivé roční poplatky se liší dle typu udělované licence a dané jurisdikce. [3]

Tato výhoda je umocněna paušálním nebo velmi nízkým zdaněním příjmů, které pojišťovně umožňuje pracovat efektivněji než běžným pojišťovacím ústavům. Podnikání offshore pojišťoven je založeno na faktu, že finanční služby jsou vzhledem jejich

globálnímu charakteru, jen těžko omezené hranicemi jednotlivých zemí. Pojišťovny tak nabízejí své produkty klientům z celého světa. Díky volnějším podmínkám a preferenčnímu daňovému režimu, tak mohou své služby nabízet výhodněji než jejich konkurence z jiných zemí.

Specifickým druhem pojišťovacích společností, které hojně využívají výhody těchto jurisdikcí, jsou tzv. kaptivní pojišťovny (captive insurance companies). Jsou to nezávislé pojišťovací ústavy, které zakládají větší společnosti s cílem pojistit svá rizika v rámci skupiny či holdingu.

Theriault uvádí hlavní výhody využití kaptivního pojištění oproti klasickému: [27]

- pokles nákladů na pojištění – marže z pojistného zůstává uvnitř skupiny,
- variabilní nastavení rizik – pojistná smlouva může zohlednit konkrétní rizika a problémy dané skupiny,
- lepší likvidace pojistných událostí a dostupnost důležitých dat,
- nižší regulace a zdanění,
- přímý přístup na zajišťovací trh.

Mezi nejvíce využívané offshore jurisdikce patří Bermudy, Kajmanské ostrovy, Vermont a Guernsey.

4.3.6 Banky

Offshore banky představují společnosti, které byly založeny za účelem profitování ze speciálního daňového režimu a prostřednictvím licence, kterou v místě registrace získají, poskytovat bankovní činnost. Existují dva typy licencí – neomezená licence, kdy banky mohou nabízet své služby komukoli a omezené licence, kdy jen omezenému okruhu osob. (např. subjektům s trvalým pobytem či sídlem mimo danou zemi).

Cílem offshore jurisdikcí bylo vytvořit takové podmínky pro bankovní podnikání, jaké měly bankovní domy v klasických finančních centrech. První krok v rozmachu bylo vytvoření legislativního rámce, který uvolnil regulaci bankovního podnikání a omezil či úplně zrušil zdanění příjmů dosahovaných při poskytování služeb. Mezi další výhody patřily absence povinných minimálních rezerv, možnost většího počtu daňově uznatelných nákladů, nižší základní kapitál atd. [13]

Všechny výše uvedené motivy stály za mimořádný úspěch offshore bankovníctví v 80. letech. Offshore centra začala na přesunech finančních center velmi dobře profitovat. Postupem času se ale ukázalo, že tento rostoucí trend nemusí být trvalý, pokud místní bankovní sektor nebude dostatečně regulován. Absence regulací offshore bankovníctví zvyšuje riziko skandálů, které pak v důsledku zveřejnění mohou vést k rychlé ztrátě důvěry dané země. Další tlak na zavedení regulací představovala snaha států s normálním daňovým zatížením, zabránit odlivu kapitálu na účty v offshore bankách, vypovídáním smluv o zamezení dvojího zdanění, sepisování „černých listin“ daňových rájů apod. Aby offshore zvedla reputaci svého sektoru, zavedla následující opatření:

- vysoké nároky na žadatele o licenci – bankovní licence není dostupná běžnému podnikateli, ale pouze pobočkám renomovaných zahraničních bank,
- přijetí zákonů proti praní špinavých peněz – informační povinnost bank v případě podezřelé finanční transakce a evidence převodu velkých finančních částek. Cílem je postihnout činnosti jako obchodování s drogami a zbraněmi, únosy a vydírání, bankovní podvody apod.,
- rozvoj spolupráce s dalšími zeměmi – uzavírání dvoustranných i mnohostranných mezinárodních smluv a členství offshore bankovních center v různých organizacích. Mezi tyto organizace patří např. Basilejský výbor pro dohled nad bankami či offshore skupina dozorčích orgánů nad bankovním sektorem.

Offshore bankovní centra je možné rozdělit do 4 kategorií podle kvality a odpovědnosti regulačních orgánů v dané zemi:

- země s vysokým stupněm regulace – regulace vyšší než v ČR. Mezi tyto země patří např. Bahamy, Kajmanské ostrovy, Lucembursko, Jersey, Kypr,
- země s odpovídajícím stupněm regulace – stupeň regulace jako v ČR. Mezi tyto země patří např. Britské Panenské ostrovy, Panama, Belize, Bermudy,
- země s nízkou regulací – bankovníctví hůře regulované a chráněné než v ČR. Např. Grenada, Antigua, Vanuatu, Samoa, Palau, atd.,
- země s minimální či žádnou regulací – mezi tyto jurisdikce patří především Komorské ostrovy a Nauru. [45]

Offshore banky můžeme rozdělit na dvě základní skupiny: [13]

- pobočky, dceřiné společnosti renomovaných zahraničních bank – tyto banky se zaměřují na shromažďování fondů pocházejících od nerezidentů a jejich půjčování jiným nerezidentům se ziskem, který je minimálně zdaňován. Díky žádné srážkové dani na úroky a minimální dani pro banku, jsou klientům nabízeny produkty s vyšším úrokem. Více jak 90 % z největších světových bank má pobočku či dceřinou společnost aspoň v jedné offshore destinaci,
- malé soukromé banky – banku zakládají fyzické či právnické osoby pro potřeby jedné obchodní skupiny. V důsledku legislativních změn posledních let se stalo zakládání malých bank velmi obtížné. Z tohoto důvodu lze zakládat banky jen v zemích, které se netěší dobré pověsti. Např. Nauru či Vanuatu.

4.3.7 Investiční fondy

Výhody offshore jurisdikcí využívají jaké investiční fondy, které si zda své sídlo zvolily offshore finanční centra. Využívají zdejšího minimálního zdanění, nižších restrikcí a regulací na jejich fungování. Mezi hlavní centra patří Bahamy, Kajmanské ostrovy a Bermudy. V Evropě jsou hlavní centra v Lucembursku a Irsku.

Evropské unie začala proti těmto praktikám bojovat a tak přijala nový předpis. Ten nařizuje všem hedge fondům, fondům typu private equity či fondům zaměřeným na nemovitosti a infrastrukturu, které spravují peníze investorů z Evropské unie,

aby přesídlily do některé z unijních zemí. Jejich počet se odhaduje na několik tisíc a část z nich by si mohla ukrojit Česká republika. Ministerstvo financí nyní podle zjištění týdeníku Ekonom připravuje nový zákon o kolektivním investování, jehož cílem je mimo jiné působit na správce těchto fondů jako lákadlo. Nová úprava by měla nabídnout podobně flexibilní prostředí, jaké má Lucembursko. [61]

4.3.8 Hybridní společnosti

Petrovič a kol. dělí hybridní společnosti na tři základní:

- **LLC – společnost s ručením omezeným**

Společnost LLC (limited liability company) se poprvé použila v roce 1977 ve státě Wyoming. Postupně byl přijat zákon o společnostech s ručením omezeným ve všech státech USA. Společnost LLC je hybridní společnost z jednoduchého důvodu, jelikož spojuje v sobě základní výhody dvou odlišných forem – společností a partnerships. Se společností má společné to, že její společníci neručí za závazky společnosti svým osobním majetkem. Příjmy LLC společnosti nejsou zdaněny na úrovni společnosti, ale až na úrovni společníků.

Pro zahraniční subjekty jsou LLC velmi atraktivní, protože pokud jsou vlastněny daňovými nerezidenty, nemají v USA stálou provozovnu a pokud všechn jejich příjem pochází ze zahraničních zdrojů, nevztahuje se na ně federální daň z příjmů na úrovni společníků. Tato výhoda může být umocněna, že v některých státech USA jako např. Delaware, může být při splnění určitých podmínek doplněna osvobozením od daně z příjmu i na státní úrovni.

- **Společnost s garancí**

Společnost s garancí (companies limited by guarantee) jsou speciální společnosti, které je možno nazvat určitou obdobou trustového vztahu. Členství ve společnosti není vázáno na kapitálový vklad, ale od všech členů vyžaduje, aby v případě nesolventnosti v okamžiku likvidace uhradili určitou předem stanovenou částku – garanci. Výhody oproti klasickému trustu jsou strukturovanější způsob řízení s velmi pružnou strukturou. Mezi země, kde lze výše uvedený typ společnosti založit, patří ostrov Man, Bahamy, Britské Panenské ostrovy či Kajmanské ostrovy. [3]

- **Společnost s garancí a na akcie**

Společnost s garancí a na akcie (company limited by guarantee and having shares) představuje kombinaci společnosti s garancí a akciové společnosti. Jedna skupina členů společnosti tedy upisuje počáteční vklad a získává akcie, zatímco druhá skupina akcie nevlastní a ručí za společnost do výše stanovené garance. Výhoda takového typu společnosti spočívá ve zřetelném oddělení řízení společnosti od práv na majetku společnosti a výsledky jejího hospodaření. [3]

5 OFFSHORE A ONSHORE PODNIKÁNÍ – DAŇOVÉ RÁJE

Pojem „offshore“ je obecný termín, který se vžil v odborném jazyce pro mezinárodní daňové plánování. Historicky se jím označovaly menší ostrovy ležící nedaleko pobřeží vyspělých států. Tyto ostrovy, hlavně z okolí USA a Velké Británie, nabízely investorům z rozvinutých zemí různé daňové výhody s cílem přilákat na své území zahraniční kapitál. Slovo offshore se stalo universálním přívlastkem pro subjekty cíleně umístěné v zahraničí a využívající různá daňová zvýhodnění. Opakem je pojem „onshore“, které označuje entity etablované v zemi, kde vykonávají svou činnost a kde jim neplynou žádné daňové výhody přímo spojené s místem založení.

5.1 Offshore podnikání

Charles Cain, šéfredaktora časopisu Offshore Investment, definuje offshore podnikání jako „podnikání uskutečňované v jedné zemi a týkající se podnikatelů a i majetku v zemi jiné, přičemž úřady v prvně zmíněné zemi na toto podnikání z různých důvodů nevalují daňovou povinnost ani jej jinak nezatěžují.“

Základní znaky offshore společnosti jsou:

- je založena podle místních zákonů, avšak nevyvíjí (nesmí vyvíjet) podnikatelské aktivity na území daného státu,
- výnosy z obchodních aktivit dané společnosti nejsou v této zemi zdaněny,
- platí v dané zemi pouze roční poplatky,
- zpravidla nemusí předkládat žádné účetnictví ani podávat daňová přiznání. [59]

Mezi typické offshore jurisdikce patří:

▪ Anguilla	▪ Jersey
▪ Bahamy	▪ Lichtenštejsko
▪ Barbados	▪ Nevis
▪ Belize	▪ Nizozemské Antily
▪ Bermudy	▪ Ostrov Man
▪ Britském Panenském ostrově	▪ Panama
▪ Gibraltar	▪ Seychely
▪ Hongkong	▪ Vanuatu

5.2 Onshore podnikání

V případě onshore podnikání je do daňového plánování zapojena struktura se sídlem v některé z vyspělých ekonomik. Tento způsob plánování má rostoucí trend. Hlavní příčinou je stabilní právní prostředí, důvěryhodnost subjektu působícího pod záštitou onshore země a samozřejmě vhodná právní úprava podmínek regulujících určité podnikatelské aktivity. Mezi kvalitní jurisdikce se řadí především státy EU a USA. Výhoda evropských jurisdikcí roste díky široké síti uzavřených Smluv o zamezení dvojího zdanění,

možností aplikace směrnic EU zabraňujících dvojímu zdanění určitých příjmů a v neposlední řadě také prestižní adresou společnosti.

Základní znaky onshore společnosti jsou:

- je standardní obchodní společností založenou podle všeobecného místního zákona o společnostech a může obchodovat s jakýmkoli subjekty z různých zemí,
 - je povinna platit daně z příjmů právnických osob v místě své rezidence,
 - musí vést účetnictví, podávat daňová přiznání a zpravidla také podléhá auditu.
- [60]

Za typické onshore jurisdikce lze považovat následující státy:

▪ Estonsko	▪ Nizozemsko
▪ Kypr	▪ Nový Zéland
▪ Litva	▪ USA – Delaware, Nevada
▪ Lucembursko	▪ Velká Británie
▪ Malta	▪ Švýcarsko

5.3 Daňové ráje

Starchild definoval „daňový ráj“ (tax haven) jako „jakoukoli zemi, jejíž zákony, nařízení, tradice a v některých případech smluvní ustanovení umožňují snížení celkového daňového zatížení“. V průběhu času upustilo od používání názvu daňový ráj, neboť se začaly prosazovat i jiné účely využití těchto států. Teď je vhodnější používat název offshore finanční centra.

Langer definuje daňový ráj jako „místo, které může být použito jako úkryt nebo útočiště před daněmi, obzvláště pak vysokými daněmi z příjmů nebo dědickými daněmi.“

Daňové ráje mají z hlediska mezinárodního daňového plánování různé charakteristiky. Ty závisejí na hospodářských, historických, politických a zeměpisných faktorech. Cílem je vyhnout se příliš přísným zákonům, které uplatňují některé země, a použít pružnější a liberálnější zákony a výhody. To umožňují např. smlouvy proti dvojímu zdanění a směrnice, které neomezují směnu cizí měny. Mezinárodní podnikatelé dnes mohou plánovat, kde pro ně bude nejvhodnější provádět obchodní, finanční a bankovní aktivity. Tyto možnosti jim nabízejí platné zákony v různých daňových rájích. Z tohoto důvodu existují daňové ráje na všech světadílech a každý z nich nabízí své specifické výhody. Např. ideálním sídlem pro holdingové společnosti je Nizozemsko, pro trusty jsou to ostrov Jersey a Bermudy, pro investiční fondy to jsou Kajmanské ostrovy, v případě pevností tradice a bankovního tajemství je to Švýcarsko, v případě nadací je ideální Lichtenštejnsko a Monako je daňovým rájem pro jednotlivce, kteří nepodléhají dani z příjmu. [22]

Jednotlivé daňové ráje jsou buď komplexním daňovým rájem nebo se specializují na nějakou skulinu na trhu či specifický druh podnikání:

- Bermudy jsou jedničkou v oblasti pojištění a zajištění,
- Bahamy jsou čelním představitelem internetového podnikání,
- Kajmanské ostrovy poskytují zázemí 80 % světových investičních fondů se správou více jak 100 miliard dolarů,
- Barbados, který osvobozuje od daní vývoz amerického zboží,
- Irsko, specialista na osvobození od daní práva intelektuálního vlastnictví,
- Švýcarsko, první ve správě majetku na světě,
- Libérie, jednička ve fiktivním imatrikulování lodí,
- Tuvalu, jednička v internetovém sexuálním podnikání. [49]

Daňové ráje existují asi od poloviny 20. století. Není jich je asi čtyřicet² a jsou roztroušeny po celé zeměkouli. Přesný počet nelze stanovit z důvodu nezřetelné hranice mezi daňovým rájem a zbytkem světa. Daňové ráje lze rozdělit mezi následující skupiny:

- daňové ráje „největšího kalibru“ – tyto oblasti předpokládají praní špinavých peněz, regulace zde neexistuje, účetnictví se vést nemusí a bankovní licenci lze získat jen za poplatek. Země nespolupracují s vyspělými zeměmi při potírání hospodářské kriminality. Mezi tyto země lze zařadit Nauru a Vanuatu,
- „klasické“ daňové ráje – v těchto zemích existuje slabá regulace a nízké nároky na účetnictví, jedná se o země např. Bahamy, Bermudy, Britské Panenské ostrovy, Panamu a jiné,
- vyspělé země – jedná se o Irsko, Kypr, Lucembursko, Nizozemsko, Švýcarsko či Singapur. [2]

Při volbě daňového ráje je zapotřebí provést důkladné analýzy a promyslet veškeré detaily s přihlédnutím k požadavkům, cílům a očekávaným výsledkům. Základní znaky daňových rájů dle Jílka jsou:

- žádné nebo velmi nízké daně,
- výrazná ochrana bankovního tajemství,
- relativně velké množství finančních institucí,
- mírná finanční regulace,
- minimální formality pro založení společnosti, které zajišťují anonymitu,
- velice malá informační povinnost zakladatele,
- neexistence daňové a soudní spolupráce s jinými zeměmi.

² V roce 2000 OECD, na základě jejích kritérií, eviduje 41 daňových rájů a 21 zemí s potenciálně škodlivým preferenčním režimem. Na základě hodnocení nezávislé organizace Tax Justice Network, která se zabývá výzkumem v oblasti daní a regulací, v roce 2005 existuje 69 daňových rájů. [38]

5.4 Motivy offshore podnikání

Velo uvádí následující důvody, proč subjekty vyhledávají daňové ráje:

- vysoké daně v zemi trvalého pobytu fyzických osob, jakož i prohibitivní daňové sazby pro právnické osoby,
- vysoké dědické a darovací daně,
- možnost vyhnout se vysokému daňovému břemenu realizací příslušné smlouvy v zahraničí,
- vyhnout se problémům znárodnění aktiv nebo konfiskace movitého a nemovitého majetku,
- snaha o anonymitu použitím společností s akciemi na doručitele,
- ochrana úspor uložením v zemích, které zaručují ochranu bankovního tajemství,
- volba země s nízkými daněmi ve vybraném zeměpisném a klimatickém prostředí,
- politická stabilita země, která může nabídnout dlouhodobé záruky,
- země se značnou svobodou obchodních transakcí,
- optimální daňové plánování, umožněné zeměmi, které mají četné smlouvy o zamezení dvojímu zdanění,
- možnost získání levných a kvalifikovaných pracovních sil v zemích s dobrou infrastrukturou,
- země, které nabízejí zvláštní podněty pro výrobní a průmyslové podniky, umožňující získat významné fiskální a finanční výhody,
- možnost převést během krátké doby a bez zvláštních obtíží společnosti do zahraničí.

5.5 Současnost

S rostoucí globalizací trhů a zvyšujícími se možnostmi využívání informačních technologií, dochází také k růstu využívání daňově či jinak výhodných jurisdikcí. Seznam nejvyhledávanějších jurisdikcí je uveden v tabulce číslo 1. Z tabulky je patrné, že mezi nejoblíbenější země patří Hongkong, Britské Panenské ostrovy a Švýcarsko. Největší nárůst společností v Hongkongu potvrzuje současný trend celosvětového trendu, kterým je obchodní vzestup jihovýchodní Asie. Hongkong představuje jakousi bránu na asijské trhy a významné finanční centrum Asie. Hlavním motivem zakládání společností v této jurisdikci je skutečnost, že se zde nezdaňují zisky společností, kterých bylo dosaženo mimo území tohoto státu. Britské Panenské ostrovy představují prim mezi klasickými státy umožňující offshore podnikání s paušální daní.

Švýcarsko těží se svého kvalitního bankovního sektoru, který představuje bezpečný přístav pro zahraniční investory. V posledních letech je ale pod výrazným tlakem, jehož cílem je zvýšení výměny informací. Dalším oblíbeným stem je Kypr. Je oblíbenost stoupla po jeho vstupu do EU, kdy řada nejen evropských podnikatelů využila tamních příznivých podmínek. Země poskytuje prvotřídní daňové i nedaňové výhody pro jakékoli

investory z celého světa. Kypr má absolutně nejnižší sazbu daně z příjmů z celé EU ve výši 10 %, osvobození kapitálových příjmů a neukládá srážkové daně.

Z žebříčku je zřejmé, že mu vévodí jurisdikce, které poskytují sofistikovanější služby v rámci offshore podnikání. Současný trend ustupuje od využívání samostatných IBC společností z tradičních a levných karibských či pacifických ostrovů. Jsou zapotřebí vytvářet propracovanější struktury, které umí poskytnout jen několik kvalitních jurisdikcí s velmi vyspělým a specializovaným sektorem offshore služeb. [52]

Tabulka č. 1: Registrované společnosti ve vybraných zemích

Pořadí	Země	Nově založené společnosti v roce 2008	Celkový počet registrovaných společností
1.	Hongkong	98 645	706 990
2.	Britské Panenské ostrovy	52 716	435 966
3.	Švýcarsko	33 741	472 625
4.	Kypr	24 453	207 614
5.	Kajmanské ostrovy	14 238	87 109
6.	Irsko	14 000	180 060
7.	Seychely	13 751	57 205
8.	Belize	12 297	80 899
9.	Bahamy	5 266	81 260
10.	Samoa	4 171	27 233
11.	Mauritius	3 359	33 119
12.	Ostrov Man	2 947	31 022
13.	Jersey	2 758	33 395
14.	Anguilla	2 430	14 000
15.	Barbados	1 832	29 250
16.	Guernsey	1 706	18 627
17.	Sv. Vincent a Grenadiny	1 427	17 578
18.	Bermudy	1 200	19 000
19.	Labuan	541	6 838
20.	Antigua	400	15 548
21.	Vanuatu	400	6 000
22.	Aruba	364	8 186
23.	Cookovy ostrovy	160	890

Zdroj: Offshore Investment Survey 2008

Zájem českých podnikatelů o přesun sídla do daňového ráje každým rokem roste. Počet tuzemských společností, které mají vlastníka z destinace považované za daňový ráj, přesáhl v roce 2011 11 750 a meziročně se zvýšil o 328 subjektů, což představuje nárůst o 2,87 procenta. V roce 2010 do daňového ráje přesídlilo 281 firem, tedy o 14 procent méně než v loňském roce. Z daňového ráje je aktuálně kontrolováno 3,28 procenta firem registrovaných v České republice.

Štěpánková, analytička agentury ČEKIA, uvádí mezi hlavní důvody odchodu českých společností „nejistou politickou situaci, tlak na zvyšování daní, měnící se legislativní prostředí, stejně jako frustrace z plýtvání veřejnými prostředky

a neobjasněné korupční skandály zvyšují neochotu českých podnikatelů platit daně v České republice“.

K nejoblíbenějším daňovým rájům dlouhodobě patří evropské destinace – Nizozemí, Kypr a Lucembursko. Největší absolutní přírůstek v loňském roce zaznamenal Kypr (155 firem), který se v posledním období stává favoritem mezi daňovými ráji. Z relativního pohledu nejvíce posílily Seychely (+25 %), Kajmanské ostrovy (+19 %) a Belize (+13 %). Dvě třetiny společností kontrolovaných z daňového ráje mají vlastníky s evropskou adresou. Z exotických destinací je ovládáno jen necelých 11 procent subjektů.

Vývoj počtu českých firem s vlastníkem z daňového ráje mezi lety 2006 až 2011, je znázorněn v tabulce č. 2. Celosvětové rozmístění hlavních daňových rájů je zobrazeno v příloze č. 1.

Tabulka č. 2: Počet českých firem s vlastníkem z daňového ráje

Země	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Změna 2010/2011 v %
Bahamy	33	36	33	33	35	35	0,00
Belize	32	43	55	77	83	94	13,25
Bermudské ostrovy	5	6	6	6	5	5	0,00
Britské Panenské ostrovy	359	406	441	424	422	438	3,79
Gibraltar	53	58	61	70	66	66	0,00
Jersey	0	2	5	5	0	0	x
Kajmanské ostrovy	21	23	33	33	32	38	18,75
Kypr	663	956	1 150	1 411	1 550	1 705	10,00
Lichtenštejnsko	257	259	275	262	245	255	4,08
Lucembursko	720	864	935	1 241	1 254	1 192	-4,94
Monako	39	35	40	48	64	54	-15,63
Nizozemské Antily	20	22	14	13	14	15	7,14
Nizozemí	2 042	3 274	3 474	4 551	4 519	4 501	-0,40
Panama	72	78	108	162	170	190	11,76
Seychelská republika	130	167	225	262	330	414	25,45
Spojené státy americké	1 888	2 021	2 135	2 545	2 635	2 750	4,36
Celkem	7 334	8 250	8 990	11 143	11 424	11 752	2,87

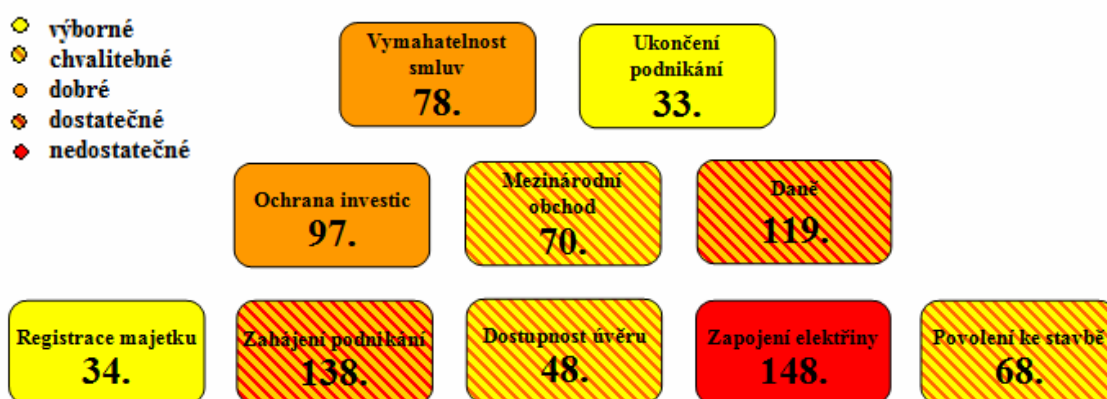
Zdroj: databáze a výpočty Čekia

Mezi typický příklad přesunutí sídla z České republiky do Nizozemska, lze zařadit podnikatele Zbyňka Frolíka³. Frolík je majitelem společnosti Linet, která se zabývá výrobou nemocničních lůžek. Jeho primárním cílem nebylo ušetřit na dani z příjmu PO, která je v Nizozemsku vyšší, ale mít sídlo v zemi, kde jsou stabilnější a jistější podmínky pro podnikání. Dalším motivem změny sídla jsou lepší podmínky pro holdingové uspořádání či pro inkaso dividend. [50]

Pro podnikatele z České republiky existuje řada důvodů, proč chtějí změnit sídlo své společnosti. Např. preferují stát s nižší byrokracií, chtějí vyšší anonymitu vlastnictví,

³ Podnikatel roku 2003, v roce 2011 přesunul sídlo své společnosti do Nizozemského království.

stabilnější prostředí či stát s minimální kontrolou a příznivějším daňovým systémem. Česká republika nepatří mezi státy s vhodnými podmínkami pro podnikání. Na základě zprávy Doing Business 2012⁴ patří České republice 64. místo z celkem 183 zemí. Oproti předcházejícímu roku došlo ke zlepšení o šest míst. Analýza hodnotí jednotlivé státy v několika hlediscích a na základě výsledků sestavuje jejich pořadí. Pořadí České republiky ve vybraných kritériích je zobrazeno na obrázku č. 2.

Obrázek č. 2: Pyramida vhodnosti podnikání České republiky
Zdroj: vlastní práce

Čím světlejší barva pole, tím příhodnější podmínky pro podnikání ve srovnání s ostatními státy. Nizozemsku patří 31. příčka, Kypr je 40. a např. USA jsou 4.

Dalším dobrým ukazatelem srovnání je studie Paying Taxes 2012: The Global Pictures⁵. Každoročně zveřejňovaná studie hodnotí daňové systémy ve 183 zemích světa z hlediska času a nákladů, vynaložených firmami na správu daňové agendy. Česká republika obsadila až 117. příčku. Podle studie musí česká firma věnovat daňové agendě celkem 557 pracovních hodin ročně, což je s výjimkou Ukrajiny a Běloruska nejvíce v Evropě. Například kyperské firmě zabere stejná agenda jen 149 a holandské dokonce 127 hodin.

Příklady českých společností s vlastníkem se sídlem v daňových rájích:

- Zentiva Group, a.s. – Zentiva N.V. (Nizozemsko),
- Česká pojišťovna a.s. - CZI Holdings N.V. (Nizozemsko),
- AAA AUTO a.s. - AAA Auto Group N.V. (Nizozemsko),
- Internet Mall, a.s. - Netretail Holding B.V. (Nizozemsko),
- Internet shop s.r.o. - VERDISEB HOLDINGS LIMITED (Kypr),
- BAŤA, akciová společnost - INTERNATIONAL FOWEAR INVESTMENT, B.V.,
- Vodafone Czech Republic a.s. - Vodafone Europe B.V. (Nizozemsko),
- Allegro Group CZ, s.r.o. - MIH Allegro BV (Nizozemsko),

⁴ Každoročně vypracovává Světová banka ve spolupráci s mezinárodní finanční korporací IFC. [30]

⁵ Studie Světové banky a společnosti PwC. [48]

- MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o. - METRO Cash & Carry International Holding B.V. (Nizozemsko),
- KKCG a.s. - KKCG SE (Kypr),
- WEDOS, a.s. - WEDOS LIMITED (Kypr)
- LINET spol. s r.o. - LINET Group SE (Nizozemsko),
- UPC Česká republika, s.r.o. - UPC Czech Holding B.V. (Nizozemsko),
- Coca-Cola HBC Česká republika, s.r.o. - CC Beverages Holdings II B.V. (Nizozemsko),
- ŠKODA AUTO a.s. - Volkswagen International Finance N.V. (Nizozemsko),
- Shell Czech Republic a.s. - Shell Overseas Investments B.V. (Nizozemsko),
- AVAST Software a.s. - Avast Software B.V. (Nizozemsko),
- HARVARD GROUP a.s. - Clariano Holding Inc. (Britské Panenské ostrovy),
- 4 TARGET SERVICES OF TRADE s.r.o. - 4 TARGET SERVICES OF TRADE INC. (Panamská republika)

6 ZÁKLADNÍ METODY VYUŽITÍ DAŇOVĚ ZVÝHODNĚNÝCH SUBJEKTŮ

Existuje celá řada metod, jak využít daňově zvýhodněných subjektů v mezinárodním daňovém plánování. Jednotlivé metody jsou všeobecně známé, ale pouze detailní znalost pravidel jejich použití z nich činí mocný nástroj omezení daňové zátěže. Při výběru a použití metody, je nezbytně nutné důkladné posouzení dané situace a z něj vyplývajících omezení.

6.1 Převod výrobků a služeb

V mezinárodním obchodě je určení ceny výrobku a služeb mezi společnostmi v tržních ekonomikách v zásadě volné. Některá omezení může platit pro výrobky a služby, kde to vyžaduje celospolečenský zájem. Z daňového hlediska je určení ceny rovněž volné, avšak v případě, že se jedná o ceny sjednané mezi určitým způsobem spojenými osobami (personálně, ekonomicky, jinak) a tyto ceny se liší od cen obvyklých, může správce daně upravit základ daně o rozdíl těchto cen. [3]

Tento princip se nazývá princip tržního odstupu (arm's length principle) a vyjadřuje zájem správce daně vyloučit vliv zvláštních vztahů na sjednané ceny, a tím na základ daně poplatníka. Metoda převodní ceny je nejobvyklejší formou mezinárodního daňového plánování, kterou používají i ty největší korporace. Tato metoda spočívá v ocenění prodávaného či nakupovaného zboží či služeb na cestě od zdroje po konečného klienta tak, aby zisk byl realizován v tom prvku struktury, který podléhá nízkému zdanění. [1]

Klein a Žídek uvádějí následující faktory, které je nutné brát v potaz, při srovnávání převodní ceny s cenou tržní:

- charakteristické vlastnosti výrobku či služby,
- funkce, které z každého z podniků vykonává a rizika, která nesou,
- smluvní podmínky,
- ekonomické okolnosti,
- podnikatelské strategie.

V případě, že podniky mezi sebou uplatňují převodní ceny, mely by být schopny správci daně prokázat, že při stanovení těchto cen, uplatňují princip tržního odstupu.

6.1.1 Problematika převodních cen

Problematika převodních cen souvisí se snahou jednotlivých států zamezit daňovým únikům prostřednictvím deformované cenotvorby. Pro jednotlivé státy je často velmi nesnadné takovéto transakce identifikovat, vyhodnotit a postihnout. Proto vedle vlastní normotvorby a metodiky se snaží hledat způsoby, jak cenovým transferům zisku zabránit a jak je odhalit ve spolupráci s jinými státy. Mezi jednostranné opatření proti cenovým transferům zisku v ČR patří ustanovení § 23 odst. 7 ZDP. Toto ustanovení dopadá na vztahy mezi spojenými osobami při tuzemských i příhraničních transakcích. Ustanovení vymezuje kapitálově a jinak spojené osoby, a ukládá jim, aby svůj daňový základ vždy

upravily, pokud se ceny sjednané mezi takto spojenými osobami ličí od cen, které by byly sjednány mezi nezávislými osobami v běžných obchodních vztazích. [17]

K zamezení daňových úniků prostřednictvím převodních cen na nadnárodní úrovni slouží především dvoustranné smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Způsob stanovení ceny mezi spřízněnými osobami na principu tržního odstupu upravuje článek 9 Modelové smlouvy o zamezení dvojího zdanění. V článku 9 odst. 1 jsou popsány možnosti úpravy základu daně při transferech mezi sdruženými podniky. V další části článku 9 jsou definovány podmínky pro uplatnění principu tržního odstupu. Základním dokumentem pro řešení otázky převodních cen je směrnice o převodních cenách. Byla vypracována v roce 1979 jako Zpráva komise pro fiskální záležitosti. Od té doby byla několikrát aktualizována. Tato směrnice není pro Českou republiku přímo právně závazná, ale ta, jako členský stát OECD, se zavázala dodržovat tuto směrnici z titulu členství v OECD. Směrnice má za úkol sjednotit postup daňových správ a sdružených podniků při řešení případů převodních cen, minimalizovat konflikty mezi nimi a vyhýbat se nákladným soudním sporům. Jejím cílem bylo stanovit pravidla a principy tak, aby nedocházelo k omezování mezinárodního obchodu a konkurence, a zároveň by bylo umožněno daňovým zprávám jednotlivých zemí zdanit zisky podniků ve svých jurisdikcích. [1]

6.1.2 Metody stanovení transferových cen

Pro stanovení cen v souladu se zásadou tržního odstupu slouží rozsáhlá metodika OECD, která je rozpracovaná ve směrnici pro nadnárodní podniky a daňové správy, z jejíchž principů vychází metodický pokyn MF D-258⁶. Pro správné stanovení ceny mezi spojenými osobami je potřeba provést detailní analýza funkcí, činností a rizik spojených osob. Směrnice OECD rozděluje základní metody cenotvorby na metody založené na transakci a metody založené na zisku. [17]

a) transakční metody

- metoda srovnatelné nezávislé ceny – jediná metoda, jejíž uplatnění výslovně předpokládá § 23 odst. 7 ZDP. Srovnávají se transakce s obdobnými transakcemi jiných subjektů a podle nich je nastavena cena,
- metoda ceny při opětovném prodeji – porovnává se cena nákupu od spojeného podniku s prodejní cenou při následném dalším prodeji. Cena je stanovena tak, aby podnik dosáhl srovnatelného obchodního rozpětí, jakého by dosáhl nezávislý podnik,
- metoda nákladů a přírážky – k nákladům na výrobu nebo službu se přičte přiměřená zisková přírážka odpovídající srovnatelným transakcím nezávislých podniků.

b) ziskové metody

- metoda rozdělení zisku – metoda spočívá v rozdělení celkového zisku spojených podniků podle objektivně vybraného kritéria. Zohledňuje se jejich funkce

⁶ Pokyn MF ČR D-258 k uplatňování mezinárodních standardů při zdaňování transakcí mezi sdruženými podniky – převodní ceny.

ovlivňující celkovou tvorbu zisku. Metoda se používá v případech, kdy jsou vzájemné podnikové transakce silně provázané a lze je jen těžko srovnávat s nezávislými obchody,

- transakční metoda čistého rozpětí – cena se odvozuje od čistého ziskového rozpětí, které uskutečňuje nezávislý podnik ve vztahu k přiměřenému základu (náklady, tržby apod.). V rámci této metody nestanoví přímo srovnatelná cena, ale základ daně odvozený procentem od určitého druhu nákladů nebo od výnosů. [17]

6.2 Půjčky

Půjčky představují oblíbený způsob dočasného přesouvání finančních prostředků v rámci finanční skupiny tam, kde jsou momentálně potřeba. Samotná jistina není předmětem daně z příjmu. Tímto způsobem je tedy možné dočasně volné peněžní prostředky poskytnout jiné společnosti, která započtením úroků do daňově uznatelných nákladů sníží své daňové břemeno. Pro snížení zdanění je možné efektivně využít smluv o zamezení dvojího zdanění. Placené úroky jsou považovány za příjem ze zdroje na území státu, odkud jsou placeny. Česká republika zdaňuje úroky z půjček sazbou 15 %, ve smlouvě o zamezení dvojího zdanění bývá obvykle nižší sazba (až 0 %). Aby společnosti nezneužívaly půjčky ke skryté kapitalizaci, může být daňová uznatelnost úroků z půjček omezena ve vztahu ke kapitálu společnosti. To znamená, že část úroků, která odpovídá té části jistiny, která přesahuje stanovený limit, není uznávána jako položka snižující základ daně. U společnosti se záporným vlastním jměním nejsou úroky z půjček uznatelné vůbec. Sjednaná úroková sazba musí být obvyklá v čase, místě, odpovídající vztahu smluvních stran, míře zajištění smluvního závazku a dalších faktorů. Jakékoli odchylky od obvykle sjednaných podmínek mezi nezávislými subjekty, musí podniky umět zdůvodnit. [3]

6.3 Faktoring

Faktoring představuje běžně používaný způsob v mezinárodním obchodě. Znamená prodej krátkodobé nezajištěné pohledávky z obchodní činnosti. Dlužník tedy plní nikoli exportérovi, ale faktorovi. Způsob je stejný jako v případě postoupení pohledávky. Z hlediska mezinárodního daňového plánování může být odměna faktora metodou transferu části zisku do daňově vhodnější jurisdikce. V řadě případů má takový způsob uspořádání spíše obchodní než fiskální důvody. [3]

6.4 Pohledávky

Pohledávky představují širší oblast, než je faktoring. Využití mezinárodního daňového plánování pro obchod s pohledávkami má své přínosy i úskalí. Výhodou je, že platba za pohledávku není obvykle spojena se srážkovou daní, převod je administrativně snadný a ocenění je velmi pohyblivé. Nevýhodou je riziko spojené s tím, že vymáhání pohledávky je nutně spojeno s osobně vykonávanou činností, která může vést ke vzniku stále provozovny, nebo i k daňovému domicilu zahraniční osoby v České republice. Výše

uvedené skutečnosti by měly negativní důsledky na daňového plánování a proto je zapotřebí věnovat velkou pozornost schématu daňového plánování. [3]

6.5 Pronájem

V některých případech může být výhodnější, když vlastnická práva k věci bude mít subjekt umístěný v jiné jurisdikci. Pronájem může být buď operativní, kdy se po skončení pronájmu věc vrací pronajímateli, nebo finanční pronájem s následnou koupí najaté věci, tzv. finanční leasing. Je třeba mít na paměti, že platby za pronájem jsou obvykle podrobeny srážkové dani. [3]

6.6 Podílení se na nákladech

Ujednání o podílení se na nákladech je dohodnutý rámec mezi obchodními podniky o rozdělení nákladů a rizik vývoje, vytváření nebo získávání aktiv, služeb anebo práv. Při ujednání o podílení se na nákladech každý podíl účastníka bude srovnatelný s přiměřeným podílem účastníka na celkovém očekávaném prospěchu, kterého se dosáhne za základě ujednání. Každý účastník ujednání by měl být oprávněn využít svůj podíl z účasti odděleně jako jeho efektivní vlastník a nikoli jako uživatel licence, aniž by platil licenční poplatek nebo jinou náhradu jakékoli straně za tento majetkový podíl. Mezi nejčasnější druhy ujednání o podílení se na nákladech, je ujednání o společném vývoji nehmotného majetku, kde každý účastník obdrží podíl na právech na majetku, který je ve stádiu rozvoje.

6.7 Holdingy

Holding neboli koncern se rozumí takové seskupení osob, které jsou podrobeny jednotnému řízení jinou osobou. Holding lze chápat jako určitý vztah, v rámci kterého osoby podléhající jednotnému řízení nepostupují ve svých obchodních transakcích ve svém vlastním zájmu, tedy postupují i proti sobě, naopak jejich konání směřuje k vzájemnému podporování jejich aktivit a prosazování společných zájmů. [3]

Definice holdingu, a tím i daňových výhod, se podle jednotlivých zemí různí. Fiktivní mateřská společnost ponejvíce shromažďuje příjmy (dividendy, úroky z půjček, honoráře, poplatky z licencí, patentů a jiné) převáděné filiálkami na účet skutečné mateřské společnosti a koordinuje její politiku redistribuce. Holding umožňuje umísťovat zisky skupiny v zemi, kterou si zvolí. Pružnost jeho režimu umožňuje, aby jej mateřská společnost zlikvidovala a převedla z jedné země do druhé v závislosti na daňových podmínkách. [8]

Společnosti sdružené v holdingu budou vždy považovány za tzv. sdružené podniky. Z toho důvodu se ne vždy bude holdingové uspořádání jevit jako nejvýhodnější. Bude záležet na druhu podnikání a mnoha dalších faktorech, zda dá skupina přednost formálně zakotvenému holdingu nebo spíše volnějším smluvnímu konglomerátu nezávislých společností. [3]

6.8 Bankovní činnost

Jednotlivá offshore centra nabízejí také možnost založení offshore bank i původně nebankovním subjektům. Tyto malé banky potom bývají často využívány pro činnosti jako:

- zaštitění některých obchodních transakcí bankovním ústavem,
- redistribuce finančních prostředků uvnitř holdingu,
- vedení bankovních účtů pro společnosti,
- poskytování bankovních záruk a referencí,
- získání levných zdrojů od jiných bank. [12]

Offshore banky poskytují služby v prostředí, které je politicky a ekonomicky stabilní a tím umožňuje konkurenční výhodu investorům ze zemí s vysokou mírou nestability a korupce nejen v bankovním systému. [20]

6.9 Pojišťovací činnost

Pro offshore pojišťovny platí v podobné míře to co pro offshore banky. Licence jsou rozděleny do několika tříd, z nichž levnější umožňují předepisovat pojistné pouze omezené skupině osob. Takto zřízené závislé pojišťovny jsou vhodné pro pojištění rizik skupiny podniků ve spojení s činností skupiny. Výhod plynoucí z pojišťovací licence běžně využívají velké nadnárodní společnosti. Pro menší podniky zpravidla nepřeváží výhody z vlastní licence nad náročností držení subjektu s pojišťovací licencí. [3]

6.10 Licence a ochranné známky

Licenční smlouvy na nejrůznější práva průmyslové vlastnictví představují velmi efektivní cestu přesunu prostředků do daňově výhodnějších jurisdikcí. Případ se týká firem, které sídlí v zemi s běžným daňovým zatížením, stanou se držiteli patentu, značky či know-how a rozhodnou se z těchto práv vztahujících se k uvedeným nehmotným statkům profitovat formou prodeje licencí. Příjmy z licenčních poplatků pak samozřejmě zdaní v zemi, kde sídlí. Z tohoto důvodu bývají tato nehmotná aktiva často držena prostřednictvím společností registrovaných ve vhodných zemích, které umožňují využít smluv o zamezení dvojího zdanění a současně nabízejí vhodný daňový režim. [12]

6.11 Služby nakupované v zahraničí

Některé činnosti zpracované v rámci skupiny mohou být relativně snadno převedeny do daňově zvýhodněné jurisdikce. Odtamtud jsou potom obvyklým způsobem účtovány zadávající organizaci. To se obvykle týká služeb spojených s marketingovými průzkumy, obchodním zprostředkováním apod. Vzhledem k tomu, že tento způsob byl v minulosti často zneužíván, je třeba být připraven na možnost zpochybnění transakce ze strany správců daně. Je také důležité věnovat pozornost ocenění poskytovaných služeb. Je nezbytné, aby služby byly skutečně poskytnuty a jejich skutečná hodnota odrážela tržní hodnotu. [3]

6.12 Registrace lodí

Libérie, Belize, Panama, Kypr, Malta a Bahamy jsou typické offshore země, ve kterých lze zaregistrovat loď, ať už pro účely mezinárodního obchodu nebo pro vlastní potěšení. Přednostmi využití vlajek těchto států jsou velmi nízké náklady, jednoduchost registrační procedury, absence daně z příjmů na činnosti obchodních lodí a často i značná benevolence příslušných úřadů při vytyčování požadavků na stav registrovaného plavidla. [13]

6.13 Změna občanství nebo trvalého pobytu

Některé offshore země výhody nabízené společností registrovaným na jejich území doplňují nebo úplně nahrazují výhodami, kterých využívají fyzické osoby. Nejtypičtějším lákadlem pro jedince ze států s běžným daňovým zatížením je absence daně z příjmu fyzických osob. Typickým azylem pro fyzické osoby jsou především Monako či Andorra. Ze zemí, které nabízejí výhody jak právníkům, tak i fyzickým osobám, lze uvést Irsko, Bahamy nebo Kajmanské ostrovy, své programy nabytí druhého občanství nabízejí i Dominika, Svatý Kryštof či Belize. [12]

6.14 Výroba

Některá offshore centra svou nabídku výhod plynoucích ze zřízení společnosti na jejich území, neposkytuje pouze společností, které obchodují mimo stát svého založení, ale i podnikatelům hodlajícím svou výrobní činnost realizovat přímo na jejich území. Zvýhodnění zahraničních investorů pak má podobu klasických investičních stimulů (daňové úlevy nebo prázdniny, zrychlené odpisy, subvence, pestrou skladbu daňově odečitatelných položek atd.). Rozhodování o založení výrobní společnosti v offshore zemi komplikuje skutečnost, že musí být brány v potaz faktory, které jsou v případě běžné offshore společnosti nepříliš významné (kvalifikovanost pracovní síly, infrastruktura, apod.). [13]

Mezi země poskytující řadu podobných výhod nepatří jen offshore centra, ale i státy s běžným daňovým zatížením. V rámci konkurenčního boje a s cílem přilákat zahraniční investice, nabízí pro zahraniční investory podobné výhody.

6.15 Držba majetku

Široce rozšířené je také použití offshore struktur, které umožňují úspěšně zakrývat vlastnictví a vyhýbat se vysokým daním z majetku, příjmů a kapitálových zisků, dále pak dědickým daním či případným nárokům ze strany budoucích věřitelů. Zvláště v případě nejistých legislativních poměrů považujeme tento důvod pro využití offshore struktur s cílem ochrany majetku za velmi důležitý. Klasickými právními formami využívanými pro ochranu majetku jsou především trusty, nadace. [13]

7 BOJ PROTI DAŇOVÝM RÁJŮM

S rozvojem mezinárodního daňového plánování a růstem oblíbenosti daňových rájů rostla i snaha států s běžným daňovým režimem o omezení jejich vlivu na světovou ekonomiku. Snahy o omezení či úplnou jejich likvidaci zintenzívněly na konci devadesátých let. K opětovnému zesílení tlaku došlo po teroristických útocích v USA v roce 2001. Mezi hlavní cíle patřily zejména daňové ráje v oblasti Karibiku a Tichého oceánu. Vyspělé země shledávaly hlavní motivy boje v následujících faktorech:

- omezení možností využívání těchto center organizovaným zločinem,
- omezení daňových výhod s cílem eliminace daňových úniků a následné zvýšení domácích daňových výnosů,
- zvýšení kontroly a moci nad vlastními daňovými poplatníky,
- dosažení vyšší kontroly nad mezinárodním pohybem kapitálu a peněz.

V důsledku tlaků jednotlivých zemí a mezinárodních organizací, se daňové ráje snaží zvyšovat regulace a opatření na boj s organizovaným zločinem, zpřístupnit část informací o jednotlivých podnikatelských aktivitách na svém území a udržet daňové zvýhodnění pro investory na úrovni přijatelné pro obě strany. [13]

7.1 Přístup organizací k daňovým rájům

Problematiku daňových rájů se zabývají dvě nadnárodní organizace. Financial Action Task Force (FATF) – mezinárodní organizace zabývající se bojem proti praní špinavých peněz, a Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), jež iniciuje kroky v oblasti mezinárodní výměny informací pro daňové účely.

7.1.1 Přístup FATF

Financial Action Task Force (FATF) neboli Speciální útvar pro sledování pohybu financí, je mezivládní politický orgán, jehož cílem je vytvořit mezinárodní normy a standardy, jak na národní tak mezinárodní úrovni. Jeho smyslem je boj proti praní špinavých peněz a financování terorismu.

Organizace vznikla v roce 1989 v Paříži, kde se konal summit sedmi nejvyspělejších zemí světa. Nejprve měla za cíl zkoumat a rozvíjet opatření na boj proti praní špinavých peněz. V říjnu 2001 došlo k rozšíření mandátu i na boj proti financování terorismu. [26]

V současné době má organizace 36 členů, z toho 34 států⁷ a 2 organizace (Evropská komise a Gulf Co-operation Council – rada pro spolupráci arabských zemí v golfském zálivu). [35]

⁷ Členské země FAFT: Argentina, Austrálie, Rakousko, Belgie, Brazílie, Kanada, Čína, Dánsko, Finsko, Francie, Německo, Řecko, Hongkong, Island, Indie, Irsko, Itálie, Japonsko, Holandsko, Lucembursko, Mexiko, Nový Zéland, Norsko, Portugalsko, Korea, Rusko, Singapur, Jižní Afrika, Španělsko, Švýcarsko, Turecko, Velká Británie a Spojené státy americké.

V roce založení organizace zveřejnila stěžejní dokument tzv. 40 doporučení, který shrnuje základní opatření, jež by všechny země měly v rámci boje proti praní špinavých peněz uplatňovat a prosazovat. Doporučení mají universální charakter i platnost a týkají se jak oblasti mezinárodní spolupráce, tak dohledu nad finančním systémem i samotného chování finančních institucí v rámci daného státu. Tato doporučení byla postupem času revidována a v současnosti metodika hodnocení obsahuje 40+9 doporučení.

Kromě vypracování doporučení FATF pravidelně vydává seznam nespolupracujících zemí. Tyto státy neprojevují patřičnou součinnost v boji proti praní peněz z trestné činnosti nebo v této oblasti nepřijaly vyhovující legislativu. Aktuálně je v tomto seznamu 17 zemí. Zveřejnění tohoto seznamu však každoročně vyvolává řadu polemik, protože zařazení či nezařazení některé země je spíše výsledkem subjektivního hodnocení ze strany FATF. Přesto je na tento seznam brán zřetel a ocitnout se na něm je pro každou z uvedených zemí nepřijemné. FATF je sice nadnárodní organizace, ale má jen velmi omezené možnosti, jak trestat zapsané hříšníky. Ostatní země zpravidla k zapsaným zemím přistupují s opatrností až averzí, díky čemuž země ztrácí důvěryhodnost, což může vést až k poklesu přílivu investic. [13]

Základní změny, které se udály v důsledku působení FATF v daňových rájích, lze shrnout do následujících bodů:

- jednoznačné určení a evidence vlastníků IBC,
- vyšší regulace offshore bankovníctví – zpřísnění požadavků na možnost získání bankovní licence,
- zvýšená výměna informací o klientech finančních institucí,
- vznik orgánů dohledu a jejich spolupráce se zahraničními orgány v mezinárodních finančních centrech. [12]

7.1.2 Přístup OECD

Organisation for Economic Co-operation and Development neboli Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, je mezivládní organizace 34 ekonomicky nejrozvinutějších států světa, které přijaly principy demokracie a tržní ekonomiky. OECD vznikla v roce 1961 transformací Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci (OEEC), která byla původně zřízena roku 1948 k administraci poválečného Marshallova plánu.

OECD se snaží koordinovat ekonomickou a sociálně-politickou spolupráci členských zemí, zprostředkovávat nové investice, prosazovat liberalizaci mezinárodního obchodu. Cílem OECD je napomáhat k dalšímu ekonomickému rozvoji, potlačení nezaměstnanosti, stabilizaci a rozvoji mezinárodních finančních trhů. [57]

OECD v roce 1996 přichází s novou iniciativou – bojem proti nekalým daňovým praktikám. Závěry jsou shrnuty ve zprávě „Nekalá daňová konkurence – nový globální problém. Ve zprávě uvádí, že existence států s preferenčním daňovým režimem vede k nežádoucímu odlivu kapitálu a poklesu celosvětového bohatství. Cílem OECD je,

aby neexistovaly překážky pro mezinárodní výměnu informací potřebných pro správné určení daní. OECD nenamítá nic proti daňové konkurenci, ale chce, aby bylo možné daně správně a účinně vybírat. Tzv. boj proti daňovým rájům je vlastně bojem proti daňovým únikům a proti možnostem legalizace výnosů z kriminálních aktivit. Tento „boj proti daňovým rájům“ je tedy spíše bojem za výměnu informací než bojem proti daňové konkurenci. [25]

K identifikaci daňového ráje OECD používá tyto klíčové faktory:

- Žádné nebo zanedbatelné zdanění příjmů,
- Neexistující efektivní výměna informací – existence právních a jiných administrativních překážek zamezujících výměně informací,
- Nedostatek transparentnosti v oblasti práva a administrativy,
- Žádné podstatné podnikatelské aktivity – neexistence požadavku na podnikatelkou aktivitu, jurisdikce tak přitahuje investice a transakce, jejichž jediným cílem je snížit daň.

OECD sestavuje a pravidelně aktualizuje seznam států, který rozděluje země do tří skupin, dle jejich spolupráce na výměně informací.

- bílá listina - země, které aplikovaly pravidla OECD a plně spolupracují,
- šedá listina - země, které přislíbily aplikovat pravidla, ale zatím tak neučinily plně,
- černá listina - země, které ještě nepřislíbily aplikaci pravidel (nespolupracují)⁸. [56]

Jedním z klíčových kritérií při řešení škodlivých daňových praktik je nedostatek v efektivitě při výměně informací. Státy OECD se dohodli na vytvoření pracovní skupiny, jejímž úkolem bylo vytvořit právní nástroj ke zlepšení efektivitě při výměně informací. V dubnu 2002 OECD vydalo modelovou dohodu o výměně informací v daňových záležitostech tzv. TIES⁹ dohody. Na základě dohod tak dochází k větší podpoře mezinárodní spolupráce v daňové oblasti prostřednictvím výměny informací. Tyto dohody využívá také tuzemský správce daně jako další účinný nástroj, na jehož základě lze prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů umístěný v zahraničí byl řádně zdaněn. Mezi poslední uzavřené dohody České republiky na základě této vzorové smlouvy jsou dohody s Britskými Panenskými ostrovy, Bermudy či San Marinem, které byly uzavřeny v roce 2011.

Paradoxem je, že OECD např. požaduje, aby v rámci bezproblémového zjištění identity vlastníků obchodních společností byly zrušeny akcie na doručitele. Jenže řada států, které jsou členy OECD akcie na doručitele nebo jejich ekvivalent uznává. Stejně tak v zákonech jednotlivých členských států lze nalézt řadu ustanovení vytvářející nejrůznější formy daňových výhod. OECD tak eviduje na alternativním seznamu „zemí s preferenčním

⁸ Od 7. dubna 2009 je listina prázdná, protože zprávou OECD z 2. dubna 2009 byly dosud nespolupracující země přeřazeny mezi spolupracující.

⁹ Tax Information Exchange Agreements

daňovým režimem“ i řadu svých členů jako např. Nizozemsko, Belgie, Lucembursko, USA, ale i Českou republiku. [39]

V České republice je pořád možné vlastnit akciovou společností prostřednictvím akcií na doručitele¹⁰. Listinné akcie na doručitele vedou k daňovým únikům. Neuvedení příjmů z prodeje listinných akcií na doručitele v daňovém přiznání je totiž v důsledku absence jakékoli evidence převodů listinných akcií na doručitele pro finanční úřady více méně nezjistitelné. A tak řada finančních prostředků končí v anonymních strukturách, které tuto možnost vlastnictví využívají k praní špinavých peněz. I přes tyto negativní vlivy a veřejnou kritiku, se česká vláda stále neodhodlala k jejich zrušení. [40]

Postupným trendem se bude zvyšovat tlak na množství poskytovaných informací o společnostech a jejich aktivitách. To již v současné době vytváří neúměrně vysokou administrativní zátěž pro mnoho oblastí podnikatelské činnosti, především v onshore (tradičních vyspělých) zemích. Jako reakce na tento tlak dojde k vytváření a využívání složitějších a sofistikovanějších offshore a onshore služeb.

7.1.3 Přístup EU

Boj proti daňovým rájům vede také EU, která přijala směrnici k harmonizaci zdanění úroků z vkladů fyzických osob v zahraničí. Podle tohoto předpisu jsou členské země povinny hlásit, pokud si zde otevře bankovní konto občan jiné členské země. Výjimku si sjednalo jen Rakousko, Lucembursko a Belgie. Banky v členských zemích EU tak zasílají centrálním bankám ostatních států podrobné informace o svých klientech a automaticky posílají i stanovenou část daně. Finanční úřady těchto zemí pak u klientů mohou chtít znát, jaký je původ peněz. [46]

Ministři financí zemí EU, kteří se zúčastnili zasedání Rady ve složení pro hospodářské a finanční věci (ECOFIN) dne 14. května 2008, definovali řádnou správu v daňové oblasti jako správu založenou na zásadách transparentnosti, výměny informací a spravedlivé daňové soutěže. Členské státy se shodly na několika opatřeních, která jsou určena k podpoře řádné správy v daňové oblasti v rámci EU: [33]

- *Administrativní spolupráce včetně výměny informací* - směrnice o vzájemné pomoci¹¹ stanoví, že má docházet k výměně informací o přímých daních mezi jednotlivými daňovými úřady. Směrnice o vymáhání daňových pohledávek¹² zavádí systém, kdy členský stát může požádat o pomoc od jiného členského státu v případě vymáhání pohledávek vyplývajících z daní, cel a dávek. Směrnice o zdanění příjmů z úspor¹³ umožňuje správcům daně automatickou výměnu informací, i když se uplatňuje pouze na příjmy soukromých osob z úspor v podobě úroků a třem členským státům bylo povoleno přechodně používat srážkovou daň,

¹⁰ Listinné akcie na doručitele neobsahují jméno osoby, jíž tyto cenné papíry patří, ani se jejich vlastníci neregistruje v žádném veřejně přístupném rejstříku. Listinné akcie na doručitele se též nazývají listinnými akciemi na majitele či termínem anonymní listinné akcie.

¹¹ Směrnice 2004/56/ES ze dne 21. dubna 2004.

¹² Směrnice Rady 2008/55/ES ze dne 26. května 2008.

¹³ Směrnice Rady 2003/48/ES ze dne 3. června 2003.

- *Škodlivá daňová soutěž* - právní předpisy o administrativní spolupráci jsou doplněny politickou dohodou mezi členskými státy, jejímž cílem je boj proti škodlivé daňové soutěži v oblasti zdanění podniků prostřednictvím postupu vzájemného hodnocení. „Kodex chování při zdaňování podniků“¹⁴ definuje škodlivá daňová opatření jako opatření, která ovlivňují nebo mohou ovlivňovat významným způsobem výběr umístění podnikatelských činností ve Společenství a které stanoví významně nižší úroveň zdanění, než je obecně používána v dotčeném členském státě,
- *Státní podpory* - politika EU v oblasti státních podpor s daňovou podstatou přispěla k odstranění narušení hospodářské soutěže vyplývajícího ze zvláštních systémů zdanění podniků zavedených jednotlivými členskými státy,
- *Transparentnost* - iniciativy v oblasti daní jsou doplněny existencí práva společností a pravidel zajišťujících transparentnost podniků a finanční transparentnost.

Mezi další směrnice, které se koordinovat a zabraňovat daňovým únikům patří např. ochraně finančních zájmů Evropských společenství, předcházení zneužití finančního systému k praní peněz a financování terorismu¹⁵ a jiné. Rozhodnutím evropské komise také vznikl Evropský úřad pro boj proti podvodům tzv. OLAF, který má mimo jiné na starosti boj proti mezinárodnímu zločinu a podvodům. [31]

7.1.4 Přístup USA

USA v březnu 2010 schválily nový daňový zákon Foreign Account Tax Compliance Act (FATCA), který má umožnit americké vládě shromažďovat informace o příjmech amerických osob z investic v zahraničních finančních institucích, s cílem omezit daňové úniky v USA. Dle zákona bude muset každá zahraniční finanční instituce uzavřít smlouvu s americkými úřady a na jejím základě bude povinna poskytovat informace o účtech amerických osob. Pokud finanční instituce odmítne uzavřít takovou smlouvu nebo nesplní její podmínky, příjmy plynoucí ze zdrojů na území USA budou podléhat 30% srážkové dani. Zákon také ukládá oznamovací povinnost pro americké daňové poplatníky, kteří musí spolu s daňovým přiznáním nově vyplňovat formulář o vlastnictví vybraných druhů finančního majetku v zahraničí, pokud překročí zákonem stanovenou hodnotu. Jelikož se jedná o komplikovaný zákon, dochází k vydávání řady prováděcích předpisů, které mají upřesnit zákonem stanovená pravidla. Zákon se vztahuje na platby od 1. ledna 2013. [53]

7.2 Metody omezování mezinárodního daňového plánování

Základním výchozím bodem daňových úřadů v boji proti vyhýbání se zdanění, je prisouzení primárně daňových motivů sporným transakcím provedeným poplatníkem.

¹⁴http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/company_tax/harmful_tax_practices/index_en.htm#code_conduct

¹⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES ze dne 26. října 2005.

Takové transakce se snaží označit jako umělé a konané výhradně za účelem snížení základu daně. Následně pak daňový úřad zvýší daňový základ do „skutečného“ stavu, tak, jak by mělo odpovídat reálným záměrům osob, kterých se tato transakce týká. Tyto obecné principy jsou zpravidla zapracovány do daňové legislativy s cílem definovat situace a tak zjednodušit uplatňování výše zmíněného obecného principu. [43]

Mezi základní metody postihu využívání daňových rájů a daňového plánování patří:

- srážkové daně,
- nucený vznik stálé provozovny,
- omezení možnosti převodu majetku a přemístění sídla společnosti,
- dodatečné zdanění zisků v dceřiných společnostech,
- boj proti politice umělých cen,
- zamezení možnosti překvalifikování výnosů na jiný druh výnosu,
- obrana před zneužíváním dohod o zamezení dvojího zdanění,
- administrativní metody.

7.2.1 Srážkové daně

Srážkovou daní se rozumí tzv. zvláštní sazba daně z příjmů, přičemž tato daň je vybírána srážkou u zdroje. Obecně platí, že pokud nerezidentovi na území České republiky nevznikne provozovna a smlouva o zamezení dvojího zdanění nedává právo na zdanění příslušných příjmů státu rezidentství, jsou příjmy nerezidentů ze zdrojů v České republice zdaněny srážkovou daní. O které příjmy se jedná, lze vyčíst z kombinace ustanovení § 22 odst. 1 zákona o daních z příjmů, který taxativně stanoví, kde příjmy jsou považovány za příjmy z ČR, a § 36 zákona o DZP, kde je uvedeno, na které příjmy je srážková daň aplikovaná a v jaké výši. Pro upřesnění výše sazby této daně je nutno také nahlédnout do příslušné smlouvy o zamezení dvojího zdanění, neboť ta může její výši modifikovat či zcela eliminovat. Výše srážkové daně může být také modifikována či zcela vyloučena evropskými směrnici. Např. směrnice č. 90/435/EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností nebo směrnice č. 2003/49/ES o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků. [16]

Technika vybírání srážkové daně je uvedena v § 38d zákona o DZP. Srážku je povinen provést plátcе daně, a to při výplatě, poukázání nebo připsání úhrady ve prospěch poplatníka. V případě příjmů uvedených v § 22 odst. 1 písmene c), f) a g) bodech 1, 2, 5, 6 a 12 a úroků a jiných výnosů z poskytnutých půjček a z poskytnutých úvěrů, plynoucích poplatníkům uvedeným v § 2 odst. 3 a v § 17 odst. 4 nejpozději v den, kdy se o závazku účtuje.

Uvalení srážkové daně na platby daňových rezidentů ve prospěch daňových nerezidentů patří mezi nejjednodušší prostředek proti ovlivňování daňového základu rezidentních osob a společností pomocí daňových struktur.

7.2.2 Zdaňování společnosti podle místa odkud je řízena a vznik stálé provozovny

Mezi další metody zdanění společností ve vyspělých zemích je koncept zdanění společnosti nejen podle jejího registrovaného sídla, ale také podle toho, odkud je společnost skutečně řízena. Např. jestliže je společnost řízena¹⁶ ze země A, pak nezávisle na skutečnosti, že je registrovaná¹⁷ v zemi B, podléhá zdanění ze svých celosvětových příjmů v zemi A. Výše uvedený koncept vznikl v anglickém právním systému a poté se rozšířil v podstatě do všech zemí světa s vyspělým právním řádem. [13]

V dnešní době, kdy jsou velmi pokročilé komunikační technologie, odpoutat člověka od určitého území není obtížné, stojí tak před daňovými úřady náročný úkol.

Na metodu zdanění příjmů společnosti podle místa jejího řízení navazuje zavedení institutu tzv. stálé provozovny. Jedná se čistě u uměle vytvořený koncept pro účely daně z příjmů. Na rozdíl třeba od organizační složky¹⁸ stálá provozovna není právní formou podnikání, stálou provozovnu není možné založit. Stálá provozovna vznikne za podmínek vymezených smlouvou o zamezení dvojího zdanění anebo lokálním zákonem o daních z příjmů. Pojem stálá provozovna je dále nutné odlišovat od provozovny¹⁹ ve smyslu § 7 odst. 3 obchodního zákoníku a provozovny²⁰ pro účely zákona o dani z přidané hodnoty, která je definovaná v § 4 odst. 1 písm. k) zákona o dani z přidané hodnoty. [16]

Stálá provozovna vzniká, jestliže společnost vyvíjí v dané zemi podnikatelskou činnost po určitou dobu (zpravidla delší než 6 měsíců), stává se v daném státě rezidentní pro daňové účely. Důvodem pro zavedení tohoto institutu je fakt, že sazby srážkových daní jsou obecně nižší než sazby standardní. Představuje tedy výjimku z principu, že příjmy nerezidentů ze zdrojů v České republice se zdaňují srážkovou daní (v případě nerezidentů ze států, s nimiž nebyla uzavřena smlouva o ZMZ a kdy se jedná o příjmy ze zdrojů na území ČR podléhající srážkové dani), a rovněž z principu, že Česká republika nemá na zdanění zisků z podnikání nerezidentů právo (v případě nerezidentů ze státu, s nimiž ČR uzavřela smlouvu o ZDZ a kterým zde nevznikne stálá provozovna). [16]

Modelová smlouva OECD definuje v čl. 5 stálou provozovnu jako „trvalé místo pro podnikání, jehož prostřednictvím je zcela nebo zčásti vykonávána činnost podniku a obzvláště zahrnuje:

- a) místo vedení;
- b) závod;
- c) kancelář;
- d) továrnu;
- e) dílnu; a

¹⁶ Místo řízení je obvykle posuzováno podle sídla statutárního orgánu společnosti, místa konání jeho schůzí apod.

¹⁷ Obvykle v daňovém ráji.

¹⁸ Jeden z právních způsobů podnikání na území ČR upravený obch. zákoníkem (§ 21 odst. 4 ObchZ.)

¹⁹ Prostor, v němž je uskutečňována určitá podnikatelská činnost.

²⁰ Místo, které má stálé personální a materiální vybavení, jehož prostřednictvím uskutečňuje osoba povinná k dani své ekonomické činnosti.

- f) důl, naleziště ropy nebo plynu, lom nebo jakékoliv jiné místo těžby přírodních zdrojů.

Staveniště nebo stavební nebo instalační projekt zakládá vznik stálé provozovny, pokud trvá déle než dvanáct měsíců.“ [9]

Jelikož dochází k častým nejasnostem, modelová smlouva také definuje, co stálá provozovna nezahrnuje:

- a) „zařízení, které se využívá pouze za účelem uskladnění, vystavení nebo dodání zboží patřícího podniku;
- b) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem uskladnění, vystavení nebo dodání;
- c) zásobu zboží patřícího podniku, která se udržuje pouze za účelem zpracování jiným podnikem;
- d) stálé místo k výkonu činnosti, které se udržuje pouze za účelem nákupu zboží nebo shromažďování informací pro podnik;
- e) stálé místo k výkonu činnosti, které se udržuje pouze za účelem vykonávání jakékoliv jiné činnosti, která má pro podnik přípravný nebo pomocný charakter;
- f) stálé místo k výkonu činnosti, které se udržuje pouze za účelem vykonávání kombinace aktivit zmíněných v písmenu a) až e), pokud je celková činnost trvalého místa k výkonu činnosti vyplývající z této kombinace přípravného či pomocného charakteru.“ [9]

Z definice stálé provozovny lze odvodit 2 typy stálé provozovny:

- *První typ* – vzniká zpravidla na základě vlastní úvahy a rozhodnutí zřizovatele o zahájení činnosti vzhledem k předpokládaným výsledkům na trhu (např. dílna, továrna, advokátní kancelář, daňová, obchodní aj.), pro tento typ stálé provozovny se v praxi užívá pojmu „pevná“ či „kamenná“ stálá provozovna.
- *Druhý typ* – odvíjí se od uzavření konkrétního kontraktu s tuzemským odběratelem. Dodavatel poskytuje své služby na území ČR jednorázově a na předem stanovenou dobu. V tomto případě pro existenci stálé provozovny hraje roli časový test (např. 6, 12 měsíců), pro tento typ stálé provozovny se v praxi užívá pojmu „časová“ či „službová“ stálá provozovna. [17]

Posuzování vzniku stálé provozovny patří k nejobtížnějším a zároveň k nejdůležitějším aspektům práce daňových úřadů, jelikož správné vyhodnocení může rozšířit okruh plátců v daném státě a zvýšit tak jeho daňové příjmy.

7.2.3 Převod majetku a přemístění sídla společnosti, případně části jejích aktivit

Zatímco předchozí dvě skupiny jsou namířeny především proti zahraničním subjektům a kapitálu, následná opatření se týkají spíše zabránění snahám domácích investorů optimalizovat své daňové zatížení. Vyspělé země vyvinuly řadu ustanovení, jež by měly zabezpečovat, aby se poplatníci primárně sídlící v daném státě nemohli vyhýbat zdanění potenciálních zisků. Finanční úřady se snaží uvalit daně na příjmy, které by byly dosaženy

rezidenty dané země, v případě, že by neprovedli kroky pro převod těchto příjmů mimo místní zdanění. Mezi takové příklady transferů patří např. převody patentových práv a jiných nehmotných aktiv na společnost se sídlem v daňovém ráji tak, aby poplatky za užívání unikly místnímu zdanění. Daňové úřady takto postižených zemí se snaží podobné chování postihovat a převody označovat jako umělé. Vzniklá situace je posouzena jako by k ní nedošlo nebo jako prodej v tržních cenách. Další oblíbenou metodou daňového plánování je přemístění sídla společnosti nebo části jejich aktivit s cílem snížit daňové zatížení. [13]

Mezi nejčastější projevy podobných snah bývají následující transakce:

- změna sídla celé společnosti,
- převedení veškerého nebo části majetku ve prospěch nerezidentů,
- zásadní změny v kapitálové struktuře kontrolovaných nerezidentních společností,
- převedení části činnosti společnosti mimo domácí území. [13]

Nejčastější metody obrany daňových rájů je povinnost společnosti, která hodlá provést některá z těchto opatření, aby jej deklarovala předem a případně získala povolení úřadů. Následně jsou takové transakce zatíženy daní, jaká by odpovídala prodeji daných aktiv, vyplacení dividend atd.

7.2.4 Kumulace zisků v dceřiných společnostech

Cílem je dostat část aktiv společnosti mimo dosah domácích daňových úřadů. Finanční prostředky jsou kumulovány v jí vlastněných zahraničních společnostech. U mezinárodních korporací bývají pro tento účel používány zejména závislé pojišťovny. Postupy, jež daňové úřady využívají v boji proti této formě vyhýbání se daňové povinnosti, se obvykle použijí u společností, které vlastní podíly v zahraničních společnostech, jestliže:

- zahraniční společnost má sídlo v oblasti s nízkou úrovní zdanění a
- domácí společnost má společně se spojenými osobami určitý podíl v zahraniční společnosti a
- zahraniční společnost je řízena domácí společností. [13]

Za výše zmíněných podmínek se úřady snaží doměřit daňové zatížení do výše domácí daně, která by ze stejného příjmu měla být zaplacená zahraniční společností, pokud by tato byla rezidentem.

Při posuzování sporů mezi finančními úřady a daňovými subjekty je důležitým testem tzv. test „skutečného obchodování“. Tento test je v podstatě splněn, jestliže zahraniční společnost splní následující podmínky:

- má skutečnou kancelář v zahraničí, nejedná se pouze o registrované sídlo,
- není pouze pasivní společností, která získává úroky, dividendy či licenční poplatky, leasingovou společností nebo společností obchodující s cennými papíry nebo fakturující společností,
- nezaměřuje se na podnikání pouze se spojenými osobami,

- nedostává podstatnou částku dividend od kontrolovaných zahraničních společností, pokud se ony sami nezabývají vyňatými činnostmi.

Mezi standardní typy společností, které mohou být užitečné pro účely daňového plánování a jsou schopny existovat při splnění testu, jsou např. společnosti zabývající se faktoringem a finančními deriváty, distribuční centra, lodářské společnosti, obchodníci s komoditami atd. [13]

7.2.5 Politika převodních cen

Politika převodních cen patří mezi nejoblíbenější metodu mezinárodního daňového plánování. Nadnárodní společnosti se snaží optimálně nastavit převodní ceny v rámci vnitroskupinových obchodů či udržovat ceny na takové úrovni, jaká je pro skupinu společností nejvýhodnější, ať už z daňového nebo jiného hlediska.²¹ Obecným východiskem daňových úřadů je v takovém případě skutečnost, že se ceny mezi ekonomickými propojenými subjekty odchylně od běžných tržních podmínek, může úřad doměřit takovou daň, jaká by byla splatná v případě, že by tyto společnosti obchodovaly za ceny odpovídající běžným obchodním vztahům mezi konkurenčními společnostmi. Problémem tohoto přístupu je obtížnost ocenění hodnot a poznat tak, že došlo k cenové manipulaci. Možností, jak alespoň částečně omezit nebo ztížit tuto metodu daňového plánování je tlak na poplatníky, aby deklarovali metody vytváření cen, v případě transakcí mezi provázanými osobami. [13]

7.2.6 Převod příjmu na jiný druh příjmu

Tato metoda daňového plánování představuje převod jednoho druhu příjmy na jiný, který se příznivěji zdaňuje (příkladem může být snižování daně převedením standardního příjmu na příjem kapitálový, přeměna dividend na úroky a další v závislosti na specifických ustanoveních jednotlivých daňových systémů), případně přisouzení příjmů jinému subjektu, než kterému by ve skutečnosti náležel (např. kdy zakázku realizuje a fakturuje mateřská společnost, i když zakázku získala dceřiná společnost) a vykazování řídicích a poradenských služeb, které ve skutečnosti suplují rozdělování zisku, jež by mělo být standardně zdaněno. Legislativní opatření proti těmto postupům jsou opět založena na snaze přisoudit ekonomické transakci původní obsah. Legislativní opatření se také snaží odstranit nejviditelnější příčiny a vytvářet překážky proti jednotlivým specifickým metodám. Mezi takové opatření např. patří:

- zavádění zvláštních ustanovení o kapitalizaci společnosti (společnost smí zahrnout placené úroky do daňových výdajů pouze při udržení určitého minimálního podílu vlastních a cizích zdrojů financování a jiné),
- sjednocování sazeb daně, aby se zamezilo přesouvání příjmu pod výhodnější daňový režim,

²¹ Tuto činnost lze také nazvat jako tzv. transfer pricing či artificial pricing policy.

- postihovat platby nejrůznějších řídicích a poradenských služeb spřízněným osobám,
- strukturování výpočtu splatné daně z příjmu zamezením kompenzace jednotlivých příjmů. [43]

7.2.7 Využívání smluv o zamezení dvojího zdanění rezidenty

Využívání smluv o zamezení dvojího zdanění rezidenty patří mezi důležité metody daňového plánování. Tato metoda je obvykle založena na následujících krocích:

- snížení daňového břemene v signatářské zemi dohody,
- převedení do druhé signatářské země bez velkého daňového zatížení,
- převedení prostředků dále opět bez velkého daňového zatížení do vybraného daňového ráje,
- využití nízké daně v cílovém daňovém ráji. [13]

Smlouvy o zamezení dvojího zdanění obvykle řeší mimo jiné čtyři základní okruhy daňové problematiky – zdanění dividend, úroků a licenčních poplatků, a omezení srážkových daní, které jsou za běžných okolností uvaleny na platby za služby poskytnuté na území odběratele. Na základě těchto faktů se nejčastěji vyskytují následující typy společností, které jsou zakládány pro účely daňového plánování, při využití výše zmíněných smluv:

- *holdingové společnosti* – registrují se ve vhodných zemích, což jim zpravidla umožní omezit srážkovou daň na dividendy, případně ji zcela odstraní. Mezi takové vhodné země patří Lucembursko, Malta, Kypr a Nizozemsko,
- *finanční společnosti* – opět se registrují v takových zemích, aby eliminovali srážkovou daň na placené úroky. Vhodné země opět představují např. Kypr a Nizozemsko,
- *licenční společnosti* – důvodem je opět eliminace srážkové daně z licenčních poplatků,
- *společnosti poskytující služby* – registrují se ve vhodné zemi, která má uzavřenu výhodnou dohodu pro daný specifický případ umožňující společnosti sídlící v druhé zemi dohody podnikat až do vzniku stálé provozovny bez nebezpečí uvalení srážkové daně na její příjmy. [13]

Pro společnosti zakládané za účelem využívání smluv o zamezení dvojího zdanění je charakteristické, že zásadně sídlí ve státech, které umožňují kapitálu snadnou cestu jak do země, tak ze země bez zásadních ztrát vzniklých zdaněním. Z této charakteristiky vyplývají následující metody boje proti zneužívání dohod o zamezení dvojího zdanění:

- buď se jedná o snahu znemožnit kapitálu levnou cestu pryč ze země,
- nebo o snahu omezit dohody pouze na subjekty, které skutečně jsou daňovými rezidenty jedné ze stran smlouvy.

Příkladem použití těchto metod může být odstoupením od uzavřených smluv se zeměmi s privilegovaným daňovým režimem, zavedení speciálních ustanovení proti zneužívání smluv přímo v textu smlouvy a další různá speciální ustanovení. [13]

7.2.8 Administrativní metody

Administrativní metody představují vytvoření určitých administrativních překážek pro společnosti, které obchodují s partnery sídlícími v daňových rájích. Vytvářejí se seznamy zemí, které mají privilegovaný daňový režim nebo naopak tento režim určitě nemají. Na takto vytvořený seznam navazuje zavedení přenesení důkazního břemene na daňového poplatníka, kdy je a priori podezřelá z vyhýbání se dani každá společnost, která s takovou zemí obchoduje. Je pak na této společnosti, aby prokázala, že daná transakce byla po všech stánkách v pořádku vůči francouzským daňovým úřadům. Mezi další metody patří např. nemožnost získat jakýkoli druh státní podpory či státní zakázku pro společnost, která udržuje styky se společnostmi sídlícími v daňových rájích.

[12]

8 SMLOUVY O ZAMEZENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ

Mezinárodním dvojím zdaněním se rozumí současné zdanění příjmu nebo majetku u téhož poplatníka ve dvou nebo i ve více státech. Pokud by se mezinárodní dvojí zdanění neeliminovalo, docházelo by k nadměrnému daňovému zatížení a tím i k nepříznivému působení na rozvoj mezinárodních ekonomických vztahů. Smlouvy představují právní akty pro záměrné usnadnění obchodních a finančních vztahů. Hlavní příčinou kolize daňových předpisů více států je skutečnost, že zpravidla každý stát podrobuje zdanění všechny příjmy osob, které jsou rezidenty v daném státě či všechny příjmy, jejichž zdroj je na území tohoto státu. Na základě takového přístupu se může stát, že některé osoby (FO i PO) splní podmínky ke zdanění příjmů ve více státech. [15]

Výše zmíněnému by měly zamezit tzv. smlouvy o zamezení dvojího zdanění, jejichž účelem je také snaha zamezit dvojímu nezdanění a snížit možnost daňových úniků. Smlouvy o zamezení dvojího zdanění mají na základě čl. 10 Ústavy ČR a § 37 zákona o daních z příjmů přednost před národními zákony, nemohou však stanovit daňovou povinnost nad rozsah vnitrostátních daňových předpisů. V případě, kdy mezinárodní smlouva o zamezení dvojího zdanění v příslušnou zemi uzavřena není, postupuje se pouze podle zákona o daních z příjmu. Mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění nabývají platnosti po výměně ratifikačních listin a jsou publikovány ve Sbírce mezinárodních smluv. Předmětem komplexních typů smluv jsou všechny druhy příjmů. Kromě nich také existují smlouvy zamezující dvojí zdanění u specifických typů daní spojených např. s mezinárodní silniční, námořní a leteckou přepravou. [6]

8.1 Historie

Historie záměrné koordinace v daňových mezinárodních vztazích formou uzavírání dvoustranných (vícestranných) smluv sahá do poslední třetiny 19. století, kdy tyto úmluvy byly podepisovány zejména mezi jednotlivými oblastmi států, které však měly rozdílnou výši daní. Příkladem takové smlouvy je smlouva mezi Pruskem a Saskem z roku 1869. Za první skutečnou smlouvu o zamezení dvojího zdanění lze považovat smlouvu uzavřenou mezi Rakouskem a Uherskem v roce 1898. Další smlouva o zamezení dvojího zdanění byla v roce 1901 uzavřena mezi Německem a Nizozemskem. [19]

Rozvoj smluv o zamezení dvojího zdanění nastal zejména po první světové válce. Hlavním iniciátorem bylo Německo, které uzavíralo smlouvy zejména se svými sousedy. Důvody k uzavírání smluv zejména ze sousedních států byly jednak historické, ale především ekonomické. Tradičně největší obchodní výměna byla mezi Československem a Rakouskem, Německem a Maďarskem. Proto bylo nezbytné upravit zdaňování příjmů, které z těchto mezinárodních obchodů pocházely. [11]

8.2 Model OSN

První myšlenky na vznik modelové smlouvy OSN jsou z roku 1921, kdy byla sestavena pracovní skupina pro vypracování studie o aspektech mezinárodního dvojího zdanění.

Postupně byly předkládány návrhy bilaterálních smluv a začátkem 40. let byl předložen tzv. mexický model bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a model smlouvy o vzájemné administrativní pomoci při výběru přímých daní. Po revizích ve zdanění úroků, dividend, licenčních poplatků a důchodu byl v roce 1946 přijat tzv. londýnský model. Následně se iniciativa přesunula na půdu OEEC²². V 60. letech rostla snaha podpořit investice do rozvojových zemí. Na základě této snahy OSN obnovila zájem o problematiku dvojího zdanění. V roce 1979 byla v Ženevě přijatá nová modelová smlouva, která byla v roce 1980 publikována jako „Model smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi vyspělými státy a rozvojovými zeměmi“. Na základě se měnících ekonomických a politických podmínek, byla smlouva později revidována. [6]

Podle modelu OSN jsou uzavírány smlouvy mezi vyspělými a rozvojovými zeměmi. Na jejich základě jsou daňové výnosy ponechány rozvojovým zemím, neboť právo zdanit příjem je ponecháno státu zdroje příjmu poplatníka.

8.3 Model OECD

První doporučení v oblasti zamezení dvojího zdanění byla přijata v roce 1955 na poli OEEC. Jejich cílem bylo posílit a podpořit hospodářské mezinárodní styky s ohledem na právo volného pohybu osob, zboží, služeb a kapitálu, a to na základě mezinárodních jednotných a všeobecně uznávaných pravidel o mezinárodním zdanění. V roce 1956 byl ustaven Fiskální výbor s úkolem vyvíjet vzorové návrhy pro mezistátní dohody k zamezení dvojího zdanění, které měly podporovat účinnou eliminaci dvojího zdanění a zároveň být přijatelné pro všechny členské země OECD. Výsledkem činnosti Fiskálního výboru bylo vypracování „Návrhu smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku“. Rada OECD poté v roce 1963 přijala doporučení, na jehož základě měly být revidovány již uzavřené smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi zeměmi OECD. Na základě zkušeností získaných při procesu revidování dosud uzavřených smluv a především v reakci na vývoj mezinárodního obchodu byl návrh prvního jednotného modelu doplněn a v roce 1977 byl přijat nový jednotný model. V dalších letech se návrh postupně revidoval a přizpůsoboval měnícím se podmínkám. V současnosti je smlouva pravidelně revidována. Poslední aktualizace proběhla v roce 2008, kdy byla publikována nejnovější verze včetně komentáře. [19]

Podle modelu OECD jsou sjednávány smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi vyspělými zeměmi. Právo zdanit příjem poplatníka je ponecháno státu, v němž je rezidence poplatníka.

Struktura modelové smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku je znázorněna na obrázku č. 3.

²² Organizace pro evropskou hospodářskou spolupráci, později přetransformována na OECD.

PŘEHLED USTANOVENÍ SMLOUVY		
Název a preambule		Článek 18 Penze
<i>Kapitola I</i>		Článek 19 Veřejné funkce
		Článek 20 Studenti
		Článek 21 Ostatní příjmy
ROZSAH PŮSOBNOSTI SMLOUVY		
Článek 1	Osoby, na které se smlouva vztahuje	<i>Kapitola IV</i>
Článek 2	Daně, na které se smlouva vztahuje	ZDANĚNÍ KAPITÁLU
<i>Kapitola II</i>		Článek 22 Majetek
DEFINICE		<i>Kapitola V</i>
Článek 3	Všeobecné definice	METODY VYLOUČENÍ DVOJÍHO ZDANĚNÍ
Článek 4	Rezident	Článek 23 A Metody vynětí
Článek 5	Stálá provozovna	Článek 23 B Metody zápočtu
<i>Kapitola III</i>		<i>Kapitola VI</i>
ZDANĚNÍ PŘÍJMŮ		SPECIÁLNÍ USTANOVENÍ
Článek 6	Příjmy z nemovitého majetku	Článek 24 Zásada rovného nakládání
Článek 7	Zisky podniků	Článek 25 Řešení případů dohodou
Článek 8	Vodní a letecká doprava	Článek 26 Výměna informací
Článek 9	Sdružené podniky	Článek 27 Pomoc při výběru daní
Článek 10	Dividendy	Článek 28 Členové diplomatických misí
Článek 11	Úroky	Článek 29 Územní působnost
Článek 12	Licenční poplatky	<i>Kapitola VII</i>
Článek 13	Zcizení majetku	ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ
Článek 14	(Zrušen)	Článek 30 Vstup v platnost
Článek 15	Příjmy ze zaměstnání	Článek 31 Výpověď
Článek 16	Tantiémy	
Článek 17	Umělci a sportovci	

Obrázek č. 3: Struktura modelové smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku [9]

8.4 Model USA

Mimo modelu OSN a OECD, existují další modely smluv o zamezení dvojího zdanění. Od roku 1996 má svůj jednotný model smlouvy o zamezení dvojího zdanění USA. Tento model je základem pro všechny bilaterální smlouvy o zamezení dvojího zdanění, které USA uzavírá. USA jsou kapitálově exportní zemí, která zdaňuje rezidentům celosvětové příjmy a zároveň práva zdaňovat příjem jako země zdroje. Modelová smlouva je koncipována tak, aby odrážela zájmy této země. Výše zmíněné skutečnosti lze dovodit z následujících bodů:

- definice rezidentů jako osob se státní příslušností k USA,
- velmi široké pojetí definice „zisky podniků“,
- danění zisků z námořní a letecké přepravy,
- zdanění dividend vyplácených investičními společnostmi a nemovitostními investičními trusty,
- zdaňování umělců a sportovců,

- omezování výhod plynoucích ze smlouvy (tzv. LOB clauses)²³,
- uplatňování metody zápočtu ve smlouvách,
- výměny informací a administrativní spolupráce. [11]

8.5 Model Evropské unie

V dnešní, čím dál více globalizovaném světě, se začínají využívat i multilaterální smlouvy. Na tuto tendenci zareagovala i Evropská unie a navrhla EU Model Tax Convention neboli Model evropské smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Na základě tohoto modelu by všechny členské země podepsaly jedinou smlouvu, která by nahradila všechny bilaterální smlouvy mezi členy zeměmi. Návrh vycházel ze zkušeností skandinávských zemí, které mezi sebou měly uzavřenou tzv. Severskou smlouvu o zamezení dvojího zdanění. Model evropské smlouvy o zamezení dvojího zdanění budeme mít podobu směrnice a tak bude muset být schválen jednomyslným souhlasem všech členských zemí. Směrnice zatím přijata nebyla. [15]

8.6 Česká republika a smlouvy o zamezení dvojího zdanění

Československá republika zahájila uzavírání smluv o zamezení dvojího zdanění již před druhou světovou válkou (s Polskem, Jugoslávií a Rumunskem). Po válce byla podepsána vícestranná smlouva mezi státy RVHP²⁴. V sedmdesátých letech podepsalo Československo smlouvy také s některými západoevropskými státy – s Nizozemskem (1974), Francií (1975). S dalšími státy byly smlouvy podepsány v pozdějších letech, především pak v roce 1989. V roce 1992, kde dni rozdělení Československé republiky, byla uzavřena smlouva o zamezení dvojího zdanění s 26 státy²⁵.

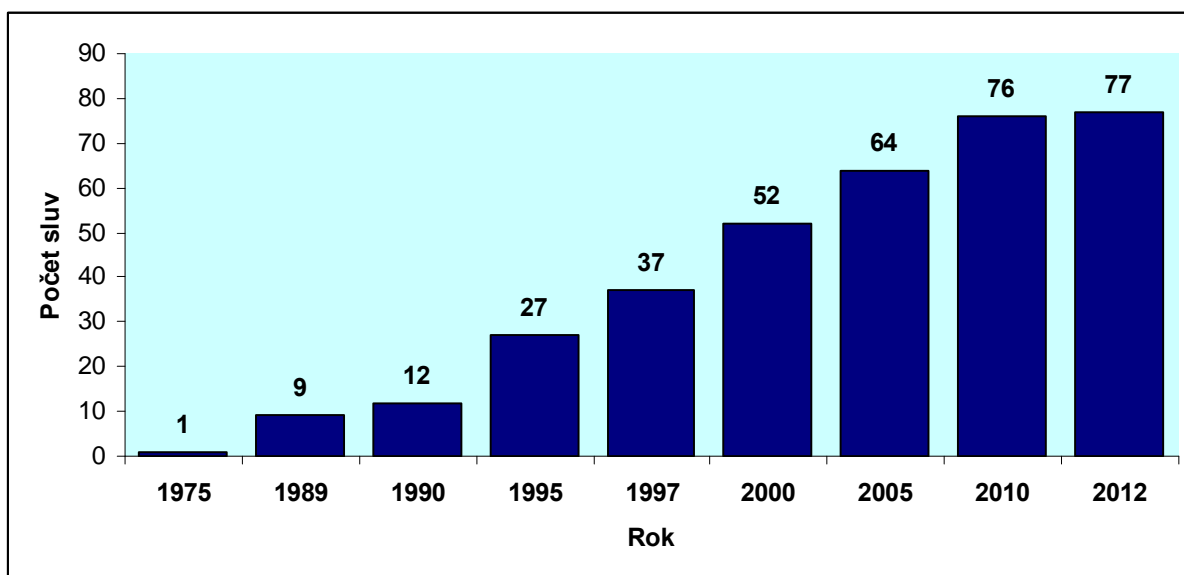
K 1.2.2012 má Česká republika uzavřeno 77 smluv. Přehled všech smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění obsahuje příloha č. 2. Vývoj počtu jednotlivých smluv je zobrazen na následujícím grafu č. 1.

Poslední smlouva o zamezení dvojího zdanění byla podepsána 28.8.2009 s Čínskou lidovou republikou a vstoupila v platnost 4.5.2011. Tato smlouva nahradila starou smlouvu, která byla uzavřena Československou socialistickou republikou v roce 1987. [62]

²³ Limitation on benefit – ustanovení o omezení prospěchu z uzavřených smluv.

²⁴ Rada vzájemné hospodářské pomoci.

²⁵ Některé smlouvy byly multilaterální, počet smluv není totožný s počtem států.

Graf č.1: Vývoj počtu uzavřených smluv České republiky k 1.2.2012²⁶

Zdroj: vlastní práce

8.7 Metody zamezení dvojího zdanění

Mezinárodní dvojí zdanění má dvě podoby, které vyplývají z definice OECD, a to:

- *právní dvojí zdanění* - je charakterizováno jako vymáhání srovnatelných daní ze stejného předmětu zdanění a za stejné období ve 2 nebo více daňových jurisdikcích (zemích), a to od jednoho (téhož) daňového poplatníka (podle definice OECD). Zpravidla se jedná o případy, kdy jeden stát zdaní příjmy z titulu jejich zdroje na svém území a druhý stát pak zdaní celosvětové příjmy (příjmy z tuzemska a ze zahraničí) z důvodu, že daňový subjekt je podle vnitrostátních předpisů daného státu jeho rezidentem,
- *ekonomické dvojí zdanění* - vzniká tehdy, když různé státy uvalují daň na různé poplatníky, ale na základě stejného předmětu zdanění. Především se jedná o případy, kdy daňový úřad zdaní stejnou formu důchodu (zisk, příjem) u dvou nebo více daňových subjektů. Např. při platbě mezi 2 nadnárodními společnostmi, kdy jurisdikce platícího podniku pohlíží na platbu jako platbu kapitálovou (bez možnosti uplatnit ji jako daňový náklad) a daňová jurisdikce, která zdaňuje příjemce této platby, ji považuje za zdanitelný licenční poplatek. [14]

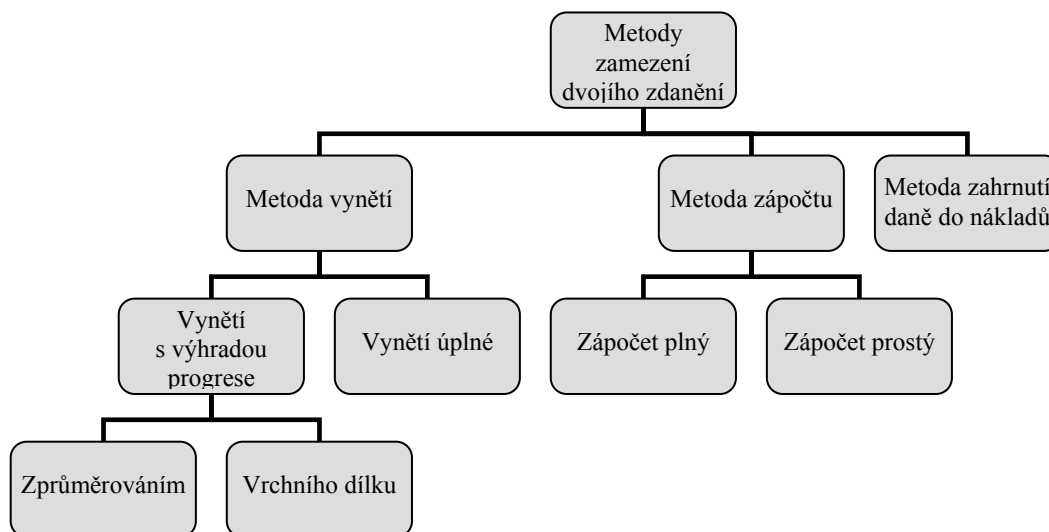
K zamezení dvojího zdanění se používá různých metod a jejich variant. Základní rozdělení metod je patrné u obrázku č. 4. Tyto metody mohou být použity jako jednostranná opatření zapracováním přímo do daňové legislativy státu či mohou být součástí dvoustranných (vícestranných) mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění. V obou případech může být použita jedna metoda nebo více metod pro různé druhy příjmů

²⁶ Vývoj smluv je vytvořen na základě jejich platnosti k datu sestavení. Některé smlouvy jako např. s Belgií, Dánskem či Francií byly revidovány a jsou tak v grafu uvedeny dle data nově podepsané smlouvy.

současně. Česká republika ve svých smlouvách o zamezení dvojího zdanění uplatňuje zejména metodu vynětí s výhradou progrese (zprůměrování) a metodu prostého zápočtu. [19]

Existují 3 základní metody zamezení dvojího zdanění:

- metoda vynětí,
- metoda zápočtu,
- metoda zahrnutí daně do nákladů.

Obrázek č. 4: Přehled metod zamezení dvojího zdanění [4]

8.7.1 Metoda vynětí

Metoda vynětí znamená, že příjmy zdaněné v zahraničí se vyjmou ze základu daně a zdaňují se pouze příjmy tuzemské. Metody vynětí se dají rozdělit do dvou skupin:

- *metoda plného vynětí* – zahraniční příjem není zahrnován do základu daně, a tak se celé příjmy poplatníka jako rozdělí na dvě části – první, ze zahraničí, tam byl příjem zdaněn, a druhá část, z tuzemska, bude předmětem daně zde,
- *metoda vynětí s výhradou progrese* – tato metoda se uplatňuje v případě, když má daň progresivní sazbu. Lze rozdělit na dva typy:
 - *metoda vrchního dílku* – předpokladem metody je, že je základ daně poplatníka složený z části získané ze zahraničí a části z tuzemska. Příjmy ze zahraničí, tam zdaněné, se pokládají za první (nižší) část příjmu spadající do nižších sazeb a příjmy z tuzemska jsou jakoby další, vyšší sazbou zdaňované příjmy,
 - *metoda zprůměrování* – při této metodě je na tuzemské příjmy uplatněna průměrná sazba daně, jakou by poplatník měl, kdyby se v tuzemsku zdaňovaly jeho celosvětové příjmy. [4]

8.7.2 Metoda zápočtu

Metoda zápočtu znamená, že poplatník může daň zaplacenou v zahraničí na základě potvrzení od zahraničního daňového úřadu odečíst od své daňové povinnosti v tuzemsku, která je vypočtena z jeho celosvětových příjmů. Metoda se dělí na dvě metody:

- *metoda plného zápočtu* – úplné odečtení zahraniční daně,
- *metoda prostého zápočtu* – daň zaplacená v zahraničí se odečítá jen do výše ukazatele. Ukazatel je vypočítán pomocí koeficientu, který udává procento zahraničního základu v celkovém základu daně. Maximální možný odečet zahraniční daně je dán poměrnou částí daně odpovídající tomuto zahraničnímu základu. [4]

8.7.3 Metoda zahrnutí daně do nákladů

V podstatě se nejedná o metodu zabránění dvojímu zdanění, ale jen o jeho zmírnění. Využívá se tam, kde s příslušným státem smlouva neexistuje. Metoda spočívá v tom, že rozdíl, který vznikl tím, že poplatníkovi nebyla uznaná celá daň zaplacená v zahraničí. V následujícím daňovém období bude tento rozdíl zahrnut do nákladů poplatníka, a to jako položka snižující daňový základ. [18]

O tom, která metoda se použije pro eliminaci dvojího mezinárodního zdanění příjmů poplatníka, nerozhoduje sám poplatník, ale zákon. Přitom záleží na tom, zda existuje či neexistuje smlouva o zamezení dvojího zdanění a o jaký druh příjmů se jedná.

9 IDENTIFIKACE HLAVNÍCH ONSHORE A OFFSHORE CENTER

9.1 Světová onshore centra

9.1.1 Lucembursko

Lucemburské velkovévodství je malá vnitrozemská země ležící v západní Evropě mezi Belgií, Francií a Německem. Na celkové rozloze 2 586 m² žije přibližně 492 000 obyvatel. Oficiálními jazyky jsou němčina a francouzština, ale díky obchodu je obecně rozšířená angličtina. Hlavním městem je Luxemburg, ve kterém sídlí řada evropských institucí např. Evropský soud, Evropská investiční banka a další instituce EU. Oficiální měnou je euro.

Lucembursko patří mezi nejrozvinutější finanční centra v Evropě. Představuje velmi atraktivní základnu pro správu a řízení mezinárodních finančních aktivit jak v rámci, tak i mimo rámec evropské unie. K tomuto faktu přispívá především rozsáhlá síť smluv o zamezení dvojího zdanění uzavřených s celou řadou států. Lucembursko si jako sídlo vybralo přes 200 mezinárodních bankovních ústavů a obrovské množství investičních fondů, díky nimž se stala Lucemburská akciová burza centrálním trhem eurobondů. Lucembursko se vyznačuje vysokou politickou stabilitou, která je způsobena absencí sociálních konfliktů a dlouhým funkčním obdobím každé zvolené vlády. Životní úroveň obyvatel je nejvyšší ze všech členských států Evropské unie. [4]

Lucemburské společnosti se nejčastěji využívají jako holdingy pro držbu a správu podílu v dceřiných společnostech po celé Evropě i jinde ve světě. Hlavním důvodem pro to je, že tyto společnosti jsou při splnění určitých podmínek osvobozeny od daně z dividendového příjmu a z kapitálových zisků. Sazba daně ze zisku firem je 21 %. Ze splatné daně společnost musí odvést navíc 4 % do fondu zaměstnanosti, je tak reálná sazba 21,84 %. Pro společnosti, jejichž zdanitelný příjem není větší než 15 000 EUR, je základní sazba daně 20 %. Srážková daň je 15 %. [41]

Lucembursko je známé svojí neochotou zveřejňovat jakékoli informace o klientech svých bankovních ústavů a hájí své právo na bankovní tajemství. Tento přístup se nelíbí většině zemí EU. Lucembursko spolu s Rakouskem, proti nevoli zbylých 25 členských států, chrání svůj bankovní systém a vetují bankovní směrnice jako např. směrnici o automatické výměně bankovních informací. [34]

9.1.2 Malta

Maltská republika je ostrovní ve střední části Středozemního moře. Její rozloha je 0,3 tis. km² a žije zde okolo 400 000 obyvatel. Hlavní město je Valletta. Úředním jazykem je maltština a angličtina. V roce 2004 Malta vstoupila do EU a od začátku roku 2008 přijala za svoji měnu Euro.

Nejvýznamnější činností je lodní doprava. V roce 1973 byl vydán zákon o obchodní lodní dopravě, který poskytuje mnohé výhody zahraničním majitelům a nájemcům lodí – osvobození od daně z příjmů zisků dosažených loďmi, které jsou zde registrovány,

osvobození od dědické daně, darovací daně a kolkovného u lodí a podílů u loďařských společností. V roce 1997 Malta uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění s Českou republikou. Sazba z daně právnických osob je 35 %²⁷. Dividendy, úroky a licenční poplatky nejsou zatíženy srážkovou daní. V posledních letech se Malta stala, díky výhodným daňovým podmínkám, sídlem mnoha holdingových struktur. [42]

9.1.3 Švýcarsko

Švýcarsko je středoevropský stát, který je již řadu let uznávaným mezinárodním finančním centrem. Švýcarské finanční instituce patří mezi nejrenomovanější ve svém oboru. Jsou považovány za velmi důvěryhodné a diskrétní. Tato důvěra je založená na těchto zásadních skutečnostech:

- jedna z politicky nejstabilnějších zemí,
- neexistence devizových omezení – fyzické i právnické osoby mohou volně nakupovat, vlastnit a prodávat jakoukoli měnu,
- vysoká spolehlivost a profesionalita pracovních sil, kvalita služeb, absence stávek, atd.,
- důvěryhodnost Švýcarska usnadňuje jednání s celními a daňovými úřady v zahraničí. [13]

Rozloha Švýcarska je 41 300 km² a jeho populace čítá kolem 7,92 mil. obyvatel. Hlavním městem je Bern, ale mezi hlavní obchodní a kulturní centra patří Curych a Ženeva. Oficiálními jazyky jsou němčina, francouzština, italština a rétorománština. Měnovou jednotkou je švýcarský frank. Centrální sazba daně z příjmu právnických osob činí 8,5 %. Jednotlivé kantony však stanovují i místní sazbu daně z příjmu právnických osob. Průměrná kombinovaná sazba daně pro firmy činí 21 %. Vedle daňových stimulů je švýcarské bankovníctví pro svou klientelu atraktivní z důvodu dodržováním bankovního tajemství. V posledních letech ale sílí tlak ostatních států na uvolnění bankovního tajemství. V roce 2009 Švýcarsku hrozilo, že se dostane na černou listinu OECD, ve které jsou státy nespolupracující v boji proti daňovým podvodům. Švýcarsko ustoupilo a přijalo příslib, že v konkrétních a oprávněných případech uvolní bankovní tajemství. [54]

9.1.4 Velká Británie

Velká Británie neboli Spojené království Velké Británie a Severního Irska je konstituční monarchií, která je správně členěna na čtyři celky: Anglie, Skotsko, Wales a Severní Irsko. Součástí Spojeného království jsou i přilehlé ostrovy, kromě ostrova Man a pár menších, které jsou součástí britské dependence. Velká Británie vstoupila do Evropské unie v roce 1973. Není součástí měnové unie, ani Schengenského prostoru. Její rozloha je 244,8 Km² a počet obyvatel je 61,3 mil. Oficiální měnou je Britská libra.

²⁷ systém částečné refundace daně umožňuje efektivní daňovou sazbu snížit na 5 %.

Výhodou britských společností je dlouhodobá ekonomická a politická stabilita země a s ní související vysoké mezinárodní uznání a rozsáhlá síť smluv o zamezení dvojího zdanění. Britské společnosti patří v řadě specifických případů k ideálním nástrojům pro daňové plánování a jsou preferované evropskými klienty. Velice častým jevem je zřízení organizační složky nebo dceřiné společnosti v České republice. Sazba daně právnických osob se pohybuje mezi 20% až 24 %. [28]

9.1.5 USA - Delaware

Spojené státy americké lze označit za klasickou zemi s běžným daňovým zatížením, která navíc projevuje značnou iniciativu v boji proti offshore plánování a metodám vyhýbání se zdanění. Díky kombinaci federálních a státních předpisů a možnosti využívání daňových úspor, se některé státy jako např. Delaware, Wyoming či Nevada, staly velmi vyhledávanými v mezinárodním daňovém plánování. Tyto státy nemůžeme charakterizovat jako klasické daňové ráje, ale jejich specifický daňový systém nabízí výhody srovnatelné s jakoukoli karibskou zemí. [13]

Delaware je po Rhode Island druhým nejmenším státem USA, s celkovou rozlohou 6 452 km² a počtem obyvatel pod 910 000. Hlavním městem je Dover. Platí se zde samozřejmě americkým dolarem a úředním jazykem je angličtina.

Delaware patří mezi nejoblíbenější sídla amerických společností, ale i mezinárodních korporací na území USA. V současnosti zde má sídlo více jak 850 000 podnikatelských subjektů. Má zde sídlo více jak 50 % veřejně obchodovaných společností na burze včetně 63 % z tzv. „Fortune 500“²⁸ společností. Oblíbenost státu spočívá v pružném a moderním pojetí práva. Obchodní zákoník státu Delaware odráží myšlenku, že společnosti mohou nejlépe vzkvétat v atmosféře minimálních omezení kladených vládními úřady. Zakladatelům, jednatelům a manažerům společnosti je poskytnuta volnost při utváření a řízení záležitostí společnosti. Mezi další faktory oblíbenosti státu patří, že společnosti založené v Delaware poskytují svým majitelům velmi dobrou a všeobecně respektovanou image americké společnosti. Výhodou je zejména rychlý postup při zakládání společnosti, relativně nízké poplatky za založení a správu společnosti. [23]

9.2 Světová offshore centra

9.2.1 Bahamy

Bahamské ostrovy jsou státem, který se nachází jihovýchodně od Floridy v Atlantském oceánu. Ostrovy tvoří více než 30 větších a asi 700 menších ostrovů, s celkovou rozlohou 13 880 km², na kterých žije okolo 316 tis. obyvatel. Oficiální měnou je bahamský dolar, který je pevně fixován na americký dolar v paritním poměru 1:1. Úředním jazykem je angličtina. Bahamské ostrovy jsou jednou z nejbohatších karibských zemí, jejíž ekonomika je závislá na turismu a offshore bankovníctví. Finanční sektor představoval více než třetinu

²⁸ Každoročně sestavovaný žebříček amerických korporací podle velikosti hrubého obrátu časopisem Fortune.

HDP. Po roce 2000 ale došlo k poklesu, neboť byla přijata přísnější legislativa²⁹, která zpřísnila režim zakládání a správy mezinárodních obchodních společností, což způsobilo odliv části kapitálu. [58]

Bahamské ostrovy slouží především k zakládání offshore společností, které jim nabízí standardní výhody, jako jsou především nízké daně, minimální nároky na poskytování údajů o společnosti, žádné požadavky na minimální základní kapitál, široké možnosti při tvorbě struktury společnosti a jejích flexibilních změnách, jednoduché založení atd. Kromě společností lze využít rovněž bahamské partnerství, trusty, banky a pojišťovny.

9.2.2 Belize

Belize je malý stát, s rozlohou necelých 23 000 km², na karibském pobřeží Latinské Ameriky. Stát má necelých 330 tis. obyvatel, kteří mluví anglicky a španělsky. Oficiální měnou je belizský dolar, který je fixován k americkému dolaru v kurzu 2:1.

Díky úspěšnému zavedení moderní legislativy po vzoru karibských jurisdikcí se Belize během několika let stalo offshore centrem první kategorie a oblíbeným útočištěm pro podnikatele celého světa. Právní systém Belize vychází z britského zvykového práva doplněného o místní zákonné úpravy. Vedle standardních způsobů využití offshore center se Belize využívá především pro registraci lodí. Registrace lodí je výhodná především z důvodu nízkých nároků jak na loď, tak i na majitele, nízké poplatky a některé další výhody. Společnosti IBC jsou osvobozeny od veškerých daní za předpokladu, že podnikatelská činnost a řízení firmy probíhá za hranicemi státu. Nemusí podávat daňové priznání, nemá přidělené DIČ a neplatí DPH, platí pouze roční paušální poplatek. [24]

9.2.3 Kajmanské ostrovy

Kajmanské ostrovy jsou závislé území Velké Británie, nacházejí se jižně od Kuby v Karibském moři. Jsou tvořeny 3 ostrovy s celkovou rozlohou 260 km², na kterých žije přibližně 55 tis. obyvatel. Úředním jazykem je angličtina. Měnou je kajmanský dolar, který je fixován k americkému dolaru 1:1,25.

Obyvatelé Kajmanských ostrovů mají nejvyšší životní standard z karibské oblasti. Mezi hlavní příjmy vlády patří nepřímé daně, neexistují zde daně z příjmů ani daně z kapitálových zisků. Největší příjem plyne z turistického ruchu a z finančního sektoru. Kajmanské ostrovy jsou jedním z hlavních světových finančních center. Sídlí zde velké množství světových bankovních domů, hedge fundy a kaptivních pojišťoven. V roce 2008 zde sídlilo přes 10 tis. hedge fondů, což z Kajmanských ostrovů dělalo největší centrum těchto fondů na světě. V posledních letech ale dochází k odchodu těchto fondů, protože se blíží platnost směrnice EU o správě fondů alternativních investic (AIFM). Nařízení citelně omezí prodej fondů, které mají daňový domicil mimo EU. Pokud se tedy bude správce takového fondu snažit produkt nabídnout investorům v Evropě, bude narážet

²⁹ International Business Companies Act.

na řadu omezení. Hlavním důvodem je navrácení prostředků z offshore destinací do Evropy a kontrola nad investicemi ze strany Evropské komise. Směrnice bude oproti stávající legislativě nově regulovat i subjekty, které doposud regulovány nebyly (hedge fondy, private equity fondy, real-estate fondy a další). Členské země EU musí novou směrnicí implementovat do svých národních legislativ do poloviny roku 2013. [37]

9.2.4 Lichtenštejnsko

Lichtenštejnské knížectví je konstituční monarchie založená na parlamentní demokracii. Knížectví leží v alpské oblasti mezi Rakouskem a Švýcarskem, kdy s rozlohou 160 km² patří mezi nejmenší státy Evropy. Hlavním městem je Vaduz, které je i centrem veškerého dění. Obyvatelstvo čítá přibližně 36 tis. německy mluvících osob. Oficiální měnovou jednotkou je švýcarský frank s kurzem 1 USD=0,904 CHF.

Knížectví je velmi provázáno se sousednímu státy, převážně se Švýcarskem, kdy spolu uzavřely smlouvy o poštovní, celní i měnové unii již mezi lety 1921-1924. Lichtenštejnsko jako člen Evropského hospodářského prostoru má svobodný přístup na evropské trhy a zároveň nemá povinnost dodržovat nařízení a směrnice Evropské unie, jelikož není jejím členem. Má vysoce industrializovanou ekonomiku s rozvinutým sektorem služeb a vysokou životní úroveň. Za rozvoj státu se kromě turismu zasloužila i liberální legislativa ve sféře společností a daní. Nízká daň z příjmů a jednoduchá registrační procedura přilákaly do země řadu společností, které si zde zřídily sídlo. Lichtenštejnsko je také zajímavé především díky vysoké úrovni anonymity a diskretnosti při poskytování bankovních služeb, čehož využívají offshore společnosti pro otevírání svých účtů. Vedle toho je Lichtenštejnsko v podstatě jediným daňovým rájem v oblasti kontinentálního práva, který umožňuje trustové struktury. [13]

9.2.5 Panama

Panamská republika je středoamerický stát, s rozlohou 78 200 km², který leží na spojnici Severní a Jižní Ameriky. Žije zde přes 3,4 mil. obyvatel, jejichž oficiálním jazykem je španělština. Oficiální panamskou měnou je balboa, která je fixována k americkému dolaru 1:1, ale vzhledem k tomu, že balboa neexistuje v podobě bankovek, ale pouze mincí, platí se v zemi převážně americkými dolary.

Panama je jedním z nejstarších offshore center na světě. Příslušné zákony zde byly přijaty před více než 85 lety. Panama dnes patří k zemím se stabilní politickou a ekonomickou situací. Společnosti typu IBC jsou osvobozeny od veškerých daní za předpokladu, že podnikatelská činnost probíhá za hranicemi státu. Každoročně vládě odvádějí jen paušální poplatek. Vedle možnosti registrace offshore společností je známý především panamský lodní registr, který je největším na světě. Zapisuje se do něj 60 % všech celosvětově nově vyrobených lodí. Kromě jednoduchosti registrace jsou výhodou i nízké poplatky za licence a plavební povolení. Velmi známé jsou také panamské soukromé nadace, které fungují jako prvotřídní právní ochrana majetku. Jsou unikátním právním subjektem, který spojuje pozitivní vlastnosti trustu a klasické korporace. Panama

si vzala to nejlepší z lichtenštejnského modelu a upravila jej do moderní podoby odpovídající současným podmínkám a aktuálním potřebám subjektů z celého světa. Na nadaci se vztahují podobná pravidla zdanění jako na běžné společnosti. Jestliže se majetek nadace skládá z aktiv mimo panamské území a má příjmy nepocházející z panamských zdrojů, pak je nadace osvobozena od zdanění. [47]

9.2.6 Seychely

Seychelská republika je v porovnání s dalšími daňovými ráji netradiční, jelikož se toto souostroví nenachází v karibské oblasti ani v Tichém oceánu, ale poblíž východního pobřeží Afriky. Seychelské právní předpisy, upravující vznik a existenci daňově zvýhodněných subjektů, vycházejí z osvědčených zákonů karibských zemí. Seychely se rozkládají na 42 ostrovech a 73 korálových útesech, které leží na ploše 455 km². Na ostrovech žije přes 80 tis. obyvatel, kdy většina z nich je soustředěna do hlavního města Victoria. Mezi úřední jazyky patří kreolština, francouzština a angličtina. Oficiální měnou je seychelská rupie s kurzem 1 USD= 13,88 SCR.

Nejdůležitějším odvětvím seychelského hospodářství je cestovní ruch, zemědělství a lodní průmysl. Díky své poloze na křižovatce Afriky, Středního Východu a Asie začala země nabývat na důležitosti jako jedna z nejatraktivnějších offshore lokalit. To vše podpořila nadstandardní úprava zákonů zabývajících se offshore podnikáním. Seychelské IBC společnosti jsou osvobozeny od všech daní. Povinné jsou pouze vládní paušální poplatky placené každý rok ke dni založení společnosti, kdy minimální roční poplatek státu je 100 USD. Hlavním požadavkem je, aby společnost neměla žádné výnosy ze zdrojů uvnitř Seychel. Seychelská IBC společnost také nemusí poskytovat finanční záznamy, či jakkoliv dokládat finanční účetnictví. Seychely jsou vyhledávány zejména pro vysokou úroveň ochrany soukromí, nízkou cenu za zajištění offshore společnosti a příznivé daňové legislativě. Seychelské mezinárodní obchodní společnosti jsou nejpopulárnější a nejuniversálnější typ offshore společnosti, které jsou vhodné ke všem typům mezinárodního obchodování. [51]

10 KLASIFIKACE DAŇOVÝCH RÁJŮ DLE STUPNĚ ŠKODLIVOSTI

Daňové ráje lze poměřovat na základě mnoha parametrů. V této kapitole jsem se zaměřil na klasifikaci daňových rájů podle jejich škodlivosti v mezinárodním daňovém plánování. Škodlivost se bere z hlediska vlivu na ostatní státy, kdy dochází odlivu daní z vyspělých států do preferenčních daňových režimů. Škodlivost offshore jurisdikce lze také chápat jako vhodnost státu pro založení mezinárodní obchodní společnosti (IBC) pro zahraniční subjekty. Pro potřeby srovnání jsem zvolil multikriteriální analýzu, díky které lze brát v potaz rozdílnost situací. Při sestavování multikriteriální analýzy bude postupováno následovně.

Nejprve budou zvolena hodnotící kritéria, na jejichž základě bude každá destinace hodnocena. Jednotlivá kritéria musí být pečlivě zvolena, aby obsáhla nejdůležitější motivy, které jsou důležité v mezinárodním daňovém plánování. Každému ze stanovených kritérií bude přiřazena váha (procento), kdy součet všech těchto vah bude činit sto procent. Výše váhy bude pro jednotlivá kritéria stanovena s ohledem na důležitost v rámci všech kritérií. Hlavním východiskem pro rozložení jednotlivých vah mezi jednotlivá kritéria byla studie společnosti Tax foundation³⁰, kde byly popsány hlavní motivy odchodu společností z vyspělých zemí, výhodné podmínky, které jim tyto jurisdikce jako zahraničním subjektům nabízí a jejich celkový dopad na globální ekonomiku.

V rámci zvolených kritérií bude jednotlivým daňovým rájům přiřazena hodnota AAA, BB nebo C. Hodnocení v sobě odráží míru zajímavosti, kterou daný daňový ráj pro zahraniční společnost má. Hodnocení je přiděleno na základě důkladného prostudování problematiky mezinárodního daňového plánování. Zpravidla vychází z legislativy daných států, dále jsou brána v potaz hodnocení, které daná jurisdikce dosáhla ve zprávě Doing Business Světové banky za rok 2012 a ze studie Paying Taxes 2012 společnosti PWC. Pro potřeby sestavení multikriteriální analýzy je ke každému hodnocení přiřazeno určité množství bodů, v tomto případě tedy:

- AAA - 100 bodů,
- BB - 66 bodů,
- C - 33 bodů.

Např. v případě kritéria přísnosti bankovního tajemství hodnocení AAA znamená, že daňový ráj dbá na bankovní tajemství. Takovým státem může být například Andora, kde bankovní tajemství je absolutní. To znamená, že pokud žalobce z jiného státu žádá o spolupráci, tak je jen teoretická šance, že uspěje. Naopak hodnocení C znamená, že bankovní tajemství může být v případě požádání státních orgánů kdykoli prolomeno. Zde se dá hovořit např. o Nizozemí, kdy bankovní tajemství může být porušeno v zákonem definovaných případech. Hodnocení BB představuje střední stav, kdy je bankovní tajemství

³⁰ Dostupná na: <http://www.ctf.ca/ctfweb/Documents/PDF/2005ctj/05ctj3-ambrosanio.pdf>

chráněno s možností jeho prolomení. Toto hodnocení lze použít například na Kypr, kde je bankovní tajemství povinnost určená zákonem. V případě, že dojde k daňovému podvodu, kyperský soud rozhodne, zda vyhoví žádosti soudce z jiné země.

Na závěr budou získané poznatky vyhodnoceny pomocí tabulky, kde budou daná kritéria ohodnocena hodnotami (AAA, BB, C) pro jednotlivé daňové ráje dle světadílového rozložení. Součinem bodů, které budou přiřazeny jednotlivým hodnotám a přiřazených vah kritérií, vznikne výsledné hodnocení daňového ráje. Na základě bodového ohodnocení bude sestaven žebříček destinace dle světadílů. Daňové ráje, který budou mít velký počet bodů, lze považovat za státy s vysoce preferenčním režimem a vysokým stupněm nebezpečí pro vyspělé státy. Naopak lze říci, že tyto jurisdikce budou vřele vyhledávány zahraničními subjekty, kteří zde budou zakládat své mezinárodní obchodní společnosti.

Pro vytvoření stupnice škodlivosti jsou brána v úvahu následující kritéria:

- přísnost bankovního tajemství,
- velikost míry zdanění,
- snadnost zakládání společností,
- rozvinutost praxe při zakládání trustů a nadací,
- úroveň právní spolupráce,
- stav ekonomické a politické stability.

Přísnost bankovního tajemství

Bankovní tajemství existuje ve všech zemích a představuje jeden z důležitých aspektů při vybírání vhodné destinace. Je podstatný rozdíl, za jakých podmínek se používá, zda se více přihlíží k zájmům klienta či k zákonům a vlivu mezinárodních organizací.

Váha tohoto kritéria je stanovena na 0,25, protože zájemci o mezinárodní společnosti v daňových rajích nechtějí riskovat únik citlivých informací a chtějí se chránit před vlivem finančních úřadů a jiných institucí ze svých domovských jurisdikcí.

Velikost míry zdanění

Daňové ráje jsou firmami či bohatými jednotlivci vyhledávány zejména z důvodu nízkých či žádných daní, s cílem snížit co možná nejvíce svoji daňovou povinnost. Čím dál více rostoucí světový trh a globalizace odkrývá daňové disproporce, které se subjekty snaží využít a přenést svoje daňové břemeno tam, kde je to pro ně nejvýhodnější.

Váha tohoto kritéria je stanovena na 0,30, jelikož patří mezi hlavní motiv odchodu subjektů do daňových rájů a představuje tak nepostradatelné kritérium.

Snadnost zakládání společností

Problematika založení společnosti patří k méně důležitým faktorům. Zpravidla jsou zájemci o založení zahraniční společnosti zastoupeny specializovanými firmami, které se danou problematikou zabývají. Složitost úkonů se tak odrazí v provizi za úkony spojené se založením. Důležitějším faktorem je následná administrativa spojená s chodem společnosti a formality, které musí společnost, její představitelé každoročně splnit a provádět.

Váha tohoto kritéria je stanovena na 0,15, jelikož je méně podstatnější než kritérium předchozí. Subjekty využívající mezinárodní daňové plánování si jsou vědomi náročnosti a finanční stránky této problematiky.

Rozvinutost praxe při zakládání trustů a nadací

Toto kritérium je důležité pro subjekty, které pocházejí ze zemí s anglo-americkým právním systémem či pro společnosti, které chtějí tuto specifickou formu využít. V zahraničí patří trusty a nadace mezi velmi rozšířené a úspěšné formy hospodaření s majetkem. Jsou využívány zejména jako nástroj pro zajištění anonymity vlastnictví či jako nástroj ochrany majetku umožňující například dědické vypořádání bez nutnosti platit dědickou daň.

Váha tohoto kritéria je stanovena stejně jako u předchozího na 0,15, protože řada subjektů vyhledává právě tyto formy uskupení a možnost jejich zřízení odráží kvalitu a úroveň státu v oblasti mezinárodního daňového plánování.

Úroveň právní spolupráce

Jedním ze základních principů mezinárodního práva je fakt, že soudci nemohou vykonávat svou činnost mimo hranice svého státu. Pokud chce soudce provést nějaký zásah v zahraničí, musí se obrátit na soudce země, kde chce provést šetření. Existuje řada zemí, které v oblasti práva vůbec nespolupracují či provádějí takové úkony, které nutně nesměřující k odhalení skutečných vlastníků či jiných osob, které se mohou podílet na daňových únicích či jiných trestných činech.

Váha tohoto kritéria je stanovena na 0,10, jelikož toto kritérium patří k méně důležitým vlastnostem daňových rájů, protože většina společností nevyhledává daňový ráj za tímto účelem.

Stav ekonomické a politické stability

Ekonomická a právní stabilita je obecně nutnou podmínkou pro prostředí příznivé podnikání. Země jako např. Severní Korea by nebyla lákavým státem, i kdyby zrušila všechny své daně a měla ambice se stát daňovým rájem. Dobrá pověst daňového ráje je úzce spojena s jeho ekonomickou a politickou stabilitou.

Váha kriteria je stanovena na 0,05, protože sice patří mezi také důležité kritérium, ale jelikož subjekty znají rizikovost jednotlivých zemí, neovlivňuje je tolik z hlediska jejich rozhodování, kde založit svoji zahraniční společnost.

Je důležité podotknout, že hodnocení je prováděno na základě porovnání daných zemí se značnou mírou subjektivity. Jednotlivá hodnotící kriteria a jim přiřazené váhy, jsou subjektivním rozhodnutím autora této práce, nemusí tak být transparentní či jediná. Jiný hodnotitel může mít odlišný pohled na počet a druh kritérií, zejména pak na prioritu těchto kritérií stanovenou pomocí vah. Při hodnocení jsem se snažil přihlídnout ke všem dostupným informacím. Je důležité podotknout, že závažnost jednotlivých kritérií se může významně měnit podle toho, jaké jsou cíle zájemce o zřízení IBC v daňovém ráji. Nelze tedy například očekávat, že bude stejným způsobem postupovat nadnárodní společnost a jednatel, který získal majetek podvodným způsobem a chce se vyhnout zdanění. Společnost tak pravděpodobně bude brát v úvahu míru zdanění a dá přednost daňové optimalizaci, zatímco jednatel dá nejspíš přednost jurisdikci s nízkou mírou právní spolupráce.

Při výběru místa pro založení IBC hraje roli celá řada dalších faktorů, které nebyly v kvalifikační metodě zohledněny a je na ně v případě vybírání vhodné lokality brát zřetel.

Mezi tyto faktory například patří:

- zeměpisná vzdálenost DR od místa pobytu uživatele,
- úroveň využívání elektronické komunikace,
- kvalita právních a poradenských služeb,
- časový posun a klima,
- dostupnost DR pomocí dopravních prostředků,
- úřední jazyk a měna,
- člen či nečlen EU a dalších uskupení,
- existence smluv o zamezení dvojího zdanění,
- finanční náročnost založení a udržování IBC,
- požadavky na účetnictví, statutáry, management.

V následující tabulce č. 3 je uveden příklad výpočtu pro Nizozemsko.

Tabulka č. 3: Příklad výpočtu pro Nizozemsko

Kritéria	Přísné bankovní tajemství	Nizké nebo žádné daně	Snadné zakládání společností	Rozvinutá praxe trustů a nadací	Nizká míra právní spolupráce	Neriziková země
Váha	25 %	30 %	15 %	15 %	10 %	5 %
Počet bodů	C = 33 bodů × 25 % = 8,25	BB = 66 bodů × 30 % = 19,8	AAA = 100 bodů × 15 % = 15	C = 33 bodů × 15 % = 4,95	C = 33 bodů × 10 % = 3,3	AAA = 100 bodů × 5 % = 5

Zdroj: vlastní práce

Výše uvedený příklad výpočtu byl aplikován na všechny zkoumané země. Největší váhu má velikost míry zdanění a přísnost bankovního tajemství. Stejnou váhu mají pracnost zakládání společností spolu se zkušeností v oblasti trustů a nadací. Dále následuje kritérium právní spolupráce a rizikovitost země. Hodnocení jednotlivých daňových rájů je zobrazeno následující tabulce č. 4 a 5.

Tabulka č. 4: Hodnocení daňových rájů Evropy a Afriky

Kritéria Daňový ráj	Přísné bankovní tajemství	Nizké nebo žádné daně pro nerezidenty	Snadné zakládání společností	Rozvinutá praxe trustů a nadací	Nizká míra právní spolupráce	Neriziková země	Celkový součet bodů	Místo v žebříčku dle světadílů
EVROPA								
Andora	AAA	AAA	BB	C	BB	AAA	86,40	8.
Gibraltar	AAA	AAA	AAA	AAA	BB	BB	94,90	1.
Guernsey	AAA	BB	AAA	AAA	AAA	AAA	89,80	2.
Irsko	BB	AAA	AAA	C	BB	BB	76,35	11.
Jersey	AAA	BB	AAA	AAA	AAA	AAA	89,80	2.
Kypr	BB	AAA	AAA	BB	BB	BB	81,30	9.
Lichtenštejnsko	AAA	BB	AAA	AAA	AAA	AAA	89,80	2.
Lucembursko	BB	BB	AAA	BB	C	AAA	69,80	13.
Madeira	BB	AAA	AAA	AAA	BB	AAA	88,16	5.
Malta	BB	AAA	AAA	BB	C	AAA	79,70	10.
Monako	AAA	AAA	AAA	C	BB	AAA	86,45	7.
Nizozemí	C	BB	AAA	C	C	AAA	56,30	14.
Ostrov Man	AAA	BB	AAA	AAA	AAA	BB	88,10	6.
Švýcarsko	AAA	BB	BB	BB	BB	AAA	76,20	12.
AFRIKA								
JAR	BB	C	BB	C	BB	C	49,50	4.
Libérie	BB	AAA	BB	BB	BB	C	74,55	2.
Mauritius	BB	BB	BB	BB	BB	BB	66,00	3.
Seychely	BB	BB	AAA	BB	AAA	AAA	76,20	1.

Zdroj: vlastní práce

Tabulka č. 5: Hodnocení daňových rájů Ameriky, Asie a oblasti Tichého oceánu

Kritéria Daňový ráj	Přísné bankovní tajemství	Nízké nebo žádné daně pro nerezidenty	Snadné zařídání společností	Rozvinutá praxe trustů a radací	Nízká míra právní spolupráce	Nerizilová země	Celkový součet bodů	Místo v žebříčku dle světadílů
AMERIKA VČETNĚ KARIBSKÉ OBLASTI								
Antigua	BB	AAA	BB	BB	BB	BB	76,20	9.
Bahamy	AAA	AAA	AAA	BB	AAA	BB	92,20	2.
Barbados	BB	AAA	BB	BB	BB	BB	81,30	5.
Belize	BB	BB	AAA	BB	BB	BB	71,10	11.
Bermudy	BB	AAA	AAA	BB	BB	AAA	83,00	4.
BPO	BB	BB	AAA	BB	BB	AAA	72,80	10.
Delaware	BB	AAA	AAA	BB	BB	AAA	81,30	5.
Holandské Antily	BB	BB	BB	BB	BB	BB	66,00	12.
Kajmanské ostrovy	AAA	AAA	AAA	BB	AAA	AAA	94,90	1.
Kostarika	BB	AAA	AAA	C	BB	BB	76,35	8.
Ostrovy Turks a Caicos	BB	AAA	BB	BB	AAA	AAA	81,30	5.
Panama	AAA	AAA	BB	AAA	AAA	BB	88,25	3.
STŘEDNÍ VÝCHOD A ASIE								
Dubai	BB	AAA	C	C	C	BB	63,00	4.
Hong Kong	BB	AAA	BB	BB	BB	BB	76,20	1.
Libanon	AAA	AAA	C	C	C	C	69,85	2.
Singapur	AAA	BB	BB	C	C	AAA	67,95	3.
TICHÝ A INDICKÝ OCEÁN								
Cookovy ostrovy	AAA	AAA	AAA	BB	AAA	BB	93,20	1.
Marschallový ostrovy	BB	BB	AAA	BB	AAA	BB	74,50	5.
Nauru	AAA	AAA	BB	BB	AAA	BB	86,45	3.
Samoa	BB	AAA	BB	BB	AAA	BB	79,60	4.
Vanuatu	AAA	AAA	AAA	BB	AAA	BB	92,20	2.

Zdroj: vlastní práce

Z tabulky č. 4 a 5 je patrné, že malé země, kterým méně záleží na pověsti, jsou škodlivější z hlediska všech kritérií. Velké země, které můžeme označit termínem onshore jurisdikce, záleží více na respektu ostatních zemí, jsou zpravidla méně škodlivé.

Mezi nejškodlivější daňové ráje dle světadílů patří:

- Evropa: Gibraltar, Guernsey, Lichtenštejnsko,
- Afrika: Seychely, Libérie, Mauritius,
- Amerika: Kajmanské ostrovy, Bahamy, Panama,
- Asie: Hong Kong, Libanon, Dubai.
- oblast Tichého oceánu: Cookovy ostrovy, Vanuatu, Nauru.

Výsledky multikriteriální analýzy je nutné brát s rezervou. Hodnocení obsahuje jen nejvýznamnější daňové ráje, které se nejvíce využívají v mezinárodním daňovém plánování. Celá řada informací je těžko zjistitelná, protože některé daňové ráje vůbec

neposkytují informace a data lze jen velmi těžce dohledat. Jak již bylo řečeno, hodnocení může také sloužit jako vodítko pro ty, kteří chtějí založit mezinárodní obchodní společnosti (IBC) v některém z daňových rájů. Zde je nutné zdůraznit, že hlavním faktorem výběru je motiv, který vede daný subjekt k založení společnosti v daňovém ráji. Např. ideálním sídlem pro holdingové společnosti je Nizozemsko, pro trusty jsou to ostrov Jersey a Bermudy, pro investiční fondy to jsou Kajmanské ostrovy, v případě pevností tradice a bankovního tajemství je to Švýcarsko, v případě nadací je ideální Lichtenštejnsko a Monako je daňovým rájem pro jednotlivce, kteří nepodléhají dani z příjmu.

Při porovnání výsledků analýzy a tabulky č. 2, kde je uveden počet českých firem s vlastníkem z daňového ráje, je zřejmé že nejvíce využívané státy, kam společnosti stěhují svá sídla, skončily na konci žebříčku. Mezi tyto státy patří Nizozemí, Kypr a Lucembursko. Je tomu z toho důvodu, že české firmy preferují země, které mají stabilním podnikatelským prostředím s pevným právním systémem, úmluvy o ochraně mezinárodních investic a dobré podmínky pro mezinárodní investice. Důležitým faktorem je samozřejmě také výše daní a možnost ztížit svým konkurentům získat informace o své společnosti. Výhodou těchto států je, že jsou součástí Evropské unie a ČR má s nimi uzavřenou smlouvu o zamezení dvojího zdanění.

Země, které se umístily na prvních příčkách, jsou také využívanými českými podnikateli. Pověštinou to jsou malé ostrovní státy typu Bahamy, Kajmanské ostrovy nebo Seychely, kde se místo daní platí jen paušální poplatky, nevyžaduje se audit účetnictví a dodržuje se naprostá anonymita vlastníků společnosti.

11 ZALOŽENÍ SPOLEČNOSTI NA KYPRU

K nejoblíbenějším daňovým rájům českých podnikatelů patří především evropské destinace – Nizozemí, Kypr a Lucembursko. Pro praktický příklad využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování jsem si zvolil Kypr, který se stal v roce 2011 nejvyhledávanější daňovým rájem. V daném roce si Kypr za své sídlo zvolilo, dle agentury ČEKIA, na 155 českých firem a nastolený trend pokračuje i v tomto roce.

11.1 Kyperská republika

Kypr neboli Kyperská republika je ostrovní stát, který se nachází ve východní části Středozemního moře, východně od Řecka, jižně od Turecka a západně od Sýrie. Kypr má rozlohu 9 251 km², z toho 43 % území se nachází mimo jurisdikci kyperské vlády, kdy toto území je obsazeno tureckými vojsky, britskými vojenskými základnami a tzv. zelenou linií, kde operují vojenské jednotky OSN. Administrativně se člení na 6 částí: Famagusta, Kyrenia, Larnaca, Limassol, Nicosia a Paphos. Hlavním městem je Nikósie (řecky Lefkosia), kde žije zhruba 1/3 z celkové počtu 838 tis. obyvatel. Úředním jazykem je řečtina a turečtina, ale hojně rozšířeným jazykem je angličtina.

Od 1. května 2004 se Kypr stal členem Evropské unie a od roku 2008 přijal za svoji oficiální měnu Euro, které nahradilo předchozí měnu kyperskou libru. Kypr je hospodářsky vyspělým státem s HDP dosahujícím 28 381 USD v roce 2011, které převyšuje průměr Evropské unie. Se svojí nezaměstnaností 5,1 % patří k nejnižším v Evropě. Hlavní podíl na kyperské ekonomice má sektor služeb, která v roce 2010 dosáhl 81,2 % HDP. Sektor služeb zahrnuje převážně finanční, pojišťovací, obchodní, hotelové a restaurační služby.

Kypr se vyznačuje jedním z nejvýhodnějších daňových režimů v EU a se stal silnou konkurencí Nizozemsku, které je již po dlouhé roky známo jako prestižní a výhodná holdingová jurisdikce. Kypr se tak díky atraktivnímu daňovému režimu, stabilnímu právnímu prostředí, rozvinuté a moderní infrastruktuře stal oblíbeným místem pro holdingové společnosti. Před vstupem do EU byl Kypr klasickou offshore jurisdikcí se zvláštními formami daňově zvýhodněných subjektů, pro které sazba daně z příjmů činila jen 4,25 %. Před vstupem došlo k novelizaci daňového systému, aby byl v souladu s normami Evropské unie. Došlo tak ke zvýšení sazby daně z příjmu právnických osob na 10 %, která patří k nejnižší v EU.

Mezi hlavní důvody, proč se Kypr stal atraktivním místem pro zakládání offshore společností patří:

- stabilní právní prostředí s fungujícími soudy a dobrou vymahatelností práva,
- moderní obchodní infrastruktura s kvalitními službami,
- vysoká míra diskrétnosti a ochrana osobních údajů o investorech,
- strategická poloha ostrova mezi třemi kontinenty,
- člen Evropské Unie + člen Eurozóny,

- image standardní evropské země,
- dobrá dopravní dostupnost,
- vlídné klimatické podmínky,
- vzdělaná pracovní síla,
- blízké časové pásmo evropským centrům s výhodou pro bankovní, obchodní a jiné transakce,
- přívětivý postoj úřadů k zahraničním společnostem a investorům,
- rozsáhlá síť specialistů na mezinárodní daňové plánování,
- benevolence kontrolních úřadů a velmi přívětivé posuzování uznatelnosti nákladů,
- přívětivý daňový systém,
- rozsáhlá síť smluv o zamezení dvojího zdanění.

11.2 Daňová soustava

Daňová soustava Kyperské republiky se skládá z daně ze zisku korporací, z osobní důchodové daně s klouzavou progresivní sazbou a daně z přidané hodnoty. Mezi další daňové odvody patří akcízy, příspěvek na obranu a platby sociálního pojištění. Daň dědické a darovací zde neexistují.

V případě zdanění příjmů na Kypru je rozhodující, zda se jedná o kyperského daňového rezidenta či nerezidenta. Rezydentem se rozumí fyzická osoba, která pobývá v příslušném kalendářním roce na Kypru více než 183 dní. V případě právnické osoby je za rezidenta považována firma, která má řízení a kontrolu na Kypru. Rezydentům jsou zdaněny všechny příjmy tj. plynoucí jak ze zdrojů na Kypru, tak v zahraničí. U nerezidentů jsou zdaněny pouze příjmy dosažené na Kypru, u právnické osoby prostřednictvím její stálé provozovny umístěné na Kypru.

11.2.1 Přímé daně

Daň z příjmů právnických osob (Corporation Tax)

Na Kypru existují jedna sazba daně z příjmu právnických osob ve výši 10 %. Dříve existovaly dvě sazby daně pro soukromé firmy 10 %, a sazba 25 % na příjmy polostátních organizací. Zdanitelný příjem zahrnuje obchodní zisky, úroky, renty, licenční poplatky, odměny a jiné zisky z majetku. Základ daně se vypočítá jako souhrn příjmů ze všech kategorií příjmů za daňový rok snížený o odečitatelné výdaje a o ztráty minulých let.

Od daně jsou osvobozeny následující příjmy:

- dividendy,
- zisk z prodeje cenných papírů,
- zisky stálých provozoven v zahraničí,

- úroky, které nevznikly běžnou činností společnosti či činností, která je s běžnou činností úzce spojená.

Do odčitatelných položek patří:

- příspěvek na schválené charitativní účely,
- příspěvky zaměstnavatelů na sociální pojištění.
- příspěvky zaměstnavatelů do schválených zaměstnaneckých fondů,
- náklady na údržbu památkově chráněných budov,
- výdaje na reprezentaci (do 17 086 EUR, za předpokladu, že výdaje nepřekročí 1 % hrubého příjmu).

Daňové ztráty společnosti mohou být přeneseny do dalších let bez časového omezení. Pokud však dojde ke změně vlastnictví v podílech společnosti či podstatné změně obchodní činnosti během tříletého období po vzniku ztráty, právo přenést ztrátu do dalších let zaniká. Ztráta jedné společnosti může být také započtena vůči ziskům jiné společnosti za předpokladu, že:

- jedna ze společností drží minimálně 75 % akcií druhé společnosti,
- nejméně 75 % hlasovacích práv společnosti je drženo jinou společností.

Ztráty zahraniční stálé provozovny mohou být započteny vůči ziskům mateřské společnosti na Kypru. Převod aktiv a závazků mezi společnostmi lze v rámci reorganizace provést bez daňových dopadů na jednotlivé společnosti. Do reorganizace patří fúze, akvizice, převod majetku, výměna akcií či přemístění sídla.

Stejně jako v České republice, vstupuje dlouhodobý majetek do nákladů v podobě odpisů. Jednotlivé sazby rovnoměrných odpisů jsou pro vybraný dlouhodobý majetek uvedeny v následující tabulce č. 6.

Tabulka č. 6: Roční odpisové sazby pro vybraný dlouhodobý majetek

Odpisovaný dlouhodobý majetek	Sazba v %
Zařízení a stroje	10
Nábytek a vybavení	10
Komerční budovy, byty	3
Průmyslové a hotelové budovy	4
Skleníky s kovovou konstrukcí	10
Skleníky s dřevěnou konstrukcí	33,3
Užitková motorová vozidla	20
Stavební a přepravní stroje	25
Nová letadla	8
Plachetnice	4,5
Hardware	20
Software	33,3

Zdroj: Tax Facts & Figures 2011, vlastní práce

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok, se souhlasem správce daně však může být stanoveno jinak, a společnost může zdaňovat za hospodářský rok. Společnosti jsou během

roku povinný platit zálohy na daň, a to ve třech stejných splátkách k 1. srpnu, 30. září a 31. prosinci. Daňové přiznání k dani z příjmů právnických osob musí být podáno nejpozději do 31. prosince následujícího kalendářního roku. Např. daňové přiznání za rok 2011 musí být podáno nejdéle do 31. prosince 2012. Daňové přiznání lze pod v papírové formě nebo elektronicky prostřednictvím služby TAXISnet.

Pro vypočtení daně je nejprve nutné určit zisk před zdaněním z finančních výkazů společnosti. Příklad kalkulace daně z příjmů právnické osoby je zobrazen v tabulce č. 7.

Tabulka č. 7: Kalkulace daně z příjmu právnické osoby

Zisk před zdaněním
+ přičteme daňově neuznatelné náklady
- odečteme daňově uznatelné náklady, osvobozené příjmy
= zdanitelný zisk
- odečteme daňové ztráty předchozích let
- odečteme daňové ztráty předchozích let ze skupiny společností
= upravený z danitelný zisk
x 10 % sazba daně
- odečteme zaplacené zálohy na daň
= zbývající částka daně

Zdroj: vlastní práce

Daň z příjmu fyzických osob (Personal Income tax)

Zdanění příjmů fyzických osob je odvíjí od rezidentského statusu, který je popsán v úvodu daňového systému.

Za zdanitelné příjmy se považují následující příjmy:

- z podnikání,
- ze zaměstnání,
- ze starobního důchodu či renty,
- z nájemného, licenčních poplatků, odměn a jiných výnosů z majetku.

Zdanitelná příjem se vypočte jako souhrn jednotlivých kategorií příjmů za zdaňovací období snížený o osobní odpočty a o ztráty z předchozích let. Mezi osvobozené příjmy patří výnosy z prodeje cenných papírů, výnosy z podílů na společnostech a kapitálové částky plynoucí z plateb do penzijních, spořicíh a pojistných fondů. Mezi odčitatelné položky z příjmu patří dary poskytnuté charitativním organizacím, příspěvky do sociálně pojistného fondu, pojistné na životním pojištění a příspěvky do penzijních programů a zdravotních fondů.

Sazby daně z příjmů fyzických osob jsou uvedeny v následující tabulce č. 8.

Tabulka č. 8: Sazby daně z příjmu fyzických osob

Zdanitelný příjem (v EUR)	Sazba daně (%)
do 19 500	0
19 501 - 28 000	20
28 001 - 36 300	25
36 301 - 60 000	30
nad 60 001	35

Zdroj: Worldwide Tax 2012, vlastní práce

Zdaňovacím obdobím je kalendářní rok. Daňové přiznání musí být podáno do 30. dubna následujícího roku nebo do 31. prosince, pokud je přiznání zpracováno auditorem. Pro příjmy jiné než ze zaměstnání a důchodu je daň splatná ve třech čtvrtletních splátkách, do 1. srpna, 30. září a 31. prosince zdaňovacího období.

Příklad výpočtu daně z příjmu fyzické osoby:

Informace o poplatníkovi:

- plat 50 000 EUR
- příjem z nájmu 6 000 EUR,
- přijaté úroky 1 500 EUR,
- přijaté dividendy 1 000 EUR,
- sociální pojištění 3 000 EUR,
- životní pojištění 5 500 EUR (pojistná částka 60 000 EUR),
- spořicí fond 4 000 EUR,
- dar ve prospěch charitativní organizace 450 EUR.

Tabulka č. 9: Výpočet daně z příjmů fyzické osoby v EUR

	částka	částka celkem
Plat	50 000	
Příjmy z nájmu	6 000	
Úroky	-	
Dividendy	-	
Celkový příjem		56 000
Odčitatelné položky:		
Dary	450	
20 % z nájemného	1 200	1 650
Čistý celkový příjem		54 350
Pojistné na životní pojištění: omezeno na 7 % z pojistné částky (0,07x60 000=4 200).		
Sociální pojištění, životní pojištění a spoření je omezené na 1/6 čistého celkového příjmu ³¹ (3000+4 000+4 200=11 200).		9 475
Zdanitelný příjem		44 875

Zdroj: Tax Facts & Figures 2011, vlastní práce

Tabulka č. 10: Výpočet celkové daně z příjmu FO v EUR

		částka	částka celkem
Výpočet daně	1. pásmo	19 500	0
	2. pásmo	8 500	1 700
	3. pásmo	8 300	2 075
	zbytek	8 575	2 572,50
Splatná daň z příjmu			6 347,50
Zvláštní příspěvky na obranu:			
Dividendy	1 000×0,15	150	
Úroky	1 500×0,10	150	
Nájemné	6 000-25 % =4 500×0,05	135	435
Celková splatná daň			6 782,50

Zdroj: Tax Facts & Figures 2011, vlastní práce

Sociální pojištění (Social Insurance contributions)

Zaměstnavatelé platí příspěvky na sociální pojištění ve výši 8,5 % z hrubé mzdy. Tento příspěvek se skládá z příspěvku do sociálně pojistného fondu ve výši 6,8 %, příspěvku do fondu zaměstnanosti 1,2 % a z příspěvku do fondu školení a vzdělávání 0,5 %.

Zaměstnanci přispívají do sociálně pojistného fondu částkou 6,8 % z jejich hrubých mezd. Maximální částka měsíčního výdělku, ze kterého se odvádí platby sociální pojištění je 4 324 EUR měsíčně, resp. 52 104 EUR ročně. Osoby samostatně výdělečně činné přispívají částkou 12,6 % z jejich příjmu. Nezaměstnaní a daňový nerezidenti mohou přispívat do sociálně pojistného fondu dobrovolně příspěvkem ve výši 11 %, který jim umožní si zachovat nárok na některé výhody.

Zvláštní příspěvek na obranu (Special Defence Contribution Tax)

Příspěvek na obranu je zvláštní typ důchodové daně, kterou platí pouze kyperská daňová rezidenti. Druhy příjmů, z kterých se příspěvek platí, je spolu s daňovými sazbami uveden v následující tabulce č. 11.

Tabulka č. 11: Jednotlivé druhy příjmů a daňové sazby příspěvku na obranu

	Sazby pro FO	Sazby pro PO
Výnosy z dividend kyperských rezidentních společností	15 %	0 %
Výnosy z dividend nerezidentních společností	15 %	0 %*
Úrokové výnosy z běžné činnosti	0 %	0 %
Ostatní úrokové výnosy	10 %**	10 %**
Příjmy z pronájmu (snížené o 25 %)	3 %	3 %

Zdroj: www.businessinfo.cz, vlastní práce

* Výnosy z dividend ze zahraničí jsou osvobozeny za podmínky, že společnost (plátce daně) vlastní alespoň 1 % společnosti, která vyplácí dividendy.

** úrokové výnosy z vládních dluhopisů jsou zdaněny sazbou ve výši 3 %.

V případě, že celkový daňový výnos (včetně úroků) nepřesáhne částku 12 000 EUR v daném roce, sníží se daň na 3 %. Aby se zamezilo vyhýbání 15% dani akumulací zisků,

existuje předpoklad 70% rozdělení účetního zisku v případech, kdy nedojde k rozdělení zisku do 2 let od konce finančního toku, ve kterém byl zisk vytvořen. Po skutečném vyplacení dividend se daň doměří.

Daň je splatná ve dvou splátkách, a to vždy 30. června a 31. prosince.

Daň z nemovitosti (Immovable Properte Tax)

Dani z nemovitosti podléhá nemovitý majetek umístěný na Kypru, jejímž základem je tržní hodnota nemovitosti stanovená k 1.1. 1980. Výše daně je uvedena v následující tabulce č. 12.

Tabulka č. 12: Sazby daně z nemovitosti

Hodnota nemovitosti (EUR)	Sazba daně
do 170 860	0 %
170 861 - 427 150	2,50 %
427 151 - 854 300	3,50 %
nad 854 300	4,00 %

Zdroj: Tax Facts & Figures 2011, vlastní práce

Daň je splatná do 30.9. daného roku. Dani z nemovitostí nepodléhají veřejné hřbitovy, církevní budovy, veřejné nemocnice, školy, nemovitosti vlastněné státem, ambasády a konzuláty, veřejná prostranství či památkově chráněný majetek.

Daň z převodu nemovitosti (Transfer Fees for Immovable Property)

Daň z převodu nemovitosti je stanovená sazbou od 3 % do 8 % z tržní ceny nemovitosti stanovené odhadem katastrálního úřadu.

Daň z kapitálových zisků (Capital Gains Tax)

Daň z kapitálových zisků se vztahuje na zisk z prodeje nemovitosti a na zisk z prodeje akcií společností, které vlastní nemovitost na Kypru. Sazba daně je 20 %. Od daně jsou osvobozeni např. převody z titulu úmrtí, dary mezi rodiči a dětmi či dary na charitu. Celoživotně jsou od daně osvobozeny příjmy FO v případě, kdy dochází k prodeji vlastního bydlení (do výše 85 430 EUR, za podmínky vlastnictví minimálně 5 let), prodej zemědělské půdy farmářům (do 25 629 EUR) a ostatní prodeje do výše 17 086 EUR.

11.2.2 nepřímé daně

Daň z přidané hodnoty (Value Added Tax)

DPH se na Kypru dělí na čtyři sazby – 17 %³¹, 8 %, 5 % a 0 %. Základní sazbě podléhá všechno zboží a všechny služby, na které se nevztahuje žádná nižší sazba nebo osvobození od daně.

³¹ Od 1. března 2012 došlo ke zvýšení základní sazby daně z 15 % na 17 %, kdy toto zvýšení bylo součástí úsporného vládního balíčku schváleného 12. září 2011.

Snížené sazbě ve výši 8 % podléhají hotelové a restaurační služby, příměstská doprava, místní námořní doprava, soukromé taxislužby, přeprava výletními a dálkovými autobusy. Snížená sazba ve výši 5 % je uvalena na knížky, časopisy a noviny, zemní plyn, zmrzlinu, potřeby pro hendikepované osoby, kulturní a sportovní akce, zubařskou péči a na nově kolaudované budovy pro prvního kupujícího pro bytové účely. Sazba ve výši 0 % se vztahuje na základní potraviny, léky, mezinárodní leteckou a námořní přepravu a vývoz zboží mimo členské státy EU. Od DPH je plně osvobozeno nájemné, finanční služby, lékařské a nemocniční služby, poštovní služby, pojišťovací služby, nakládání s nemovitým majetkem apod.

Registrační povinnost k DPH vzniká překročením obratu ve výši 15 600 EUR v předchozích 12 měsících. V případě nerezidentů z jiného členského státu EU, kteří provádějí dálkový prodej na Kypru, se tento limit zvyšuje na 35 000 EUR. Přiznání se musí podat do 40 dnů od konce každého zdaňovacího období, které je tříměsíční.

Spotřební daň (Excise duty)

Spotřební daň se na Kypru odvádí z:

- motorových vozidel (podle typu vozidla a objemu motoru),
- paliva (minerální oleje, bezolovnatý benzín, uhlovodíky, motorový, letecký a těžký topný olej, přírodní plyn, uhlí a koks),
- alkoholu (ethylalkohol, pivo, meziprodukty),
- tabáku a tabákových výrobků,
- kožených oděvů,
- kohoutků a baterií včetně koupelnové příslušenství,
- porcelánových a křišťálových výrobků.

11.3 Současná hospodářská situace včetně nových daňových opatření

Mezi hlavní výhody Kyperské republiky patří neměnné právní prostředí. Kyperské zákony včetně daňových se vyznačují stabilitou, která je podpořená tamní vládou. Vláda se snaží bez ohledu na stranickou příslušnost dělat vše pro to, aby její kroky byly čitelné a jasné pro nalákání a udržení podnikatelů. Stabilní prostředí patří z hlediska dlouhodobého podnikání ke klíčovým prvkům.

Ke klíčovým změnám došlo v roce 2003, kdy vstoupila v platnost daňová reforma, která byla přijata jako výsledek tlaku ze strany EU a OECD, které podezíraly Kyperskou republiku z nekalé konkurence. Kypr tedy musel změnit svoje daňové zákony, aby vyhovovaly požadavkům obou organizací a přitom nenarušily postavení daňového zvýhodnění pro kyperské společnosti. Mezi nejdůležitější změnu patřilo zvýšení sazby korporátní daně z 4,25 % na 10 %, zrušení mezinárodních obchodních společností tzv. IBC a změna vymezení rezidenta. Na základě těchto změn se kyperská vláda obávala,

že už nebude tak atraktivní pro zahraniční podnikatele. Po vstupu do EU a následně do Eurozóny se ukázalo, že nastavené podmínky patří k nejméně výhodným v Evropě a příliv zahraničních investorů neskončil a naopak roste. Vláda si byla vědoma hrozby zvýšení daně a tak se snažila zvýšení vykompenzovat přívětivým až benevolentním přístupem správců daně při posuzování nákladů kyperských společností.

Vliv světové finanční krize a celkový světový hospodářský útlum měl a má dopad i na kyperskou ekonomiku. Vláda v roce 2010 hospodařila s deficitem 923,3 mil. EUR, což představovalo 5,3 % HDP. V dalším roce pokračoval obdobný trend, kdy od ledna do srpna 2011 vláda hospodařila s deficitem 699,1 mil. EUR. Aby kyperská vláda snížila deficit veřejných financí, schválila v druhé polovině roku 2011 řadu úsporných balíčků. Došlo ke zvýšení daní jak pro právnické, tak fyzické osoby či zavedení zcela nových odvodových povinností. Některá opatření vstoupila v platnost již v roce 2011, jiná začnou platit během roku 2012.

Mezi hlavní opatření, která byla přijata, patří následující změny:

- vznik pátého daňového pásma pro fyzické osoby s příjmem nad 60 000 EUR se sazbou 35 %,
- zvýšení zvláštního příspěvku na obranu, kdy v případě úroků došlo ke zvýšení sazby z 10 % na 15 % a v případě dividend z 15 % na 17 %³².
- zvýšení daně z nemovitosti,
- zvýšení základní sazby DPH z 15 % na 17 %,
- zavedení ročního poplatku pro společnosti zapsané v obchodním rejstříku ve výši 350 EUR.³³
- a další opatření úsporného charakteru jako např. snižování provozních nákladů, zmrazení platů státních zaměstnanců atd.

Veškerá výše zmíněná opatření mají za cíl snížit deficit veřejných financí v dalších letech. V roce 2012 je naplánovaný deficit 2,5 % HDP³⁴, tedy tak, aby nepřesáhl hranici 3 %, kterou Kypru doporučila Evropská komise. Vláda se přijetím úsporného rozpočtu snaží přesvědčit mezinárodní investory a ujistit je, že Kypr přežije evropské finanční otřesy.

Kypr se vždy opíral o dobře fungující bankovní sektor, který je v posledním roce pod silným tlakem. Všechny tři největší banky - Bank of Cyprus, Marfin Popular Bank a Hellenic Bank držely ve svých rezervách velkou část řeckých dluhopisů, z jejichž hodnoty musely dle dohody s lidry eurozóny povinně odepsat 50 %, což mělo negativní

³² PO se tato změna téměř nedotkne, neboť úrokové příjmy jsou ve většině případů součástí obecného základu daně z příjmu a přijaté dividendy jsou od této daně osvobozeny.

³³ Od tohoto poplatku jsou osvobozeny ty společnosti, které přerušily svou činnost či nevlastní žádná aktiva. Poplatek je splatný ke konci června za příslušný rok. V případě prodlení či nezaplacení poplatku ve lhůtě delší než 5 měsíců, mohou být společnosti vyškrtnuty z obchodního rejstříku.

³⁴ Vyjádření ministra financí Vassose Shiarlyho ze zde 12.4.2012.

vliv na jejich kapitálovou přiměřenost. Na tuto situaci reagovaly ratingové agentury, které všem bankám snížily jejich ratingy.

V roce 2011 byla kyperská ekonomika významně zasažena katastrofou, kdy v červenci došlo k výbuchu na vojenské základně, který závažně poškodil největší kyperskou elektrárnu. Pod tlakem této události a prohlubující se hospodářskou a finanční krizi, odstoupila kyperská vláda. To vše v době, kdy bylo nutné přijmout důležitá hospodářská opatření k obnovení důvěry.

V návaznosti na výše uvedené problémy, kterým kyperská ekonomika čelila, došlo k významnému snížení ratingu země. Agentura Moody's snížila rating o dva stupně na Baa3, který je posledním stupněm před spadnutím do spekulativního pásma. Hlavním důvodem tohoto snížení je fakt, že kyperská vláda bude muset v roce 2012 poskytnout místním bankám finanční injekci z důvodu napojení na řecký dluh. Tato podpora však bude mít negativní vliv na veřejné finance, potažmo na velikost státního dluhu. Na pokles ratingu země negativně reagovaly zahraniční investoři, kteří požadovali vyšší výnos k kyperským dluhopisům. Pod tlakem situace se kyperská vláda rozhodovala, zda se neobrátit na Evropskou centrální banku a požádat ji o finanční pomoc. Nová kyperská vláda přijala důležité reformy, soustředila se na opatření vedoucí k obnovení důvěry, tak aby pomoc nemusela využít. Jednotlivá daňová opatření, která jsou součástí úsporných balíčků, jsou uvedena výše.

11.4 Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyperskou republikou

V souvislosti se zdaněním fyzických a právnických osob na Kypru je důležité poznamenat, že s účinností od 1. ledna 2010 se začala aplikovat ustanovení nové smlouvy mezi Českou republikou a Kyperskou republikou o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu, která byla podepsaná v Nikósii dne 28. dubna 2009.³⁵ Nově podepsaná smlouva nahradila dosavadní smlouvu z roku 1980. Smlouva byla vypracována na základě vzorových modelů OECD a OSN. Ve srovnání s původní smlouvou došlo k celé řadě změn, kdy mezi nejdůležitější změny patří:

- rozšíření konceptu stálé provozovny o tzv. službovou stálou provozovnu, která vznikne při poskytování služeb na území druhého státu po jedno nebo více období přesahující v úhrnu šest měsíců v jakémkoliv dvanácti měsíčním období,
- osvobození dividend od srážkové daně za předpokladu, že skutečným vlastníkem je společnost, která drží alespoň 10 % kapitálu společnosti vyplácející dividendy po dobu trvající nepřetržitě jeden rok. V ostatních případech bude aplikována srážková daň ve výši 5 %. Podle původní smlouvy mohly být dividendy zdaněny ve státě zdroje sazbou až do výše 10 %. Tato změna plně koresponduje se Směrnicí

³⁵ Sbírka mezinárodních smluv České republiky č. 120/2009.

Rady 90/435/EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností,

- úroky budou podléhat zdanění pouze v zemi rezidence příjemce úroků. Tato změna je v souladu se Směrnicí Rady 2003/49/ES³⁶ o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států. Dochází tak k odstranění srážkové daně, která dle původní smlouvy mohla být až do výše 10%,
- zvýšení srážkové daně z průmyslových licenčních poplatků v zemi zdroje z 5 % na 10 %,
- oproti stávající smlouvě se k vyloučení dvojího zdanění využije pouze metoda prostého zápočtu,
- možnost zdanit kapitálové zisky tzv. nemovitostním společností, jejíž majetek tvoří více než 50 % nemovitosti umístěné v jednom smluvním státě.

Součástí smlouvy je také protokol o zabránění zneužití smlouvy, kdy příslušné úřady mohou po jejich vzájemné dohodě odepřít jakékoli osobě výhody plynoucí z této smlouvy, jestliže budou toho názoru, že hlavním smyslem založení bylo získat výhody podle této smlouvy, které by jinak nebyly dostupné.

Výše zmíněné změny dále podpoří rostoucí trend zakládání holdingových společností v této zemi.

11.5 Kyperské společnosti

Náklady na založení právního subjektu na Kypru jsou ve srovnání s jinými státy přiměřené. Přestože založení společnosti je mnohem lehčí a rychlejší než v České republice, je dobré spolupracovat s českou či kyperskou společností, které se na danou problematiku zaměřují a mají perfektní orientaci v dané problematice.

Pro provozování podnikatelské činnosti lze na Kypru využít několika různých právních forem. Mezi hlavní formy patří:

- společnosti registrované podle zákona o společnostech, CAP 113,
 - Private Company Limited by Shares (obdoba české s.r.o.),
 - Public Company Limited by Shares (akciová společnost),
- mezinárodní obchodní pobočka,
- partnerství neboli partnership, který může nabývat dvou podob:

³⁶ Česká republika využila 6letého přechodného období při uplatňování této směrnice s účinností do 30.6.2011

- General Partnership (veřejná obchodní společnost) - taková společnost, v níž podnikají minimálně dvě osoby a za své závazky ručí celým svým majetkem, a to společně a nerozdílně. Může mít maximálně 20 společníků.
- Limited partnership (komanditní společnost) – má alespoň 2 společníky, kdy jeden ručí za závazky společnosti celým svým majetkem a druhý pouze do výše svého vkladu.
- mezinárodní kolektivní investiční struktura – speciální typ společnosti umožňující kolektivní investování do různých finančních instrumentů (ICIS),
- závazkový fond kolektivního investování (UCITS),
- investiční společnost (CIF),
- evropská společnost (SE) – akciová společnost založená podle práva Evropské unie.

11.5.1 Založení společnosti s ručením omezeným

Nejvíce využívanou formou společnosti na Kypru je Private Company Limited by Shares (Ltd.). Limited je typem společnosti s ručením omezeným na akcie podle anglosaského práva. Společnost je zřizována na základě Zákona o společnostech, který je obdobou britského Zákona o společnostech z roku 1948. V případě, že vlastníkem soukromé společnosti byl zahraniční subjekt, společnost se označovala jako mezinárodní obchodní společnost (IBC), která měla řadu daňových zvýhodnění. Zákon byl postupně novelizován a od 1. ledna 2003 platí pro tyto společnosti stejné podmínky, jako pro běžné společnosti.

Založení této společnosti patří k nejjednodušším, neboť cílem Kypru je přilákat zahraniční společnosti a tak se snaží, aby byl celý proces rychlý a jednoduchý.

Ředitel, sekretář a společník

Každá Limited (Ltd.) společnost musí mít alespoň jednoho ředitele (jednatele) jednoho sekretáře (tajemníka) a jednoho akcionáře (společníka). Ředitelem může být fyzická nebo právnická osoba. Ředitelem musí být minimálně jedna osoba, která může být jakékoli národnosti bez nutnosti mít trvalý pobyt na Kypru. V zájmu usnadnění fungování společnosti bývá běžné, nikoliv však nezbytně nutné, využít služeb nominee ředitelů.

Funkce sekretáře společnosti je vyžadována zákonem. Sekretář může být fyzická i právnická osoba, která je jmenována ředitelem. Není nutné aby byl rezidentem, ale přesto bývá doporučováno, aby šlo o osobu s pobytem na Kypru. Sekretář představuje kontaktní osobu společnosti mezi jejíž povinnosti především patří archivace statutárních knih a ostatních dokumentů.

Akcionářem může být opět fyzický i právnická osoba s minimální počet jeden a maximálně 50 akcionářů.

Sídlo společnosti a bankovní účet

Každá kyperská společnost musí mít sídlo na Kypru. Sídlo je místem, kam mohou být doručovány oficiální dokumenty společnosti ve styku s místními úřady. Místo podnikání společnosti, nemusí být shodné jako adresa sídla, a může být kdekoliv na světě.

Společnost může vlastnit jeden nebo více bankovních účtů vedené bankou na Kypru, a to v jakékoli měně.

Základní kapitál a účetnictví

Výše minimálního kapitálu není stanovena zákonem, ale obecně platí, že se min. výše základního kapitálu pohybuje ve výši 1.000 EUR. Minimální vklad jednoho společníka je stanoven na 1 EUR. V případě minimálního ZK společnost vydá 1000 akcií v nominální hodnotě 1 EUR.

Společnost musí vést účetnictví a provádět každoroční audit, který musí být proveden místním auditorem. Účetní výkazy spolu s výkazy o akcionářích a statutárních orgánech musí společnost každoročně předkládat kyperskému finančnímu úřadu a centrální bance.

Diskrétnost a anonymita

Kypr sice neumožňuje vydávání anonymních akcií, ale i tak představuje pro zahraniční investory jurisdikci s vysokou mírou diskrétnosti. Kyperská legislativa upravující obchodní společnosti, v sobě zahrnuje prvky ochrany a neprozrazení údajů, které se váží k investorům. Totožnost skutečných vlastníků společnosti na Kypru může zůstat důvěrná, pokud jsou skuteční akcionáři zastoupeni tzv. nominee akcionáři, kteří jsou zpravomocněni jednat jako akcionáři za skutečné vlastníky. Tyto důvěrné informace jsou chráněny, pokud společnost a její koneční skuteční vlastníci nejsou zapojeni do trestné činnosti.

Kyperský obchodní rejstřík je dostupný online³⁷, ale nezpřístupňuje na internetu příliš informací. Do začátku minulého roku se dalo zjistit pouze pár informací o společnostech, jako např. název společnosti, její číslo, datum založení a informaci o statusu společnosti, zda je aktivní nebo zda je v likvidaci. Na začátku února 2011 byl spuštěn nový vyhledávací systém, který umožňuje za poplatek 8,54 EUR, online přístup k některým dalším informacím o společnostech registrovaných na Kypru. Mezi nově zveřejňovanými informacemi jsou jména ředitelů, akcionářů, sídlo či zatížení majetku hypotékou a jinými břemeny. Mezi informace, které i nadále není možné získat online, patří zakládací smlouva, stanovy či finanční výkazy společnosti.

³⁷ Dostupný na: <https://efiling.drcor.mcit.gov.cy/DrcorPublic/SearchForm.aspx?sc=0&lang=EN>.

Stručný popis založení:

Prvním krokem je schválení navrhovaného jména vedoucím obchodního rejstříku. Tento krok je zpoplatněn částkou 8,54 EUR. Doba schválení jména se pohybuje mezi 2 až 4 dny.

Druhým krokem je sepsání stanov a společenské smlouvy. Cena se odvíjí dle našich požadavků vytvářenou společností a od volby právníka, který dokumenty sepisuje. Činnost právníka stojí min. cca 500 EUR.

Třetím krokem je předložení základních dokumentů obchodnímu rejstříku, který společnost registruje a vydá potřebné dokumenty svědčící o registraci. Náklady za tento úkon jsou stanoveny ve výši 102,52 EUR + 0,6 % ze zapisovaného základního kapitálu. Doba trvání úkonu se pohybuje okolo 10 dní.

Přibližná délka procesu založení trvá cca 2 až 3 týdny s náklady minimálně cca 620 EUR. V případě, že by si podnikatel zakládal společnost sám, musí počítat s řadou dalších výdajů za překladatele, cestovné a další, plus následné náklady na provozování firmy. Důležité je také neopomenout strávený čas zjišťováním a kompletováním potřebných dokumentů, který je lépe využít k rozvoji firmy. Jak už bylo zmíněno, pro založení společnosti na Kypru je výhodné, aby si zájemce o kyperskou společnost našel profesionální firmu, která se zakládáním a tvorbou firemní struktur zabývá. V takovém případě by mohl být uplatněn následující postup:

1. Najít vhodnou společnost, prostřednictvím které se kyperská společnost založí. V České republice existuje řada firem, které se touto problematikou zabývají např. AKONT, spol. s r.o., Asset Protection s.r.o., UNICREO s.r.o., APOGEO, s.r.o. Je dobré si o takové firmě zjistit co nejvíce informací, protože se stane důležitým článkem v procesu mezinárodního daňového plánování. V případě, že je klient znalý v anglickém jazyce, je výhodnější kontaktovat kyperskou firmu a snížit tak náklady na vznik nové společnosti.
2. Spojit se s vybranou firmou a nechat si vypracovat nabídku na založení a správu kyperské společnosti. Se správou také souvisí další služby jako právní, účetní, auditorské služby či zřízení bankovního účtu, což je také nutné zvážit a je výhodou, když vše zařídí jedna společnost.
3. Projednání výše uvedených kroků se svým daňovým poradcem, aby nedošlo k porušení našich daňových zákonů. V ideálním případě se také o tyto záležitosti postará zřizovatelská firma.
4. Podepsání již sestavených smluv potřebných k založení a registraci společnosti. Ve smlouvách je dobré jasně stanovit povinnosti kyperských osob, aby mohli jednat výhradně na základě požadavků klienta. Z tohoto pravidla je rozumné vyčlenit určité praktické výjimky jako je vedení účetnictví, provádění auditu či pořizování zápisů z jednání orgánů společnosti. Veškeré pohyby majetku anebo zástavy majetku musejí

podléhat klientově předchozímu souhlasu. Společnost musí mít zakázáno si brát úvěry.

- Po aktivaci kyperské společnosti je lze začít používat. V případě, že si klient zvolil rychlejší variantu v podobě tzv. ready-made společnosti, lze ji začít používat již po pár dnech.

Kalkulace založení společnosti specializovanou formou je uvedena v následující tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Náklady na založení a vedení společnosti specializovanou firmou

Náklady na založení a vedení společnosti	Cena v EUR	Cena v Kč
Základní úkony:		
Založení nové společnosti	1 500	37 500
Sídlo společnosti*	400	10 000
Sekretář společnosti*	200	5 000
Celkem za 1. rok při založení	2 100	52 500
Roční poplatek kyperskému rejstříku firem	350	8 750
Roční auditované vedení účetnictví (minimálně)	800	20 000
Náklady za vedení každý další rok	1 750	43 750
Volitelné úkony:		
Nominee akcionář*	300	7 500
Nominee evropský či kyperský ředitel*	500	12 500
Otevření firemního účtu s on-line bankovním	650	16 250
Daňová registrace	400	10 000
Registrace k DPH	400	10 000
Přeposílání pošty + sdílená faxová linka*	600	15 000

Zdroj: Společnost NOVANTIS CORPORATION LIMITED, vlastní práce

* cena za 12 měsíců

Z tabulky č. 13 je patrné, že náklady na založení společnosti na Kypru se pohybují okolo 52 500 Kč. V dalších letech se cena za vedení společnosti a její správu pohybuje minimálně okolo 43 750 Kč. V ceně je také zahrnut poplatek obchodnímu rejstříku, který byl nově zaveden v rámci úsporného balíčku. Poplatek se platí až od druhého roku existence společnosti.

Důležitou roli z hlediska rezidentství hraje sídlo ředitelů (jednatelů). V případě, že většina ředitelů sídlí mimo Kypr, kyperská společnost je považována za daňově nerezidentní. Daňově nerezidentní společnost je na Kypru zatížena nulovou sazbou daně z příjmů, ale nemůže využívat dohod o zamezení dvojího zdanění uvařených mezi Kypru a dalšími zeměmi. Existuje zde tak potenciální riziko, že společnost bude zdaněna vyšší sazbou v jiné jurisdikci. Naopak jestliže většina ředitelů sídlí na Kypru, je společnost považována za daňového rezidenta. Takové společnosti jsou zdaněny sazbou daně z příjmů ve výši 10 % a mohou plně využít výhod, které přináší mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění a vyhnout se tak případně dvojímu zdanění.

Hlavní daňové výhody lze shrnout do následujících bodů:

- zisk ke zdanění podléhá lineární sazbě 10 %, která je absolutně nejnižší sazbou v EU,
- rozsáhlá síť smluv o zamezení dvojího zdanění. V současné době má Kypr uzavřeno 46³⁸ smluv o zamezení dvojího zdanění včetně takových smluv se zeměmi jako Seychely či Mauritius,
- fúze, akvizice a jiné reorganizace mohou být prováděny bez zatížení daněmi,
- cenné papíry je možné dnes nakoupit a zítra prodat s nulovým zdaněním, což v ČR není možné,
- 0% srážková daň při platbě úroků či dividend z Kypru nerezidentním akcionářům,
- 0% daň z příjmu z dividend,
- dividendové platby směřující z EU na Kypr osvobozeny od srážkové daně, kterou by jinak země sídla dceřině společnosti mohla uvalit,
- případné srážkové daně zaplacené při platbě na Kypr lze započíst oproti kyperské dani,
- ztráty zahraničí stálé provozovny společnosti se sídlem na Kypru mohou být kompenzovány zisky z kyperské společnosti,
- skupinové úlevy, které umožňují snížení daňových ztrát mezi holdingovou společností a jejími dceřinými společnostmi v případě, kdy holdingová společnost vlastní alespoň 75 % z dceřiných společnostech.

11.6 Praktický příklad

Jak už bylo řečeno, Kypr se vyznačuje zcela mimořádnou pozicí vzhledem k tomu, že je členem EU, má výhodný daňový systém, bohaté zkušenosti s offshore podnikáním a uzavřenou širokou sítí smluv o zamezení dvojího zdanění. Kombinace těchto prvků podstatných pro mezinárodní daňové plánování z Kypru činí mimořádně atraktivní jurisdikci pro zakládání holdingových struktur.

Společnosti v rámci holdingu se snaží využívat daňové výhody v jednotlivých zemích tak, aby mateřská společnost nejvíce shromažďovala příjmy (dividendy, úroky z půjček, honoráře, poplatky z licencí, patentů a jiné) od dceřiných společností. Holding se tak snaží umístit zisky skupiny v té zemi, kde je to pro něj nejvýhodnější.

V následujících příkladech zdanění bude popsána situace zdaňování mateřských a dceřiných společností bez využití a s využitím společnosti na Kypru. Následně pak bude provedeno srovnání a vliv využití kyperské společnosti na celkovou daňovou povinnost.

Pojmy mateřská a dceřiná společnost jsou pro daňové účely definovány v zákoně č. 586/1992 Sb. o dani z příjmů. Mateřskou společností je dle § 19 odst. 3 zákona o daních

³⁸ Aktuální seznam dostupný na http://www.mof.gov.cy/mof/mof.nsf/page26_en/page26_en?OpenDocument.

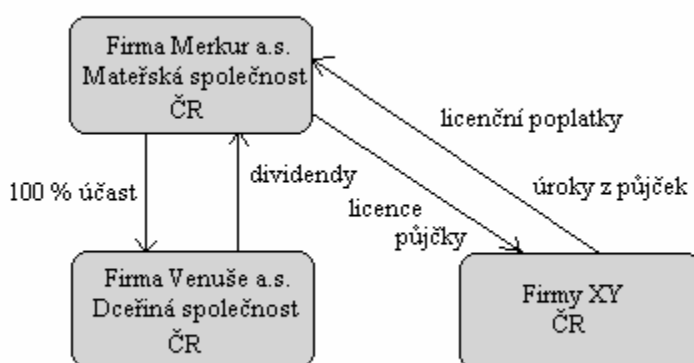
z příjmů „obchodní společnost nebo družstvo, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 a má formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným nebo družstva, nebo společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, a která má nejméně po dobu 12 měsíců nepřetržitě alespoň 10% podíl na základním kapitálu jiné společnosti.“

Dceřiná společnost je definována jako „obchodní společnost nebo družstvo, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3 (tj. má na území České republiky své sídlo nebo místo svého vedení) a má formu akciové společnosti nebo společnosti s ručením omezeným nebo družstva, nebo společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, na jejímž základním kapitálu má mateřská společnost nejméně po dobu 12 měsíců nepřetržitě alespoň 10% podíl.“

11.6.1 Zdanění bez využití kyperské společnosti

V tomto příkladě je znázorněno zdanění holdingové struktury, která působí pouze v rámci České republiky. Existuje následující situace:

Společnost Merkur a.s. je rezidentem České republiky a vlastní 100% podíl v dceřiné společnosti Venuše a.s., která je také rezidentem České republiky. Společnost Venuše a.s. pravidelně vyplácí společnost Merkur a.s. dividendy ve výši 800 tis. Kč. Další příjmy společnosti Merkur a.s. představují úroky z půjček v celkové výši 600 tis. Kč od jiných společností, s kterými společnost Merkur a.s. nemá žádné kapitálové spojení. Společnost Merkur a.s. má také příjmy z licenčních poplatků ve výši 400 tis. Kč, které jí plynou také od jiných společností, s kterými nemá žádné majetkové propojení. Příjmy a výdaje společnosti Merkur a.s. a Venuše a.s. byly stanoveny na hodnoty uvedené v tabulce č. 14. Česká holdingová struktura je zobrazená na následujícím obrázku č. 5.

Obrázek č. 5: Česká holdingová struktura

Zdroj: Vlastní práce

Zdanění dividend

Při zdanění dividend se bude postupovat podle zákona o dani z příjmu § 19 odst.1 písmene ze), kdy jsou od daně osvobozeny „příjmy z dividend a jiných podílů na zisku, vyplácené dceřinou společností, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, mateřské společnosti.“ Výše uvedené osvobození platí jen za předpokladu, že mateřská společnost drží v dceřiné společnosti alespoň 10% podíl nepřetržitě po dobu 12 měsíců.

Dividendy	800 000 Kč
<u>Daň</u>	<u>0 Kč</u>
Výplata mateřské spol.	800 000 Kč

Zdanění úroků

V našem případě se jedná o úroky, které jsou firmě Merkur a.s. placeny z držby dluhových cenných papírů. U právnických osob je úrokový výnos zdaněn sazbou 19 %. Zákon o dani z příjmů v § 19 odst. 1 písmene zk) od daně osvobozuje „úroky z úvěrů, půjček, dluhopisů, vkladních listů, vkladových certifikátů a vkladů jim na roveň postavených a ze směnek, jejichž vydáním získává směnečný dlužník peněžní prostředky, a obdobných právních vztahů vzniklých v zahraničí plynoucí společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, od obchodní společnosti, která je poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, nebo od stálé provozovny společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie na území České republiky.“

Úroky	600 000 Kč
<u>Daň 19 %</u>	<u>114 000 Kč</u>
Úroky po zdanění	486 000 Kč

Zdanění licenčních poplatků

Licenční poplatky jsou firmě Merkur a.s. placeny za poskytnutí autorských práv. U právnických osob je výnos z licenčních poplatků zdaněn sazbou 19 %. Zákon o dani z příjmů v § 19 odst. 1 písmene zj) od daně osvobozuje „licenční poplatky plynoucí společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie, od obchodní společnosti nebo družstva, je-li poplatníkem uvedeným v § 17 odst. 3, nebo od stálé provozovny společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie na území České republiky.“

Licenční poplatky	400 000 Kč
<u>Daň 19 %</u>	<u>76 000 Kč</u>
Poplatky po zdanění	324 000 Kč

Zdanění holdingové struktury v České republice

V následující tabulce č. 14 je zobrazena daňová povinnost společnosti Merkur a.s. a Venuše a.s. včetně celkové daňové povinnosti holdingu.

Tabulka č. 14: Daňová povinnost holdingu v České republice (v Kč)

	Merkur a.s.	Venuše a.s.
Příjmy	2 000 000	1 500 000
Výdaje	1 000 000	450 000
Zisk před zdaněním	1 000 000	1 050 000
Daň	190 000	199 500
Zisk po zdanění	810 000	850 500
Dividendy	800 000	
Daň	0	0
Dividendy po zdanění	800 000	
Úroky	600 000	
Daň	114 000	
Úroky po zdanění	486 000	
Licenční poplatky	400 000	
Daň	76 000	
Licenční poplatky po zdanění	324 000	
Zisk po zdanění celkem	2 420 000	850 500
Daňová povinnost	380 000	199 500
Daňová povinnost holdingu	579 500	

Zdroj: vlastní práce

Efektivní míra zdanění

Celková daňová povinnost holdingu 579 500 Kč

Merkur a.s.

Zisk před zdaněním 1 000 000 Kč

Dividendy od Venuše a.s. 800 000 Kč

Úroky od firmy X 600 000 Kč

Licenční poplatky od firmy Y 400 000 Kč

Celkový zisk před zdaněním 2 800 000 Kč

Venuše a.s.

Zisk před zdaněním 1 050 000 Kč

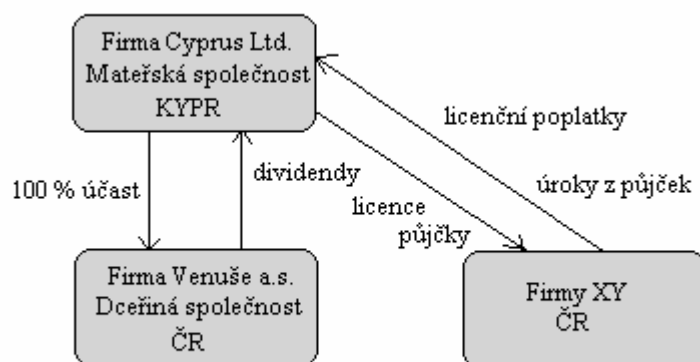
Efektivní míra zdanění = $579\,500 / (2\,800\,000 + 1\,050\,000) = 0,1505 \rightarrow 15,05\%$

Společnost Merkur a.s. zaplatila na daních v České republice 380 tis. Kč, z toho daň z dividend, úroků a licenčních poplatků činila 190 tis. Kč. Při výpočtu daně z příjmů právnické osoby bylo použito sazby 19 %, která je platná pro zdaňovací období za rok 2011. Společnost Merkur a.s. využila osvobození z příjmu dividend, které vyplývá ze Směrnice Rady 90/435/EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností. Podle Směrnice se má zdaňovat až výplata dividend a podílů na zisku společníkovi stojícímu na konci řetězce, resp. kdy nepůjde o výplatu od dcery k matce v kvalifikovaném vyjádření. Výše zmíněné prvky byly implementovány do českého zákona o daních z příjmů po vstupu České republiky do EU, kdy byl shodný režim zaveden i pro vnitrostátní výplaty dividend a jiných podílů na zisku.

11.6.2 Zdanění s využitím kyperské společnosti

V následujícím příkladě je ukázáno zdanění holdingové struktury s využitím kyperské společnosti. Existuje následující situace:

Mateřskou společností je kyperská společnost Cyprus Ltd. se sídlem v Nicosii. Společnost vlastní 100% podíl v dceřině společnosti Venuše a.s., která je rezidentem České republiky. Jako v předchozím příkladě, společnost Venuše a.s. vyplácí společnosti Cyprus Ltd. dividendy ve výši 800 tis. Kč. Další příjmy společnosti Cyprus Ltd. představují úroky z půjček v celkové výši 600 tis. Kč a příjmy z licenčních poplatků ve výši 400 tis. Kč od jiných společností, s kterými společnost Cyprus Ltd. nemá žádné kapitálové spojení a jsou rezidenty České republiky. Kyperská holdingová struktura je zobrazena v následujícím obrázku č. 6.

Obrázek č. 6: Kyperská holdingová struktura

Zdroj: Vlastní práce

Zdanění dividend

Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyperskou republikou upravuje zdanění dividend v článku 10, kdy „dividendy vyplacené společností, která je

rezidentem jednoho smluvního státu, rezidentu druhého smluvního státu, mohou být zdaněny v tomto druhém státě. Tyto dividendy však mohou být zdaněny rovněž ve smluvním státě, jehož je společnost, která je vyplácí, rezidentem, a to podle právních předpisů tohoto státu, avšak jestliže je skutečný vlastník dividend rezidentem druhého smluvního státu, daň takto uložená nepřesáhne:

- a) 0 procent hrubé částky dividend, jestliže skutečným vlastníkem je společnost, která přímo drží alespoň 10 procent kapitálu společnosti, která vyplácí dividendy, pokud je taková účast vlastněna nepřetržitě po období alespoň jednoho roku;
- b) 5 procent hrubé částky dividend ve všech ostatních případech.“

Vzhledem k tomu, že Kypr i Česká republika jsou členskými státy Evropské unie, při zdanění dividendových příjmů se uplatňuje Směrnice Rady 90/435/EHS o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států, která byla z důvodu častých změn přepracována do Směrnice Rady 2011/96/EU stejného znění. Tuzemský zákon o daních z příjmů tuto směrnici zapracoval v části daně z příjmů právnických osob v § 19 odst. 1 písm. ze) až zi), kde je uvedena možnost osvobození od daně také u dividend a jiných podílů na zisku.

Dividendy	800 000 Kč
<u>Daň</u>	<u>0 Kč</u>
Výplata mateřské spol.	800 000 Kč

Zdanění úroků

Problematika zdanění úroků je také upravena v příslušné smlouvě v článku 11. Smlouva uvádí, že „úroky mající zdroj v jednom smluvním státě a skutečně vlastněné rezidentem druhého smluvního státu podléhají zdanění jen v tomto druhém státě.“ Úroky jsou ve smlouvě chápány jako „příjmy z pohledávek jakéhokoliv druhu, ať zajištěných či nezajištěných zástavním právem na nemovitosti a mající či nemající právo účasti na zisku dlužníka, a zvláště příjmy z vládních cenných papírů a příjmy z obligací nebo dluhopisů, včetně premií a výher, které se vážou k těmto cenným papírům, obligacím nebo dluhopisům.“

Zdanění úroků v případě spojených osob upravuje Směrnice 2003/49/ES, o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států. Výše zmíněná směrnice byla také implementována do ZDP. Osvobozující ustanovení je obsaženo v § 19 odst. 1, písmeno zk) zákona o daních z příjmů, které osvobozuje výplatu úroků vyplácených českou společností, pokud je příjemcem těchto příjmů obchodní společnost, která je daňovým rezidentem jiného členského státu EU. Toto osvobození lze uplatnit pouze za předpokladu splnění podmínek uvedených § 19 odst. 5 zákona o daních z příjmů. Podmínky pro osvobození jsou následující:

1. „plátce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků a příjemce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků jsou osobami přímo kapitálově spojenými po dobu alespoň 24 měsíců nepřetržitě po sobě jdoucích a
2. příjemce úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků je jejich skutečným vlastníkem a
3. úroky z úvěrů a půjček nebo licenční poplatky nejsou přičitatelné stálé provozovně umístěné na území České republiky nebo třetího státu a
4. příjemci úroků z úvěrů a půjček nebo licenčních poplatků bylo vydáno rozhodnutí podle § 38nb. Osvobození lze uplatnit i před splněním podmínky uvedené v bodě 1, avšak následně musí být tato podmínka splněna.“

V tomto případě je hlavním vodítkem Smlouva o zamezení dvojího zdanění, kdy jsou zdaněny úroky v zemi, kam se vyplácení, tedy na Kypru. Na Kypru nejsou úroky zdaněny a tudíž nehraje žádnou roli, jestli úroky pochází od kapitálově spojených či nespojených osob.

Úroky	600 000 Kč
<u>Daň</u>	<u>0 Kč</u>
Úroky po zdanění	600 000 Kč

Zdanění licenčních poplatků

Problematika licenčních poplatků je upravena v článku 12 Smlouvy o zamezení dvojího zdanění a říká, že „licenční poplatky mající zdroj v jednom smluvním státě a vyplácené rezidentu druhého smluvního státu mohou být zdaněny v tomto druhém státě.“ Licenční poplatky mohou být rovněž zdaněny ve smluvním státě, v němž mají zdroj, a to podle právních předpisů tohoto státu. Jestliže však skutečným vlastníkem licenčních poplatků je rezidentem druhého smluvního státu, uložená daň nesmí překročit 10 % hrubé částky licenčních poplatků.

Licenčním poplatkem se dle smlouvy rozumí „platby jakéhokoliv druhu obdržené jako náhrada za užití nebo za právo na užití jakéhokoliv patentu, ochranné známky, návrhu nebo modelu, plánu, tajného vzorce nebo postupu, počítačového programu nebo průmyslového, obchodního nebo vědeckého zařízení“. Dále je licenčním poplatkem jakékoliv autorské právo k literárnímu, uměleckému nebo vědeckému dílu.

Stejně jako u úroků, tak i licenční poplatky jsou upraveny Směrnicí 2003/49/ES, o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států. Zákon o dani z příjmů v § 19 odst. 1 písmene zj) od daně osvobozuje licenční poplatky plynoucí společnosti, která je daňovým rezidentem jiného členského státu Evropské unie. Toto ustanovení lze jako v předcházejícím případě využít pouze za splnění podmínek uvedených § 19 odst. 5 zákona o daních z příjmů.

Licenční poplatky obecně na Kypru nejsou zdaněny. Existují však případy licenčních poplatků jako např. patent, ochranná známka, design nebo model, počítačový software, průmyslové, vědecké a obchodní zařízení či průmyslové a obchodní zkušenosti, na které se vztahuje zdanění v podobě 10 % srážkové daně.

Licenční poplatky	400 000 Kč
<u>Daň</u>	<u>0 Kč</u>
Poplatky po zdanění	400 000 Kč

Zdanění holdingové struktury s využitím kyperské společnosti

V následující tabulce č. 15 je zobrazena daňová povinnost společnosti Cyprus Ltd. a Venuše a.s. včetně celkové daňové povinnosti holdingu. Pro lepší možnost srovnání jsou všechny výpočty uváděny v českých korunách.

Tabulka č. 15: Daňová povinnost zahraničního holdingu (v Kč)

	Cyprus Ltd.	Venuše a.s.
Příjmy	2 000 000	1 500 000
Výdaje	1 000 000	450 000
Zisk před zdaněním	1 000 000	1 050 000
Daň	100 000	199 500
Zisk po zdanění	900 000	850 500
Dividendy	800 000	
Daň	0	0
Dividendy po zdanění	800 000	
Úroky	600 000	
Daň	0	
Úroky po zdanění	600 000	
Licenční poplatky	400 000	
Daň	0	
Licenční poplatky po zdanění	400 000	
Zisk po zdanění celkem	2 700 000	850 500
Daňová povinnost	100 000	199 500
Daňová povinnost holdingu	299 500	

Zdroj: vlastní práce

Efektivní míra zdanění

Celková daňová povinnost holdingu 299 500 Kč

Cyprus Ltd.

Zisk před zdaněním 1 000 000 Kč

Dividendy od Venuše a.s. 800 000 Kč

Úroky od firmy X	600 000 Kč
<u>Licenční poplatky od firmy Y</u>	<u>400 000 Kč</u>
Celkový zisk před zdaněním	2 800 000 Kč

Venuše a.s.

Zisk před zdaněním	1 050 000 Kč
--------------------	--------------

Efektivní míra zdanění = $299\,500 / (2\,800\,000 + 1\,050\,000) = 0,0778 \rightarrow 7,78\%$

V případě zapojení kyperské společnosti do původní struktury společností se celková daňová povinnost snížila o 280 tis. Kč. a efektivní míra zdanění se snížila na 7,78 %. Společnost Cyprus Ltd. na Kypru nezaplatila žádnou daň z dividend, úroků ani licenčních poplatků. Zisk společnosti byl zdaněn pouze 10 % daní z příjmů právnických osob. V případě české společnosti Venuše a.s. nedošlo k žádným změnám, kdy její zisk byl zdaněn 19 % sazbou daně z příjmů právnických osob.

11.6.3 Porovnání české a kyperské holdingové struktury

Porovnání zdanění české a kyperské holdingové struktury je dobře patrné z tabulky č. 16.

Tabulka č. 16: Zdanění české a kyperské holdingové struktury (v Kč)

	Merkur a.s.	Cyprus Ltd.
Příjmy	2 000 000	2 000 000
Výdaje	1 000 000	1 000 000
Zisk před zdaněním	1 000 000	1 000 000
Daň	190 000	100 000
Zisk po zdanění	810 000	900 000
Dividendy	800 000	800 000
Daň	0	0
Dividendy po zdanění	800 000	800 000
Úroky	600 000	600 000
Daň	114 000	0
Úroky po zdanění	486 000	600 000
Licenční poplatky	400 000	400 000
Daň	76 000	0
Licenční poplatky po zdanění	324 000	400 000
Zisk po zdanění celkem	2 420 000	2 700 000
Daňová povinnost	380 000	100 000

Zdroj: vlastní práce

Z tabulky č. 16 lze vyčíst, že v případě využití kyperské společnosti, dosáhla holdingová struktura nižší daňové povinnosti. K poklesu daňového zatížení o 280 tis. Kč došlo z důvodu nižší sazby daně z příjmů právnických osob, kdy byla na příjmy kyperské společnosti uplatněna pouze 10% sazba daně, na místo 19% sazby daně, která je platná

v České republice. Poklesu daňové povinnosti došlo také díky nezdanění přijatých úroků a licenčních poplatků, na které se na Kypru vztahuje osvobození od daně z příjmů pro právnické osoby. V případě zdanění české společnosti se na úroky i licenční poplatky vztahovala 19% sazba daně. Dividendy nebyly v České republice ani na Kypru zdaněny, protože byly v obou případech od daně osvobozeny.

Z výše uvedeného porovnání je patrné, že v případě zapojení zahraniční mateřské společnosti na Kypru do podnikání, dojde ke snížení celkové daňové povinnosti. V případě zapojení kyperské společnosti do holdingové struktury došlo ke snížení efektivní míry zdanění z 15,05 % na 7,78 %.

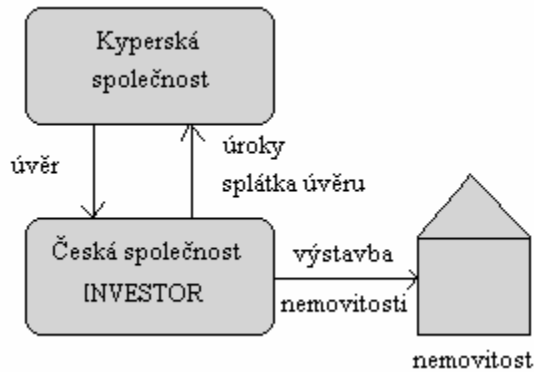
11.6.4 Využití kyperské společnosti při výstavbě a prodeji nemovitosti

Jedním ze způsobů, jak lze využít zahraniční společnost k optimalizaci daňového zatížení, je při výstavbě a prodeji nemovitosti. Optimalizace v případě nemovitostí patří mezi nejsložitější operace, protože ve většině daňových systémech platí, že příjmy plynoucí z nemovitostí se daní tam, kde je nemovitost umístěna. Ve většině případů je výstavba nemovitostí financována ze zdrojů z České republiky, kdy část prostředků pochází z vlastních zdrojů investora a část je financována prostřednictvím půjček. Nevýhodou této struktury financování je nemožnost optimalizovat výši daňového základu z případného prodeje či pronájmu nemovitosti. Příklad daňové optimalizace prostřednictvím zahraniční společnosti je popsán na následujícím příkladě.

Společnost staví nemovitost v hodnotě 40 mil. Kč. Z této částky je 32 mil. získáno prostřednictvím úvěru od kyperské společnosti a zbylých 8 mil. Kč je financováno z vlastních zdrojů investora. Úroková sazba je stanovena na 8 % p.a. Po výstavbě budovy bude prodejem pověřená kyperská společnost. Za zprostředkování prodeje si společnost účtuje 4 % z kupní ceny nemovitosti. Postavení nemovitost je následně prodána za 65 mil. Kč.

Při financování výstavby jsou finanční prostředky poskytnuty prostřednictvím kyperské společnosti, kdy úroky placené zahraniční společnosti z úvěr budou zahrnuty mezi nákladové položky investora a snižují tak daňový základ. Díky smlouvě o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyperskou republikou jsou úroky osvobozeny od srážkové daně při výplatě z České republiky. Přijaté úroky kyperskou společností jsou osvobozeny od daně z příjmu právnické osoby.

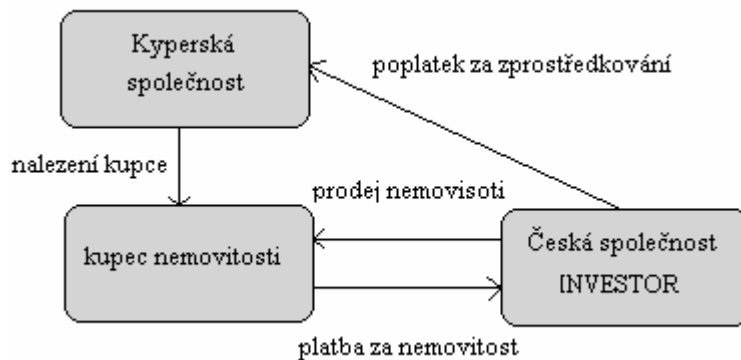
Jednotlivé kroky financování výstavby jsou dobře patrné z následujícího obrázku č. 7.

Obrázek č. 7: Struktura při financování výstavby nemovitosti

Zdroj: vlastní práce

Druhý krok optimalizace nastane při prodeji nemovitosti. Kyperská společnost najde kupce nemovitosti, za což si bude účtovat poplatek za zprostředkování ve výši 4 % z prodejní ceny. Tento krok je zobrazen na obrázku č. 8.

Obrázek č. 8: Struktura při prodeji nemovitosti

Zdroj: vlastní práce

Jednotlivé kroky daňové optimalizace a porovnání s neoptimalizovanou variantou, jsou zobrazeny v tabulce č. 17.

Tabulka č. 17: Porovnání optimalizované a neoptimalizované varianty

Neoptimalizovaná situace		Optimalizovaná situace	
Náklady	40 mil. Kč	Náklady	40 mil. Kč
Příjem z prodeje	65 mil. Kč	Placené úroky	2,56 mil. Kč
Zisk před zdaněním	25 mil. Kč	Provize z prodeje	2,6 mil. Kč
Daň ze zisku	4,75 mil. Kč	Příjem z prodeje	65 mil. Kč
		Zisk před zdaněním	19,84 mil. Kč
		Daň ze zisku	3,77 mil. Kč
		Zdanění na Kypru	0,26 mil. Kč
		Celkové daňové zatížení	4,03 mil. Kč

Zdroj: vlastní práce

Z tabulky č. 17 je patrné, že díky optimalizaci klesla daňová povinnost o 720 tis. Kč oproti neoptimalizované variantě. V případě neoptimalizované varianty je zisk zdaněn 19% sazbou daně z příjmu. V případě příjmů kyperské společnosti je úrok osvobozen od daně z příjmu a provize z prodeje je zdaněna 10% sazbou. I přes zjednodušení je zřejmé, že lze prostřednictvím kyperské společnosti ušetřit určitou část peněžních prostředků, které mohou podpořit konkurenceschopnost firmy.

12 ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem se zabýval tématem využití daňových rájů v mezinárodním daňovém plánování, které se v posledních letech stalo hojně využívaným oborem. S rostoucí globalizací a rozšiřujícím se světovým trhem, se podnikatelské subjekty snaží využívat daňově výhodných ustanovení v zákonech jednotlivých zemí včetně smluv o zamezení dvojího zdanění, s cílem snížit svoji daňovou zátěž.

Nejprve jsem se snažil objasnit základní principy a subjekty mezinárodního daňového plánování včetně motivů, které ovlivňují podnikatelské subjekty využívat daňové ráje. Daňové ráje jsem rozdělil dle jejich charakteru, popsal jejich historii a základní znaky, které klasický daňový ráj splňuje. Poté jsem popsal současný stav, jak z hlediska světového, tak z hlediska českého pojetí, kdy jsem uvedl příklady českých firem se sídlem v daňovém ráji a naznačil příčiny jejich odchodu. Následně jsem popsal základní metody využití daňově zvýhodněných subjektů v mezinárodním daňovém plánování. Jelikož se vyspělé státy snaží udržet své daňové příjmy, soustředil jsem se také na přístup světových organizací k existenci daňových rájů a na základní metody omezení mezinárodního daňového plánování. Proto byly důkladně popsány smlouvy o zamezení dvojího zdanění z hlediska jednotlivých modelů a metod. Následně byly popsány hlavní offshore a onshore centra, která využívají české subjekty v mezinárodním daňovém plánování.

Daňové ráje lze poměřovat na základě mnoha parametrů. Ve své praktické části jsem se zaměřil na klasifikaci daňových rájů podle jejich škodlivosti v mezinárodním daňovém plánování. Škodlivost zde byla brána z hlediska vlivu na ostatní státy, kdy dochází odlivu daní z vyspělých států do preferenčních daňových režimů. Na základě multikriteriální analýzy vznikl žebříček škodlivosti daňových rájů dle jednotlivých světadílů. Z výsledků je patrné, že malé země, kterým méně záleží na pověsti, jsou škodlivější z hlediska všech zvolených kritérií. Velké země, které lze označit termínem onshore jurisdikce, více záleží na respektu ostatních zemí a jsou zpravidla méně škodlivé.

Dále jsem se ve své práci zaměřil na založení společnosti na Kypru, který patří mezi nejvyhledávanější evropské jurisdikce. Vstup do EU dal českým občanům nejen možnost usadit se a podnikat v jakémkoli členském státě, ale také především možnost v kterémkoli členském státě založit obchodní společnost či pobočku české společnosti. Díky celé řadě výhod se tak Kypr stal oblíbeným místem a jednou z nejvyhledávanějších zemí pro zakládání zahraničních holdingových struktur.

Na modelovém příkladě bylo porovnáno zdanění české holdingové skupiny s holdingovou strukturou, kdy se mateřská společnost nachází na Kypru. V jednotlivých příkladech se zabývám zdaněním dividend, úroků a licenčních poplatků. V prvním příkladě je zdaněna podniková struktura v České republice, která se řídí daňovými zákony ČR. Efektivní míra zdanění holdingu byla 15,05 %. Na druhém příkladu bylo ukázáno zdanění

holdingu s využitím kyperské mateřské společnosti. V tomto případě byly brány v úvahu nejen kyperské daňové zákony, ale též Smlouva o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Kyperskou republikou, tak i směrnice EU. Holding s využitím kyperské společnosti dosáhl efektivní míry zdanění 7,78 %. Proto vznesená otázka v úvodní části práce, zda je výhodné využívat kyperské firmy českými podnikateli, můžu jednoznačně odpovědět, že ano. Mé tvrzení je podloženo výpočty z modelového příkladu, kdy holdingová struktura dosáhla nižší daňové povinnosti o 280 tis. Kč, díky využití kyperské společnosti. Tento pokles daňového zatížení byl způsoben jednak uplatněním nižší sazby daně z příjmů právnických osob, tak díky nezdanění přijatých úroků a licenčních poplatků, na které se na Kypru vztahuje osvobození od daně z příjmů. Mé závěry jsou také potvrzeny z příkladu výstavby a prodeje nemovitosti, kdy díky zařazení kyperské společnosti do struktury firem, došlo k poklesu daňové povinnosti o 720 tis. Kč.

Při budování zahraniční holdingové struktury je vždy nutné dobře zvážit výhody a úspory, které zahraniční struktura přinese a náklady spojené se založením či pořízením struktury včetně nákladů na její provoz. V případě porovnání výnosů kyperské mateřské společnosti v modelovém příkladě a nákladů na její založení a vedení dle tabulky č. 13, lze říci, že prostřednictvím kyperské společnosti struktura ušetří určitou část peněžních prostředků, které mohou sloužit pro další rozvoj firmy či podpořit její konkurenceschopnost.

Na závěr je důležité podotknout, že jak v legislativě jednotlivých zemí, tak i na poli mezinárodního práva dochází k neustálým změnám. Proto je důležité při plánování a realizaci mezinárodních daňových struktur, věnovat této oblasti pozornost a neustále ji sledovat s ohledem na konkrétní daňovou strukturu. Společnostem, které využívají mezinárodní daňové plánování, se také může dostat větší pozornosti ze strany kontrolních úřadů.

13 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Literární zdroje

- [1] FUČÍK, Ivan. *Daňové aspekty podnikání v koncernu*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2008, 235 s. Téma. ISBN 978-807-3573-232.
- [2] JÍLEK, Josef. *Deriváty, hedžové fondy, offshorové společnosti*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006, 260 s. ISBN 80-247-1826-X.
- [3] KLEIN, Štěpán. *Mezinárodní daňové plánování*. 1. vyd. Praha: Grada, 2002, 230 s. ISBN 80-247-0563-X.
- [4] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie: úvod do problematiky*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, c2009, 120 s. ISBN 978-80-7357-423-9.
- [5] KUBÁTOVÁ, Květa. *Daňová teorie a politika*. 5., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.
- [6] LÁCHOVÁ, Lenka. *Daňové systémy v globálním světě*. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2007, 271 s. ISBN 978-80-7357-320-1.
- [7] LANGER, J.M.: *Langer on Practical International Tax Planning*. 4. vydání, Practising Law Institute. 2004. ISBN 978-0872241282. 1640s.
- [8] LESERVOISIER, Laurent. *Daňové ráje*. 1.vyd. Praha: HZ, 1996, 122 s. ISBN 80-860-0907-6.
- [9] *Modelová smlouva o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku: stručná verze : 17. července 2008*. Vyd. 1. české. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2009, 431 s. ISBN 978-80-7357-480-2.
- [10] NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 2., aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-386-7.
- [11] NERUDOVÁ, Danuše. *Smlouvy o zamezení dvojího zdanění v Evropě a ve světě. Daně a právo v praxi 06/2008*. Praha: ASPI. ISBN 1211-7293.
- [12] PETROVIČ, Pavel. *Encyklopedie daňových rájů a jejich využití*. 1.vyd. Praha: AKONT, s.r.o., 1998, 458 s.
- [13] PETROVIČ, Pavel. *Encyklopedie mezinárodního daňového plánování*. 1.vyd. Beroun: Newsletter, 2002, 432 s. ISBN 80-863-9481-6.
- [14] RYLOVÁ, Zuzana. *Mezinárodní dvojí zdanění 2009*. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Olomouc: Anag, 2009, 423 s. Daně (ANAG). ISBN 978-80-7263-511-5.

- [15] SKALICKÁ, Hana. *Harmonizace zdaňování korporací v EU: Harmonization of taxation of corporations in the EU : zkrácená verze Ph.D. Thesis*. [Brno: VUTIUM], c2009, 32 s. ISBN 978-80-214-3814-9.
- [16] SKALICKÁ, Hana. *Mezinárodní daňové vztahy*. 2., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011, 185 s. Otázky a odpovědi z praxe (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-677-6.
- [17] SOJKA, Vlastimil. *Mezinárodní zdanění příjmů: smlouvy o zamezení dvojího zdanění a zákon o daních z příjmů*. 2., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: ASPI, 2008, 326 s. ISBN 978-80-7357-354-6.
- [18] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii: daňové systémy všech 27 členských států EU, legislativní základy daňové harmonizace v EU se základními judikáty SD EU, včetně zpracování Lisabonské smlouvy a novelizací směrnice 2006/112/ES*. 4. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2006-. Praktické ekonomické příručky. ISBN 978-80-7201-799-7.
- [19] ŠIROKÝ, Jan. *Daňové teorie: s praktickou aplikací*. Vyd. 1. Praha: C. H. Beck, 2003, 249 s. ISBN 80-717-9413-9.
- [20] ŠVÁCHA, Milan. *Právní aspekty zakládání a provozování offshore společností na guernsey ve světle práva ČR a EU*. Vyd. 1. Ostrava: Key Publishing, 2010, 88 s. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-808-7255-469.
- [21] VANHARA, John. *Podnikání v USA - - Chudý Honza, bohatý John*. 1. vyd. Brno: J. Vaňhara, 2009, 131 s. ISBN 978-802-5445-235.
- [22] VELO, Lucio. *Daňové ráje světa*. Překlad Josef Rudolf Beneš. Praha: Rebo, 1997, 167 s. ISBN 80-858-1593-1.

Internetové zdroje

- [23] *About Agency* [online]. 2012, [cit. 2012-03-18]. Dostupné z WWW: <<http://www.corp.delaware.gov/aboutagency.shtml>>.
- [24] *About Belize* [online]. 2012, [cit. 2012-03-20]. Dostupné z WWW: <http://www.offshorebelize.com/about_belize.html>.
- [25] *About the OECD* [online]. 2012, [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <http://www.oecd.org/pages/0,3417,en_36734052_36734103_1_1_1_1_1,00.html>.
- [26] *About us* [online]. 2012, [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.fatf-gafi.org/pages/aboutus/>>.

- [27] *Captive insurance companies* [online]. 2010, [cit. 2012-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.captive.com/service/WilmingtonTrust/images%20and%20pdf/captive101whitepaper.pdf>>.
- [28] *Corporation Tax Rates* [online]. 2012, [cit. 2012-03-17]. Dostupné z WWW: <<http://www.hmrc.gov.uk/rates/corp.htm>>.
- [29] *Cyprus Tax Laws* [online]. 2012, [cit. 2012-04-22]. Dostupné z WWW: <http://www.worldwide-tax.com/cyprus/cyprus_tax.asp>.
- [30] *Czech Republic* [online]. 2012, [cit. 2012-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/czech-republic>>.
- [31] *Daně a jejich přehled* [online]. 2012, [cit. 2012-03-12]. Dostupné z WWW: <<http://eur-lex.europa.eu/cs/legis/latest/chap0950.htm>>.
- [32] *Due diligence* [online]. 2010, [cit. 2012-03-08]. Dostupné z WWW: <<http://www.spaudit.cz/du-diligence>>.
- [33] *ECOFIN report* [online]. 2008, [cit. 2012-03-11]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/ecofin_report14-05-08.pdf>.
- [34] *EU chce přiškrtnit daňové ráje* [online]. 2010, [cit. 2012-03-15]. Dostupné z WWW: <http://ekonomika.idnes.cz/unie-chce-priskrtit-danove-raje-rakousko-a-lucembursko-se-brani-pss-/eko_euro.aspx?c=A100121_1322162_eko_euro_vem>.
- [35] *FATF Members* [online]. 2012, [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.fatf-gafi.org/pages/aboutus/membersandobservers/>>.
- [36] *Finanční a daňový sektor Kypr* [online]. 2012, [cit. 2012-04-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/sti/kypr-financni-a-danovy-sektor/5/1001055/#sec5>>.
- [37] *Hedgové fondy opouštějí Kajmanské ostrovy, bojí se regulace EU* [online]. 2010, [cit. 2012-03-21]. Dostupné z WWW: <http://byznys.lidovky.cz/hedgeove-fondy-opousteji-kajmanske-ostrovy-boji-se-regulace-eu-psf/firmy-trhy.asp?c=A100516_130437_firmy-trhy_mev>.
- [38] *Identifying Tax Havens and Offshore Finance Centres* [online]. 2012, [cit. 2012-03-24]. Dostupné z WWW: <http://www.taxjustice.net/cms/upload/pdf/Identifying_Tax_Havens_Jul_07.pdf>.
- [39] *Improving transparency and stepping up exchange of information in tax matters* [online]. 2012, [cit. 2012-03-26]. Dostupné z WWW: <http://www.oecd.org/document/23/0,3343,en_2649_33745_30575447_1_1_1_1,00.html>.

- [40] *Listinné akcie na doručitele* [online]. 2011, [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.nfpk.cz/cz/listinne-akcie-na-dorucitele>>.
- [41] *Luxemburg Tax Rates* [online]. 2011, [cit. 2012-03-14]. Dostupné z WWW: <<http://www.taxrates.cc/html/luxembourg-tax-rates.html>>.
- [42] *Malta nabízí výhodné daňové podmínky pro podnikatele* [online]. 2009, [cit. 2012-03-16]. Dostupné z WWW: <http://finance.idnes.cz/malta-nabizi-vyhodne-danove-podminky-pro-podnikatele-pd1-/podnikani.aspx?c=A090807_133251_firmy_rady_hru>.
- [43] *Nejobvyklejší metody boje daňových úřadů ve vyspělých zemích proti využívání metod agresivního daňového plánování* [online]. 2009, [cit. 2012-03-13]. Dostupné z WWW:<<http://www.akont.cz/cz/nejobvyklejsi-metody-boje-danovych-uradu-ve-vyspelych-zemich-proti-vyuzivani-metod-agresivniho-danoveho-planovani>>.
- [44] *OECD uvolňuje bankovní tajemství* [online]. 2009, [cit. 2012-03-11]. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/287.offshore-zeme-ne-rovna-se-prani-penez-oecd-a-fatf-listiny>>.
- [45] *Offshore bankovníctví* [online]. 2004, [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://offshore.web2001.cz/>>.
- [46] *Offshore země (ne)rovná se praní špinavých peněz* [online]. 2009, [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/287.offshore-zeme-ne-rovna-se-prani-penez-oecd-a-fatf-listiny>>.
- [47] *Panama* [online]. 2012, [cit. 2012-03-22]. Dostupné z WWW: <<http://www.unieoffshore.cz/?page=panama>>.
- [48] *Paying Taxes 2012* [online]. 2012, [cit. 2012-03-25]. Dostupné z WWW:<<http://www.doingbusiness.org/~media/FDPKM/Doing%20Business/Documents%20/Special-Reports%20/Paying-Taxes-2012.pdf>>.
- [49] *Právní a daňové ráje* [online]. 2007, [cit. 2012-03-26]. Dostupné z WWW: <www.ceskoprotichudobe.cz/pdf/cpch-pravni-a-danove-raje.pdf>.
- [50] *Pryč z Česka domůžeš!* [online]. 2012, [cit. 2012-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/455.pryc-z-ceska-kdo-muzes>>.
- [51] *Seychely* [online]. 2012, [cit. 2012-03-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.unicreo.cz/seychely/>>.
- [52] *Statistiky ze světových obchodních rejstříků* [online]. 2009, [cit. 2012-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://offshore.web2001.cz/>>.

- [53] *Summary of Key FATCA Provisions* [online]. 2012, [cit. 2012-04-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.irs.gov/businesses/corporations/article/0,,id=236664,00.html>>.
- [54] *Švýcaři uvolnili bankovní tajemství* [online]. 2009, [cit. 2012-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.akont.cz/cz/260.svycari-uvolnili-bankovni-tajemstvi>>.
- [55] *Tax Facts and Figures 2011 - Cyprus* [online]. 2011, [cit. 2012-04-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.pwc.com/cy/en/publications/assets/pwc-cy-TFF11-eng.pdf>>.
- [56] *Tax Haven Criteria* [online]. 2012, [cit. 2012-03-10]. Dostupné z WWW: <http://www.oecd.org/document/23/0,3343,en_2649_33745_30575447_1_1_1_1,00.html>.
- [57] *Tax Information Exchange Agreements* [online]. 2012, [cit. 2012-04-26]. Dostupné z WWW: <http://www.oecd.org/document/7/0,3746,en_2649_3376_7_38312839_1_1_1_1,00.html>.
- [58] *The Bahamas* [online]. 2012, [cit. 2012-03-19]. Dostupné z WWW: <<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/bf.html>>.

Ostatní zdroje

- [59] *Časopis AKONTinfo 1/2009*.
- [60] *Časopis AKONTinfo 3/2009*.
- [61] *Časopis Ekonom 09/2012*. Economia, a.s. ISBN 1210-0714.
- [62] *Finanční zpravodaj 05/2011*. Praha: SEVT,. ISBN 0322-9653.
- [63] *Finanční zpravodaj 02/2012*. Praha: SEVT,. ISBN 0322-9653.

Právní zdroje

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Sdělení č. 120/2009 Sb. m. s. - Smlouva mezi Českou republikou a Kyprskou republikou o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu.

Směrnice Rady 2011/96/EU o společném systému zdanění mateřských a dceřiných společností z různých členských států.

Směrnice 2003/49/ES o společném systému zdanění úroků a licenčních poplatků mezi přidruženými společnostmi z různých členských států.

14 SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

TABULKY

- Tabulka č. 1: Registrované společnosti ve vybraných zemích
- Tabulka č. 2: Počet českých firem s vlastníkem z daňového ráje
- Tabulka č. 3: Příklad výpočtu pro Nizozemsko
- Tabulka č. 4: Hodnocení daňových rájů Evropy a Afriky
- Tabulka č. 5: Hodnocení daňových rájů Ameriky, Asie a oblasti Tichého oceánu
- Tabulka č. 6: Roční odpisové sazby pro vybraný dlouhodobý majetek
- Tabulka č. 7: Kalkulace daně z příjmu právnické osoby
- Tabulka č. 8: Sazby daně z příjmu fyzických osob
- Tabulka č. 9: Výpočet daně z příjmů fyzické osoby v EUR
- Tabulka č. 10: Výpočet celkové daně z příjmu FO v EUR
- Tabulka č. 11: Jednotlivé druhy příjmů a daňové sazby příspěvku na obranu
- Tabulka č. 12: Sazby daně z nemovitosti
- Tabulka č. 13: Náklady na založení a vedení společnosti specializovanou firmou
- Tabulka č. 14: Daňová povinnost holdingu v České republice (v Kč)
- Tabulka č. 15: Daňová povinnost zahraničního holdingu (v Kč)
- Tabulka č. 16: Zdanění české a kyperské holdingové struktury (v Kč)
- Tabulka č. 17: Porovnání optimalizované a neoptimalizované varianty

OBRÁZKY

- Obrázek č. 1: Schéma využití trustu [13]
- Obrázek č. 2: Pyramida vhodnosti podnikání České republiky
- Obrázek č. 3: Struktura modelové smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmů a majetku [9]
- Obrázek č. 4: Přehled metod zamezení dvojího zdanění [4]
- Obrázek č. 5: Česká holdingová struktura
- Obrázek č. 6: Kyperská holdingová struktura
- Obrázek č. 7: Struktura při financování výstavby nemovitosti
- Obrázek č. 8: Struktura při prodeji nemovitosti

GRAFY

- Graf č.1: Vývoj počtu uzavřených smluv České republiky k 1.2.2012

15 SEZNAM ZKRATEK

AIFM	Alternative Investment Fund Managers Directive
ČR	Česká republika
ČEKIA	Česká kapitálová informační agentura
DPH	Daň z přidané hodnoty
DIČ	Daňové identifikační číslo
DR	Daňový ráj
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council
EHS	Evropské hospodářské společenství
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FATF	Financial Action Task Force
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FO	Fyzická osoba
HDP	Hrubý domácí produkt
CHF	Švýcarský frank
IBC	International Business Company
JAR	Jihoafrická republika
Kč	Koruna česká
LLC	Limited liability company
LOB	Limitation on benefit
Ltd.	Limited
MF	Ministerstvo financí
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
OEEC	Organisation for European Economic Co-operation
OLAF	European Anti-Fraud Office
OSN	Organizace spojených národů
PO	Právnícká osoba
PwC	PricewaterhouseCoopers
RVHP	Rada vzájemné hospodářské pomoci
SCR	Seychelská rupie
TIES	Tax Information Exchange Agreements
USA	United States of America
USD	United States Dollar
ZDP	Zákon o dani z příjmů
ZK	Základní kapitál
ZDZ	Zamezení dvojího zdanění

16 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Mapa daňových rájů

Příloha č. 2: Přehled platných smluv České republiky o zamezení dvojího zdanění

Příloha č. 3: Přehled platných smluv Kyperské republiky o zamezení dvojího zdanění